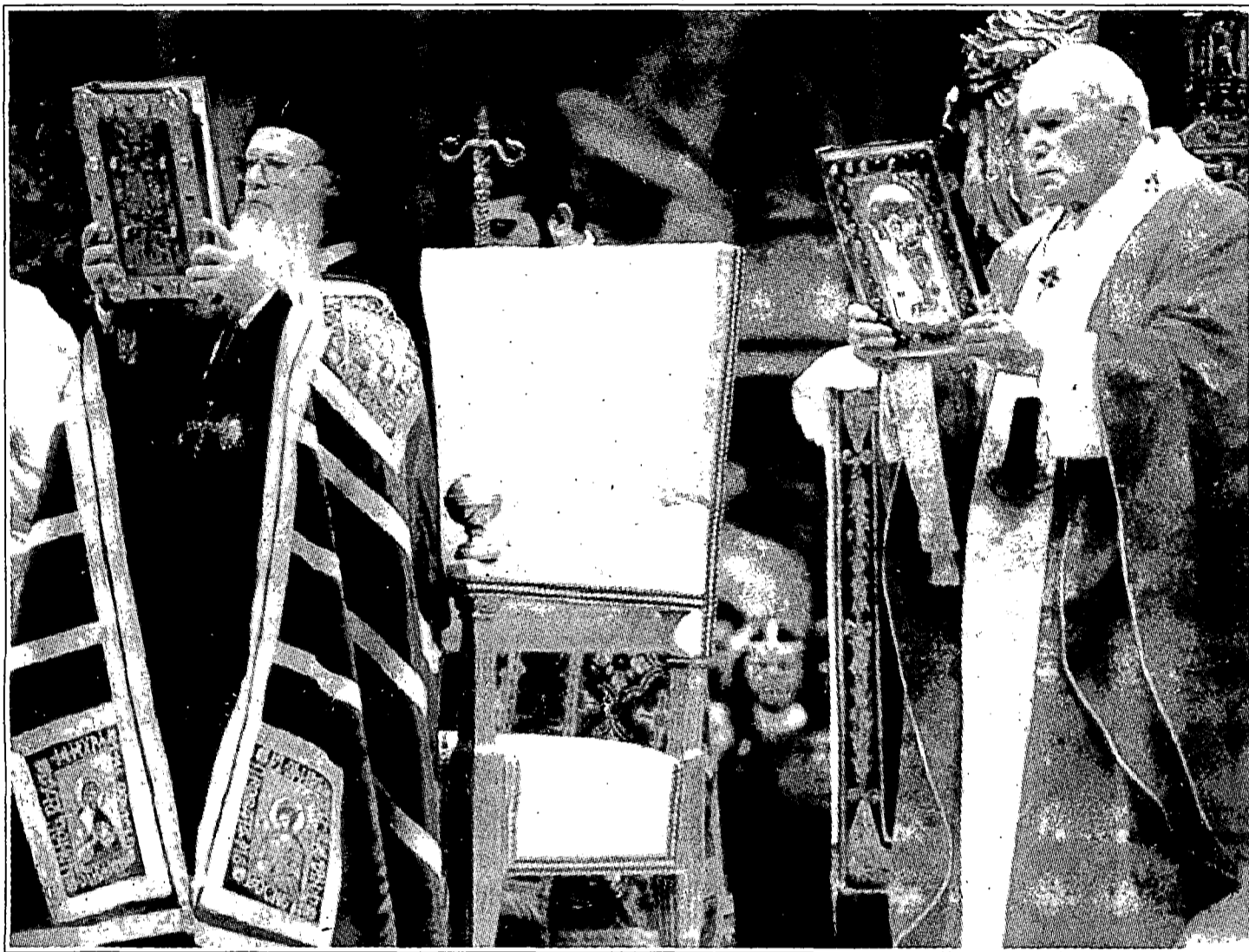

Una visita que marca la represa del diàleg de l'Església catòlica amb l'Ortodòxia

«Hem de caminar plegats»

Des de fa bastants anys, una delegació del Patriarcat ecumènic de Constantinoble viatja a Roma amb motiu de la festa dels sants apòstols Pere i Pau. La Santa Seu, per la seva banda, envia representants a Istanbul per a les celebracions de la festa de sant Andreu. Aquest any, excepcionalment, la delegació ortodoxa ha estat presidida pel mateix patriarca Bartolomeus, a qui el Papa ja coneixia quan encara era vicari general del patriarca de Constantinoble. A la seva arribada a Roma, el dia 27 de juny al migdia, el Patriarca fou acollit pels cardenals Sodano, secretari d'Estat; Cassidy, president del Consell Pontifici per a la promoció de la unitat dels cristians, i Ruini, vicari del Papa per a la diòcesi de Roma. El Papa l'esperava a la Torre de Sant Joan del Vaticà. A la tarda, el Patriarca i el seu seguici van visitar la basílica vaticana, i es van trobar en privat amb el Papa. Al vespre, el Patriarca es va reunir amb els joves de la diòcesi de Roma a la basílica de Santa Maria, al Trastevere.

L'endemà, el Patriarca, després de visitar la basílica de Sant Joan del Laterà, va ser rebut a la Universitat lateranense pels representants de les universitats pontificies de Roma. A la tarda, va tenir un altre encontre privat amb el Papa i a continuació amb el secretari d'Estat. Finalment, el dia 29, el Patriarca participà en la litúrgia presidida pel Papa, durant la qual va fer l'homilia. Després van sortir a la lògia de la basílica i van beneir junts els fidels

congregats a la plaça. El Papa, citant l'evangeli de Lluc, en què Jesús envia els deixebles de dos en dos, exclamà: «Crist ens envia també a nosaltres dos com a

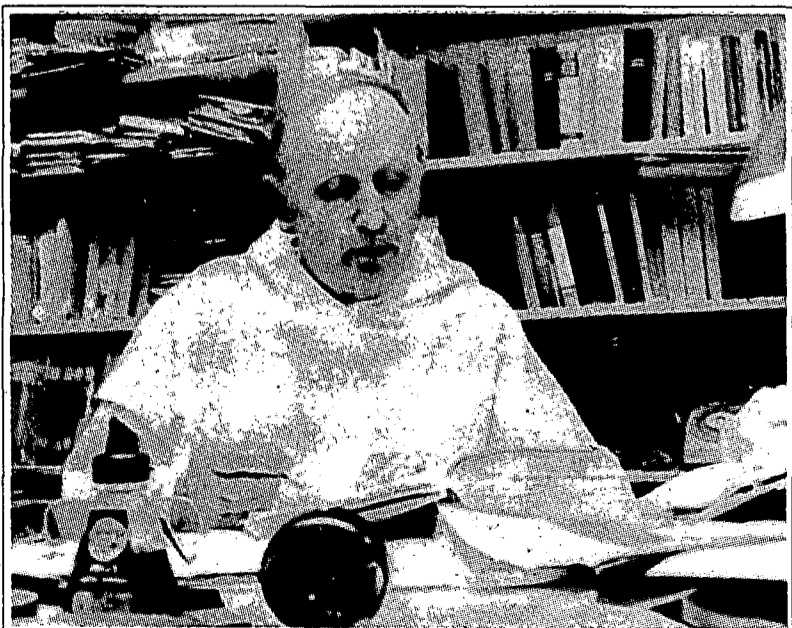
anunciadors del seu evangeli a Occident i a Orient! Crist ens envia junts per tal que junts en donem testimoniatge. No podem, per tant, romandre separats! Hem de

caminar junts perquè aquesta és la voluntat de Nostre Senyor».

Més informació a pàg. 5

«In memoriam»

Tot recordant el cardenal Yves Congar

La figura i l'obra del cardenal Yves Congar continuen sent objecte d'homenatge arreu. A França, Mons. Joseph Duval, arquebisbe de Rouen i president de la Conferència Episcopal, ha posat de manifest que Yves Congar «és un testimoni, un mestre i un iniciador: la seva passió per la recerca de la veritat, la seva submissió a la Paraula, el seu amor a l'Església, el seu coratge en les dificultats, ens guien en la redescoberta del Misteri de l'Església i en la recerca activa de la unitat».

Avui recordem, en diversos escrits, la figura i l'obra del pare Yves Congar:

a *Tribuna*, pàg. 2, *El pare Congar en la intimitat*; per Romuald M. Díaz i Carbonell;

a *Afinant*, pàg. I, el *Llindar* del nostre director, Manuel Valls, *Yves Congar, teòleg de la reforma eclesial*; i, a pàg. III, l'article *Yves Congar*, del teòleg Olegario González de Cardedal.

SUMARI

2 **Editorial:**
Una polèmica que podria erosionar el clima conciliar

7 **Entrevista amb Mons. Carles Soler i Perdigo,**
secretari general del Concili

IV **O'Callaghan i un paper revolucionari:**
7Q5

17 **Reaccions davant del discurs del Nunci**

Editorial

Una polèmica que podria erosionar el caliu conciliar

Just a la fi del Concili català, entrem a l'estiu, un temps d'activitat atenuada i d'una certa dispersió. L'espera del reconeixement de les propostes conciliars per la Seu Apostòlica també introdueix un moment de pausa. Però res d'això no hauria de ser motiu per a distreure'ns del Concili. Sabem que, encara en aquests dies, moltes trobades de cristians a diverses diòcesis basen el seu treball en la temàtica conciliar. Aquest és el camí. Cal que mantinguem viu l'interès conciliar i que ens disposem a projectar les seves propostes en la vida de les nostres comunitats a partir del nou curs. Ara és temps de reflexionar sobre els quatre grans eixos conciliars: l'anunci de Jesucrist; la paraula de Déu i els sacraments; el servei dels pobres; la comunió eclesial. Ara és temps d'assumir el missatge final del Concili i el seu esperit. És temps, en resum, de preparació conscienciosa del post-concili.

El manteniment del caliu conciliar també requereix una visió global i seriosa d'aquell esdeveniment. Magnificar en excés alguna de les seves anècdotes, en detriment de la seva significació de conjunt, podria produir una erosió de la seva imatge que no ens faria cap bé. Pensem, en dir això, en la ressonància que han assolit algunes expressions del discurs final del senyor Nunci, les quals, la majoria de vegades, són esmentades parcialment, prescindint del fragment que al·ludeix al necessari arrelament de l'Evangeli en el caràcter específic de cada cultura. No volem entrar en una polèmica en la qual es podrien esgrimir legítimament raons d'oportunitat o d'importunitat. Sobre aquesta polèmica en donem notícia en les pàgines d'aquest número. Ens interroguem només sobre la utilitat d'una magnificació que podria ocultar la veritable doctrina de l'Església sobre els drets dels pobles, en

la qual ha insistit recentment el Papa, precisament en la Carta Apostòlica *La Llum d'Orient* a la qual pertany la cita controvertida del senyor Nunci. «La revelació s'anuncia d'una manera adequada i esdevé plenament comprensible, diu Joan Pau II, quan el Crist parla la llengua dels diversos pobles, i aquests poden llegir l'Escriptura i cantar la litúrgia en la llengua i amb les expressions pròpies, com renovant el prodigi de Pentecosta».

Aquesta, d'altra banda, ha estat la línia del Concili. ¿A qui aprofitaria tapar tot això amb la insistència en una anècdota que pogués fer pensar falsament, per a contentament d'alguns, que la doctrina de l'Església és una altra?

El curs que ve serà el primer del post-concili. Cal que en l'entremig d'aquest estiu ens mentalitzem bé: sense un bon post-concili... què hauria estat el Concili?

Tribuna

El P. Congar en la intimitat

Romuald M. Díaz i Carbonell

Monjo de Montserrat

Durant la dècada dels anys setanta vaig tenir ocasió de tractar de prop el dominic P. Yves Congar, que el proppassat juny el Senyor ha vingut a cercar per tenir-lo sempre amb ell.

Varesidir, en més d'una ocasió, al «Institut de Recherches Théologiques», fundat per iniciativa de Pau VI, i que fou instal·lat entre Jerusalem i Betlem.

Nó és estrany que el P. Congar tingués interès per aquesta institució ecumènica, com tenia interès per tot el que fos obra d'Església, d'aquesta Església sobre la qual ell havia adollat tanta llum amb les seves obres, i que tant estimava.

Malgrat les seves dolences i les dificultats de moure's sempre amb cadira de rodes, ell jurcava de superar-se, i, com a bon dominic, estudiava, parlava, escrivia i pregava. I això fins al final de la vida. No podia fer res més del que havia fet durant tota la seva vida. Tot això és conegut dels qui han seguit el seu ric itinerari. Ara recordo algun fet de la seva vida, tal com ho vaig viure amb ell a l'Institut Teològic de Tantur.

El P. Congar, a Tantur, seguia fins que podia, la vida i l'horari dels professors i *scholars*. No deixava d'assistir als actes i

celebracions que s'organitzaven per a tot l'Institut. Una d'aquestes celebracions tingué lloc en algun dia de la Setmana Gran (o Santa, com diem nosaltres) de l'Església greco-ortodoxa del poble de Betjala, que es troba a prop de l'Institut. Per a nosaltres occidentals, llatins, aquestes funcions resulten llargues i més quan no es poden seguir a causa de la llengua desconeguda. Molts de l'Institut vàrem fer-nos presents a la litúrgia de la tarda del divendres sant, l'enterrament de Crist. A l'hora prevista va començar la introducció, que va durar més d'un quart. El P. Congar, a la seva cadira de rodes, va començar a trobar-se incòmode, i em preguntà: «Ja s'acaba?» Vaig haver de respondre: «No, pare meu, ara acaba la preparació, i comença el gran ofici». Aquest havia de durar més d'una hora... El bon Pare tingué paciència i aguantà fins que es va acabar.

Al sopar del dijous sant, els monjos vam voler introduir la lectura del sermó de comiat de Jesús, segons sant Joan, capítols 13-17. Diferents *scholars* es tornaven en la lectura en anglès del text sagrat. Al P. Congar li vingué de nou aquesta pràctica d'una lectura com aquesta i en aquesta circumstància; i al llarg de la lectura, no deixà de proferir paraules de displicència, ben entenedores pels circumstants. Pobre, creia que no era aquella l'hora i el moment que calia llegir les pa-

raules de comiat de Jesús.

Un matí, el P. Congar havia d'emprendre el seu retorn a Europa per via aèria. De l'Institut a l'aeroport Ben Gurion havia de ser traslladat en taxi. Tot esperant l'auto, es trobava assegut al banc de la sortida. El taxi es feia esperar. El P. Congar no tenia més remei que prendre aquella actitud de pacient, sovint, tan pròpia d'ell. Els components de l'Institut van començar de comparèixer per donar comiat al religiós. Les senyores nord-americanes, en la majoria, deien com es dolien d'aquella partença. No crec que el plany els sortís de gaire endins... I acompanyaven les paraules amb besades a dreta i esquerra, com és el seu costum. A la fi, el P. Congar, movent el cap murmurà: «ja m'ho pensava que acabaria així...».

Abd-el-Fatah era un jove musulmà, en plena vigoria, que vingué a ser un ajudant eficaç a la cuina de Tantur. Un dia va prendre la decisió de casar-se. El sou de l'Institut li donava ales, malgrat viure en un camp de refugiats, entre Betlem i Hebron. La seva relació tan directa amb l'Institut féu que volgués convidar una tarda, després dels dies passats per formalitzar el casament, a tots els membres de l'Institut a casa seva, i presentar la seva esposa. Per la gent del camp de refugiats, veure's visitats per professors i *scholars* de Tantur fou un esdeveniment sense parió. La jove esposa ballà en una eixida de la pobra casa. Feia recordar més d'un passatge de la Bíblia.

A la festa comparegué, o millor fou portat el P. Congar en la seva cadira de rodes. No fou fàcil portar-lo en un terreny desigual i per un pendís. Una munió de canalla acudí a

veure les operacions de transport; la gent gran ho contemplava admirada; l'esposa del rector de l'Institut botzinava dient que era una imprudència treure de casa aquell home impedid. El P. Congar va exclamar amb tot el seu humor: «Tinc més admiradors que la núvia!».

Es va donar el cas que a l'Institut de Tantur hi havia més d'un membre que portava el nom de James. En aquestes circumstàncies ens visità el fill de l'arquitecte, que havia fet els plans de l'Institut, i que portava aquell mateix nom. El P. Congar demanà com es deia: «James», li digueren. El P. Congar comentà: «En aquesta casa tothom es diu James».

S'anuncià una conferència que havia de donar a l'auditori de l'Institut. Un dels monjos li demanà en quina llengua parlaria. «Serà en anglès», féu el pare. «Ah, així no vinc», li contestà el monjo. «Ja pots venir, ho entendre's tot», digué tot referint-se al seu anglès imperfecte, i, a més, amb accent neta-ment francès...

He evocat aquests trets, no massa coneguts, del gran teòleg de l'Església, que fou el dominic P. Congar. Ja es veu que no són pas el tot de la seva gran personalitat de mestre. Aquesta també la vàrem percebre en les seves intervencions en la vida de l'Institut; a les seves reunions informals, que segons algú esdevingueren una part molt important del diàleg ecumènic; i encara en el cercle reduït dels monjos, recordo els exercicis que, a petició del P. Adalbert Franquesa, ens predicà l'any 1974.

Però aquestes grans facetes ja han estat posades en relleu i encara ho seran més en l'esdevenidor. Ací ens hem acontentat amb unes senzilles «floretes».

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja.

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiograf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

Severes consideracions de la Santa Seu

Vaticà

Conferència de Pequín sobre la dona

ROMA.—El no a una *pressió ideològica* per imposar a les dones del Tercer Món el *model occidental* de promoció femenina i la condemna de «totes les violències» exercides sobre les dones, són dos dels gran eixos de la posició que la delegació de la Santa Seu, presidida per una dona, defensarà a la Conferència mundial sobre la dona que es durà a terme el proper mes de setembre a Pequín, sota el patrocini de l'ONU.

Contràriament al que va passar a la Conferència del Caire sobre població i desenvolupament, que es dugué a terme el mes de setembre de 1994, la Santa Seu «no veu com es podria arribar a alguna mena d'acord amb el món musulmà a causa de les divergències substancials sobre la qüestió de la dona».

Aquestes dues advertències han estat fetes a Roma per Joaquín Navarro Valls, director del gabinet de premsa del Vaticà, que formarà part de la delegació de la Santa Seu a Pequín. La composició de la delegació és sotmesa actualment a l'aprovació del Papa. Per ara se sap que serà presidida per una dona i que la majoria dels seus vint membres també seran dones.

Per a l'Església, ha declarat J. Navarro Valls, és el moment d'establir un consens internacional per reconciliar la retòrica i les aspiracions de tantes dones amb la finalitat de definir «les aplicacions concretes per combatre uns flagells com la pobresa, l'analfabetisme —dos terços dels 800 milions d'analfabets del món són dones—, que són els obstacles en el camí històric de l'alliberament de les dones».

En aquest combat, l'Església es recolza en un principi irrenunciable, ha afirmat el portaveu del Vaticà: «la dignitat humana de la dona, basada en el concepte universal dels drets humans». Pel que fa a això, la Santa

Seu troba «incomprensible i paradoxal» que la paraula «dignitat» aplicada a la dona aparegui entre parèntesi en el document preparatori.

Una manca de continuïtat «desconcertant»

El segon objecte de perplexitat per part de la Santa Seu és que el document preparatori no té en compte les conclusions de les conferències internacionals anteriors. «Aquesta manca de continuïtat és desconcertant», afirma J. Navarro Valls, que cita dos exemples. En primer lloc, l'aprovació, en la recent Cimera social de Copenhagen (febrer 1995), del dret de control dels pares sobre la vida sexual dels seus fills. En segon lloc, una cosa que la Santa Seu considera com el principal fruit de la Conferència del Caire: l'exclusió de l'avortament com a mètode de planificació familiar. Tanmateix, aquest principi reapareix, per gran sorpresa de Roma, en el paràgraf 107 del document preparatori de Pequín.

La necessitat de redefinir i reprecisar constantment les experiències anteriors no sembla despertar l'interès d'aquesta mena de conferències que, precisa J. Navarro Valls, «no tenen cap caràcter obligatori per als signataris», ja que es tracta de «propostes».

L'interès d'aquestes conferències cal buscar-lo, segons ell, en la possibilitat d'intercanvis i de reflexions a nivell supranacional, dels quals se'n podran percebre els efectes molts anys més tard.

Desequilibri ideològic

El tercer objecte de preocupació per part de l'Església davant la Conferència de Pequín és el «desequilibri ideològic» que condueix a unes idees «preconcebudes». El portaveu de la Santa Seu cita com a exemple la paraula «gènere», que apareix 300 vegades en el document; i «sexe», «sexual» o «sexualitat», utilitzades un centenar de vegades, mentre que «mare», «maternitat» se cita poc més de dotze vegades.

En aquest mateix capítol, Roma se sorprèn de la desproporció quan es tracten les qüestions de salut: «El document parla 40 vegades dels problemes de salut relatius a la vida sexual (sida, salut reproductiva, malalties de transmissió sexual, control de la fertilitat) i només dues vegades de les malalties tropicals. L'Organització Mundial de la Salut estima en 4 milions els casos d'infecció per VIH el 1994, mentre que aquesta mateixa organització considera que les malalties tropicals afecten entre 650 i 850 milions de persones l'any».

L'Església voldria veure condemnades «sota totes les seves formes» la prostitució de totes les nenes, la violència contra les dones considerada com a mitjà de pressió en temps de guerra, la mutilació genital de les nenes i l'esterilització forçada. Caldria condemnar també «l'ús obligatori de mètodes anticonceptius, la inducció a l'avortament, els plans sistemàtics d'esterilització en els països en vies de desenvolupament, l'eliminació de fetus femenins i la selecció sexual prenatal».

Una altra crítica del Vaticà al document preparatori és la constatació que se cita poc la institució familiar. La Santa Seu entén que el «dret fonamental a la maternitat» ha de ser reconegut jurídicament i garantit en els plans socials amb ajuts econòmics. El dret de les dones emigrants mereixerà també l'atenció de la delegació vaticana que, com ha fet a Copenhagen, lluitarà perquè sigui reconegut el dret al reagrupament familiar en el país de residència de la mare. (APIC)

El primer mandatari demana al Sant Pare que inclogui el català en les seves allocucions

Audiència del Papa a Marc Forné, cap del Govern andorrà

ROMA.—«El Papa s'ha mostrat molt interessat pel nostre país i ha volgut informar-se sobre els nostres mitjans de vida», va manifestar Marc Forné, cap del Govern andorrà, després de la seva cita amb el Papa al Vaticà el passat 23 de juny.

Forné, que fou rebut en visita oficial durant 20 minuts a la biblioteca privada del Pontífex, va demanar a Joan Pau II si podia incloure el català —únic idioma oficial d'Andorra— entre les diverses llengües (fins a un total de 40) que utilitza el Pontífex per felicitar el Nadal a tots els catòlics del món.

Les persones que parlen català són un total de deu milions; un nombre superior, per exemple, al dels ciutadans que parlen danès.

El cap del Govern andorrà va dir

que el Papa s'havia mostrat molt ben disposat en relació amb aquesta qüestió i que per demostrar-ho havia llegit en veu alta i lentament, en català, el paràgraf del discurs (part en italià i part en català) que feia referència a aquesta qüestió.

«L'he trobat en forma —va comentar el mandatari andorrà pel que fa a l'estat de salut del Pontífex. Molt relaxat, somrient, de bon humor i completament lúcida i interessat pel nostre país. Se'l veia molt més en forma que en altres

ocasions. Li he parlat, entre altres coses, del turisme i li he assenyalat que rebíem vuit milions de turistes l'any. També ha volgut informar-se amb molt d'interès sobre com funciona el sistema educatiu a Andorra i quina havia estat la posició d'Andorra durant els darrers conflictes bèl·lics.

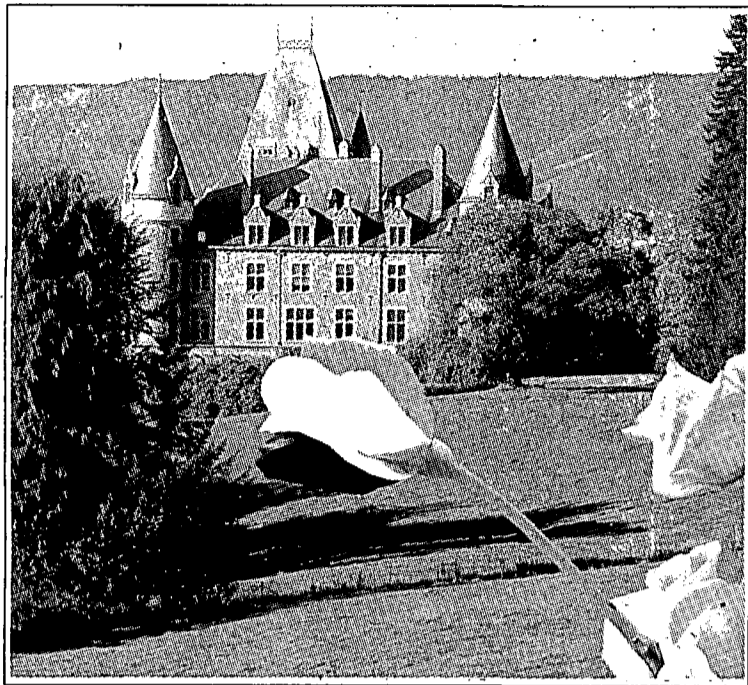

Forné va regalar al Papa una còpia de l'anomenant «piatge», sentència arbitral del segle XIII sobre els drets d'Andorra, que reclamen els comtes de Foix i el bisbe d'Urgell

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadès per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Per aquest estiu...

Viatge al Benelux

Del 29 de juliol al 12 d'agost

BÈLGICA: el nucli de la nova Europa

HOLANDA: un país guanyat al mar

LUXEMBURG: un ducat de personalitat reconeguda

OBERTA LA INSCRIPCIÓ - DEMANEU INFORMACIÓ - PLACES LIMITADES

Pelegrinatge a Terra Santa

Del 4 al 13 d'agost

**Feu-vos pelegrins de la
paraula seguint de prop
les petjades de Jesús**

JUDEA / GALILEA

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, Litóstratos, cenacle, muralles de la ciutat, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, Betesda, mont Sió, etc.), els seus barris i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), així com Betlem, Jericó i la muntanya de la Quarentena, monestir i còves de Qumran, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, Cesarea Marítima, etc.

...i també:

OBERTA LA INSCRIPCIÓ - DEMANEU INFORMACIÓ

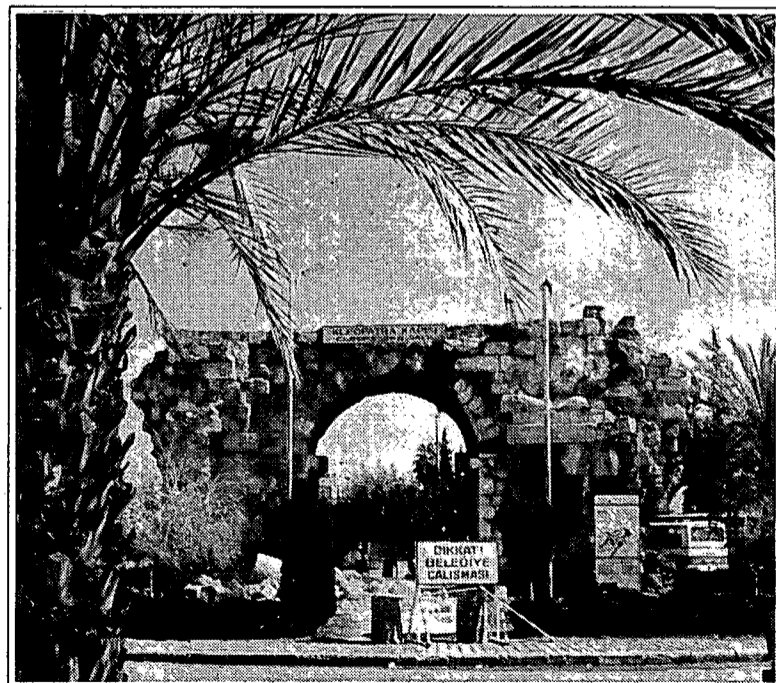
Ruta de Sant Pau

(Turquia / Grècia)

Del 20 de setembre al 8 d'octubre

Seguint els indrets de l'expansió apostòlica i les esglésies de l'Apocalipsi

Assistència tècnica **ULTRAMAR EXPRESS**

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **(93) 301 37 18**

Històrica trobada després de mil anys de cisma

Vaticà

Joan Pau II i Bartolomeus I cap a la unitat cristiana

ROMA.— Per primera vegada a la història, el Patriarca de Constantinoble va ocupar la Càtedra de Sant Pere el passat dijous, 29 de juny. Bartolomeus I, el primat dels catorze patriarques ortodoxos, va pronunciar l'homilia de la missa celebrada pel Papa a la basílica vaticana amb motiu de la festa de sant Pere. Fins ara, cap ortodox no havia parlat mai des del lloc que ocupa el Papa. Després, Joan Pau II va tornar a demanar la unitat: «No podem continuar separats!», va afirmar.

C.C.

El Papa va proposar a Bartolomeus, caminar junts cap al 2000 i el Tercer Mil·lenni. «Aquest representa un gran desafiament per a tota la humanitat, i especialment per a tots els cristians. Quan penso en aquesta fita històrica, em recordo d'allò que diu sant Lluç sobre la missió dels deixebles: els va enviar de dos en dos». «Hem de meditar sobre el significat d'aquestes paraules. ¿No diuen potser que Crist ens envia també a nosaltres de dos en dos com a anunciadors del seu Evangelí a l'Orient i Occident? Crist ens envia plegats, perquè junts donem testimoni. No podem romandre separats! Hem de caminar plegats, perquè aquesta és la voluntat de Nostre Senyor. El món ha de recuperar la fe al final d'aquest segon mil·lenni».

Abans havia dit el patriarca Bartolomeus, que va pronunciar una homilia en italià de tarannà teolò-

gic. Tant el Patriarca com el Papa van tocar el tema del Primat de Roma, coincidint que cal ser interpretat com un primat «de servei».

El primat entre els misteris de servei

Bartolomeus va afirmar que actualment, «amb l'ajuda de Déu, hem arribat a través de moltes afliccions i moltes humiliacions, a la maduresa de la consciència veritablement apostòlica, en cercar el primat no entre les persones, sinó més aviat entre els ministeris de servei». També va insistir que la primera virtut és la humilitat junt amb el penediment.

Joan Pau II va tractar en la seva homilia una qüestió que ha separat durant segles la teologia catòlica i l'ortodoxa, el famós *Filioque*: «que quedi clar a tothom que la mateixa veritat sobre el Pare i el Fill és professada per nosaltres i anunciada en comú», va dir el Papa. Per

Bartolomeus I va ser rebut per Joan Pau II a la porta de la basílica de Sant Pere del Vaticà

confirmar-ho, el Pontífex i el Patriarca van pregar junts en grec el símbol nicè constantinopolità.

Al final de la missa celebrada pel Papa, va descèndir juntament amb el Patriarca a pregar junts a la tomba de sant Pere. Després, des de la lògia de les benediccions, tots dos es van dirigir als fidels presents a la plaça de Sant Pere.

«Amb el Papa ens estimem molt», va dir el patriarca Bartolomeus arrencant un aplaudiment de la unió de gent, mentre Joan Pau II responia donant-li una abraçada.

«Sigueu valerosos!»

En la pregària de l'Àngelus el Papa va demanar la intercessió de

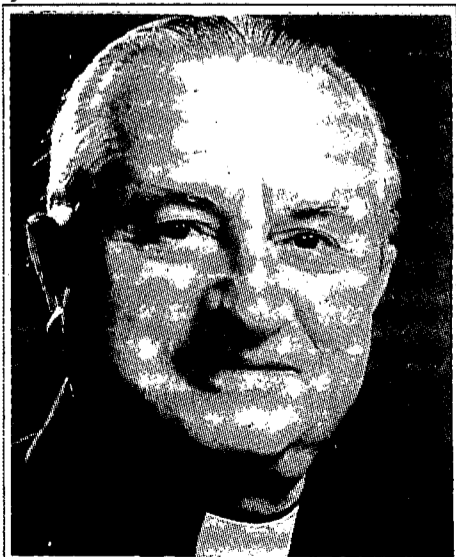
la Mare de Déu perquè impulsés la plena comunió entre totes dues Esglésies. Després, el Patriarca de Constantinoble va exhortar els fidels a què fossin *valerosos* enfront les *feres* dels nostres temps —«el pecat, l'arrogància, els cismes, les divisions i la guerra»—. «Sigueu valerosos!», va dir en clara al·lusió a les primeres paraules que el Papa va pronunciar al començament del seu pontificat: «No tingueu por!».

Visita pastoral del Papa a Eslovàquia

La visita de tres dies del Patriarca a Roma que, per primera vegada, va participar en la benedicció de l'Àngelus al costat del Papa, a la plaça de Sant Pere, perllonga uns contactes iniciats el 1964 per Atenàgores, aleshores patriarca ecumènic, i Pau VI.

Bartolomeus I va tornar el dia 29 a Istanbul, mentre que Joan Pau II va emprendre divendres un viatge a la República Eslovaca per beatificar tres sacerdots morts en mans dels protestants en el segle XVII en l'anomenada guerra dels Trenta Anys. D'aquesta visita pastoral de Joan Pau II a Eslovàquia n'oferirem més informació en la nostra propera edició.

Ha mort el pare Egidio Viganò, rector major dels salesians

ROMA.— A l'edat de 75 anys, el P. Egidio Viganò, rector major dels salesians, setè successor de Don Bosco, va morir, a Roma, el dia 23 de juny, víctima d'un tumor. Teòleg famós de la vida consagrada, havia d'acabar, pel gener de 1996, el seu tercer mandat de sis anys com a superior major dels salesians. Fou elegit per primera vegada l'any 1977.

La vigília de la seva mort, Joan Pau II li va telefonar i li va agrair ha-

ver servit l'Església i li assegurarà la comunió en la seva pregària. A l'espera d'una nova elecció, el govern de la Congregació ha estat assumit per Don Juan Edmundo Vecchi, argentí, actual vicari general. (F.M.)

FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Estat de comptes del trasllat i del condicionament dels nous locals

Benvolgut lector,

Seguim rebent ajuts. Set donacions més per un total de 272.000 ptes. ens han reduït el dèficit, que ara el tenim en 3.930.129 ptes.

Inversions i despeses	9.054.657 ptes.
122 donatius	5.124.528 ptes.
Dèficit actual.....	3.930.129 ptes.

Gràcies una vegada més pels 122 donatius!

Seguiu enviant-los a qualsevol de les entitats bancàries que anotem a continuació, fent constar: «Donatiu trasllat Catalunya Cristiana»

Moltes gràcies

«La Caixa»	2100 3013 20 2200391741
Banc de Sabadell	0081 0025 27 0001490358
BANESTO	0030 2018 41 0085025172

IMPORTANT (per a la declaració de la Renda i Impost sobre societats)

Les persones físiques tindran dret a deduir-se:

«El 20% (20 per 100) de les quantitats donades per a la realització de les activitats de la Fundació en compliment dels fins previstos en l'article 42.1.a» (Art. 59.3 L.30/1994).

Les persones jurídiques:

Tindrà consideració de partida deduïble de la base de l'impost sobre societats, el 100% (100 per 100) de l'import dels donatius que es realitzin en favor de les fundacions a què es refereix la L.30/1994, amb el límit de:

«...no podrà excedir del 10% (10 per 100) de la base imposable prèvia a aquesta deducció, del donant, corresponent a l'exercici econòmic en què es realitza la donació...».

«Alternativament l'entitat donant podrà acollir-se als límits del 1% (1 per 1.000) del seu volum de vendes respectivament, sense que, en cap cas, l'aplicació d'aquests percentatges pugui determinar una base imposable negativa» (Art. 63.2 i 3 L.30/1994).

Substitueix a Mons. González, després de 23 anys al davant d'aquesta seu

Espanya

Mons. Francisco Álvarez Martínez, nou arquebisbe de Toledo

TOLEDO.— El papa Joan Pau II ha nomenat nou arquebisbe de Toledo, i per tant gaudirà del títol de primat d'Espanya, el fins ara bisbe d'Oriola-Alacant, Francisco Álvarez Martínez. Prèviament, el Pontífex acceptà la dimissió de l'actual primat, el cardenal Marcelo González Martín, de 77 anys, que fa dos anys la va presentar per raons d'edat.

El nou arquebisbe de Toledo va néixer a santa Eulalia de Ferreñes Llanera (Astúries) el 1925. Va ser ordenat sacerdot l'11 de juny de 1950, és doctor en Dret Canònic i ha estat successivament bisbe de Tarazona, de Calahorra, La Calzada i Logronyo i d'Oriola-Alacant. Des del 1984 al 1993 va ocupar el càrrec de President de la Comissió Mixta de bisbes i superiors majors de religiosos i Instituts Seculars. El seu caràcter es considera lliberal.

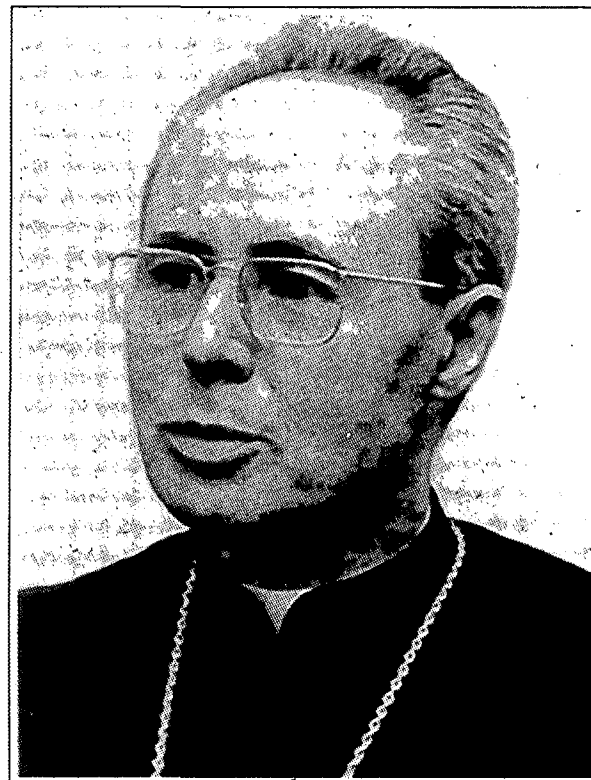
Mons. González Martín, 23 anys a Toledo

El cardenal Marcelo González va néixer a Villanubla (Valladolid) el 16 de gener de 1918. Va fer els estudis eclesiàstics als Seminari de Valladolid. És llicenciat en

Teologia per la Universitat de Comillas. Fou ordenat sacerdot el 1941. Va rebre l'ordenació episcopal el març del 1961, com a bisbe d'Astorga, ocupant aquesta seu fins al 1966, en què fou nomenat arquebisbe coadjutor, i un any després arquebisbe de Barcelona. El 1972 fou traslladat a la seu de Toledo.

L'arxidiòcesi de Toledo compta amb 263 parròquies; 509 preveres, dels quals 401 han estat ordenats per Mons. Marcelo González; 124 seminaristes majors i 167 menors, i 128 instituts religiosos.

La mitjana d'edat del clergat toledà és de 50 anys, cosa que significa que és la tercera més jove d'Espanya, després de Getafe i Alcalá, amb 48 i 49 respectivament. A més, és la que té el percentatge més elevat de preveres amb menys de 40 anys, que és el 35,10% del clergat. (SIC)

Mons. Rouco demana en la seva primera pastoral

Un esforç per evangelitzar des de la unitat

MADRID.— L'arquebisbe de Madrid, Antonio María Rouco, ha fet pública la seva primera carta pastoral des que va arribar a la diòcesi. Ha volgut destacar la importància de la comunió entre els diversos agents pastorals —bisbe, sacerdots i laics— per assolir una evangelització eficaç.

En el text es passa revista a algunes característiques de la societat actual, com per exemple el creixement de les sectes. Constata Rouco que «les certeses de la vida són molt escasses en la nostra societat», i que el desconcert també s'estén entre les files de l'Església: «No és un secret per ningú que en les nostres comunitats parroquials —i en altres comunitats i grups eclesials—, fins i tot entre aquells que

treballen activament en l'acció pastoral de l'Església, s'insinua a vegades cansament i desànim. Les causes són múltiples: la dificultat de l'ambient, l'antitestimoni de molts, la fragilitat personal. No us desanimem», exhorta el bisbe.

Al llarg d'aquests mesos, monsenyor Rouco ha comprovat veritables signes de fe i de caritat en els ambients més difícils: en l'ensenyament, els pobres, ancians,

presos, immigrants, drogaaddictes, malalts de sida, o en els milers de missioners madrilenys diocesans escampats pel Tercer Món. Especial interès posa don Antonio en l'educació en la fe «ja que serà sempre introduir progressivament la persona en una relació cada vegada més fonda i viva en Crist». La vida de l'home sobre la terra és un camí per assolir el veritable goig. El dolor dels que ens envolten ha d'«urgir-nos a donar raó de la nostra esperança i a donar testimoni d'Aquell que és la font de l'alegria».

La carta de Joan Pau II *Tertio millennio adveniente* ofereix un marc per fer front a les tasques més urgents de l'evangelització a Madrid. És imprescindible reconèixer els pecats del nostre passat i del nostre present eclesial. Pecats contra la unitat, o bé la indiferència religiosa, la pèrdua del sentit transcendent de la vida i de l'ètica, etc. Els destinataris que assenyalava monsenyor Rouco en el seu pontificat són els pobres, dèbils, ancians, marginats, aturats, però sobretot els infants i els joves. (SIC)

Madreselva lliurà els santrists missioners a més de 200 voluntaris de tot Espanya

MADRID.— El passat 25 de juny, l'ONG Madreselva va lliurar els santrists missioners als joves que van als diferents projectes nacionals i internacionals després de la darrera trobada del curs de formació. L'acte d'enviament missioner va tenir lloc a la seu central de Madreselva, Madrid.

L'Eucaristia, va estar presidida pel Superior Provincial dels Salesians de Madrid, Pedro López i concelebrada per diversos preveres que han acompanyat el procés de formació dels voluntaris durant el curs passat. Després de l'homilia lliuraren el santrist missioner Luis Cuartero, sots-director Nacional d'Obres Missionals Pontificies i sor Corona Nieto, provincial de les Filles de Maria Auxiliadora.

Uns 90 joves van rebre el santrist missioner per fer les seves opcions d'acció social en projectes internacional, en la seva majoria en missions salesianes, d'Àfrica, Amèrica Llatina i l'Índia. A Espanya, prop de 120 voluntaris faran camps de treball en zones rurals, barris marginals a ciutats, reconstrucció d'Esglésies i monestirs, o tasques d'animació d'infants i adolescents.

(SIC)

MADRID.— El president de la Conferència Episcopal, monsenyor Elías Yanes, monsenyor Montero Moreno i Justino Sinova, de l'Associació de la Premsa de Madrid, entre el grup de guardonats amb el premi Bravo-95, lliurats a la seu de la Conferència Episcopal

Carles Soler i Perdigó, bisbe auxiliar de Barcelona i Secretari General del Concili:

Barcelona

«Ara, cal promoure les reflexions conciliars entre tots els cristians»

El Concili Provincial de la Tarraconense es va clausurar solemnement el passat 4 de juny a la catedral de Tarragona, però la veritable feina comença ara, segons ens explica al llarg d'aquesta entrevista Monsenyor Carles Soler i Perdigó, bisbe auxiliar de Barcelona, que s'ha ocupat de la Secretaria del Concili. Un cop les conclusions conciliars rebin le «recognitio» del Vaticà, es vol editar i promulgar un llibret amb els eixos centrals del Concili perquè des de les diverses delegacions diocesanes, des dels moviments d'apostolat i, en definitiva, cada cristià pugui reflexionar com pot posar a la pràctica l'esperit del Concili.

Glòria Carrizosa

—Mons. Soler, quin significat ha tingut aquest Concili pel conjunt de l'Església catalana després de 238 anys d'inactivitat conciliar?

—Un primer significat és que després de tants anys se n'ha pogut fer un i no només per la satisfacció de fer-lo sinó que un Concili és la forma més genuïna d'actuar que té l'Església.

Al mateix temps hem estrenat un nou estil de fer concilis des del Vaticà II. La participació de tots els estaments del poble de Déu ha estat un dels fets més positius d'aquest gran esdeveniment eclesial.

—Hi ha veus que diuen que han quedat molts temes sense tractar i ja en demanen un altre abans de finals de segle.

—No hi ha cap data per al proper i no em semblaria correcte fixar-ne una. Ara el que cal és valorar i aplicar les conclusions conciliars. Hi ha gent que critica que s'hagin tractat massa temes amb poc temps. Jo penso que després de 238 anys sense convocar-ne cap no tenia massa sentit parlar sobre un tema monogràfic. Aquesta nova perspectiva d'Església s'havia de plantejar amb una panoràmica de globalitat. A partir d'ara no caldrà tanta preparació per organitzar-ne un altre que podrà tractar pocs temes més a fons.

—Pensa que els mitjans de comunicació han informat bé sobre el Concili? La gent que els ha consultat n'ha tret una idea clara del que ha passat?

—Si només han seguit els mitjans no crec que en tinguin una idea gaire clara perquè per informar correctament sobre un Concili s'ha de conèixer molt bé la matèria i als periodistes sempre els interessen els temes cridaners com la Conferència Episcopal Catalana o altres temes sobre els quals ja s'ha pronunciat el Magisteri Universal de l'Església. Ara bé no tinc queixa dels mitjans de comunicació perquè se n'han fet ressò d'una forma

La participació de tots els estaments del poble de Déu —explica el Dr. Soler— ha estat un dels fets més positius

progressiva. Potser el que he trobat a faltar és que gent que es professa publicament cristiana no hagi fet més aportacions sobre el Concili.

—Com es pensa transmetre aquesta vivència de Església al conjunt de cristians?

—Tècnicament no podem promulgar encara les conclusions fins que rebin el vist-i-plau de Roma. Suposo que això serà cap el mes de setembre. També ens agradaria editar un llibret fet amb un disseny pedagògic que reflecteixi els eixos centrals del Concili.

—Fem un repàs sobre els quatre grans temes que s'han tractat. Amb el primer, *Anunciar l'Evangeli a la nostra societat van començar a sorgir els primers problemes de metodologia de treball?*

—La metodologia va ocupar el seu temps perquè cap de nosaltres tenia experiència d'altres Concilis, però tot i així penso que la gent ha pogut debatre els temes de forma espontània. Ara bé, l'Evangelització és un tema amplíssim que inclou molts aspectes: l'actitud envers els que s'anomenen cristians no-practicants va ser un punt que es va debatre molt i del qual va sortir la declaració d'intencions del primer tema; «la voluntat de l'Església de ser acol·lidora, tolerant, comprensiva»...

—Del segon tema, *La paraula de Déu i els sacraments en les nostres esglésies, una de les qüestions problemàtiques va ser l'ab-*

solució col·lectiva?

—Aquest punt no era competència nostra. Aquí hi va haver un malentès perquè semblava com si haguéssim de negociar amb Roma perquè això canviés però primer ens haurien de convèncer a nosaltres perquè no creiem que aquesta sigui la solució. Algú ja va dir que aquí es percep un problema del sentit de Déu, del sentit del pecat, són qüestions sobre les quals les nostres catequesis n'haurien de parlar molt més clarament.

—Amb el tercer tema, *La sol·licitud pels més pobres i marginats tothom hi va estar molt d'acord.*

—Sí, és veritat. Penso que això és un fet estimulador i consolador que constata que hi ha una Església sensible amb la pobresa i la marginació. Ara bé, el tercer tema és molt dens pel que fa a doctrina social de l'Església. Tots celebrem amb gran entusiasme les encíclics socials dels últims Papes, però la veritat és que tots plegats n'estem bastant dejuns. Aquest tema ens diu que hi ha tota una doctrina que s'exerceix amb la caritat, que no és sols donar un bé material sinó reconèixer el marginat com un fill de Déu i per tant un germà nostre.

—Hi ha gent que encara no ha entès perquè la proposta 18 del quart tema, que preveia una acció pastoral més coordinada de les vuit diòcesis catalanes no es va posar a votació.

—Perquè les diferents formes de

dur a terme el reconeixement de la personalitat jurídica de la Conferència Episcopal dels Bisbes amb seu a Catalunya encara no estava prou madura, no que les persones fossin inmadures per votar com algú va dir. Les formes concretes que es van presentar a l'aula conciliar no havien estat preparades, com per exemple el tema de la província única. No es podia posar a votació el fet que Barcelona renunciï a ser Arquebisbat i torni a ser sufragània de Tarragona sense abans demanar el parer del consell presbiterial de Barcelona.

—Però si això podia passar per què no es va consultar abans del Concili?

—No es preveia que això passés perquè el tema de la província única no havia sortit ni de bon tros a l'etapa diocesana preparatòria. Sobre això no hi ha unanimitat ni per part dels canonistes de Catalunya.

—Els bisbes s'han compromès a crear una comissió que estudiï les diverses possibilitats d'aconseguir una acció pastoral més coordinada entre les diòcesis catalanes. Quina podria ser la solució?

—No és una qüestió fàcil, ni es pot actuar de forma precipitada perquè podríem perdre més del que guanyem. Aconseguir la independència de la Conferència Episcopal Espanyola, com algunes veus demanen, a quina realitat social correspon? Què vol dir com a Església independitzar-se i separar-se? Jo no sóc partidari de cap separació de la Conferència Episcopal Espanyola, però reconec que potser l'organització i el sistema de representació actual en els òrgans directius s'hauria de revisar.

—Recorda un moment especial de joia del Concili?

—Els moments més forts del Concili han estat totes les celebracions: eucarístiques, la litúrgia de les hores... que eren part integrant constitutiva de les sessions conciliars. Els àpats també eren moments molt joiosos.

—Però també hi ha hagut moments de desencís.

—Hi ha gent que gairebé m'ha donat el condol per la tensió que hem viscut en alguns moments, però estic segur que aquests moments eren necessaris perquè si no, no hagués estat un Concili autèntic, no hauria representat realment les nostres Esglésies. Sempre he estat convençut que ens en sortiríem perquè són molts milers de persones que diàriament han resat pel Concili.

—Després de tres anys de preparació i de feina, el Concili ja ha finalitzat. A partir d'ara, quins són els fruits que donarà?

—Ara hi ha el mandat explícit de promoure la reflexió sobretot el tractat de doctrina i criteri pastoral que s'ha aprovat. Cada Bisbat, cada delegació diocesana, interdiocesana, cada moviment d'apostolat, en definitiva, cada cristià s'haurà de plantejar seriosament aquests criteris. Estem en el moment pel qual realment hem fet el Concili. Els seus fruits seran tota aquesta dinàmica de treball, d'un nou alè de l'esperit. Les nostres Esglésies a les portes del proper mil·lenni necessitaven un nou impuls, no ens podem quedar adormits en la rutina sinó que hem d'avançar cap a una església que accepta els nous desafiaments amb la voluntat de caminar junts amb l'esperit.

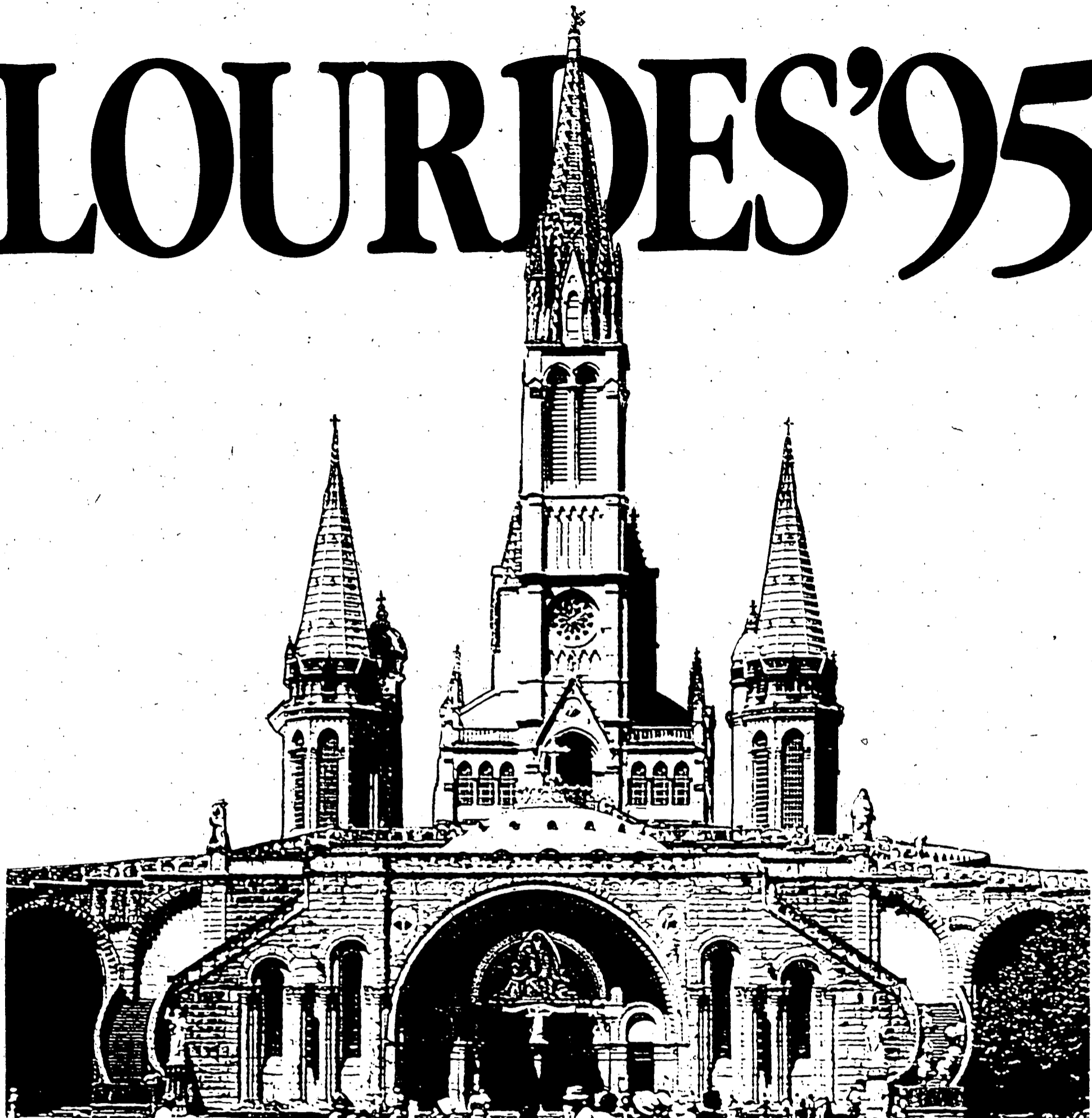
MADRAZO-D

Torre 3.ª Edad

- Cambres dobles i individuals amb bany
- Cuina pròpia
- Menjador-terrassa i jardí per a l'estiu
- Assistència mèdica
- Missa dominical
- Estades diürnes

Alt de Gironella, 22
TRES TORRES - 08017 BARCELONA

LOURDES'95

PELEGRINATGES DE L'HOSPITALITAT DE BARCELONA AMB MALATS I MINUSVÀLIDS

PRESIDITS PEL CARDENAL CARLES, ARQUEBISBE DE BARCELONA

118è

DEL 16 AL 20
DE JUNY

119è

DEL 16 AL 20
DE SETEMBRE

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:
HOSPITALITAT DE LA MARE
DE DÉU DE LOURDES
Diputació, 235, 1r 1a
Telèfon: 487 40 09 - 08007 BARCELONA
Organització tècnica: G.C. 8

Tarragona

Restauració de l'església de l'Assumpció

Un ambiciós projecte que ja està en marxa

Joan Boronat

LES BORGES DEL CAMP.— S'han iniciat els treballs de restauració de l'església parroquial de l'Assumpció de les Borges del Camp. El projecte global té un pressupost xifrat en gairebé 32 milions de pessetes, per la qual cosa s'han estipulat tres etapes d'intervenció d'acord amb un ordre de prioritats marcades pel grau de deteriorament de l'edifici.

Ara com ara els treballs preliminars iniciats corresponen a la neteja i restauració del campanar, arranament de la façana principal del temple i impermeabilització exterior dels murs de les façanes. Aquesta primera actuació comporta una inversió que ultra-

passa lleugerament els 12 milions de pessetes.

La segona fase contempla accions com, el sanejament i reparació de les cobertes; obertura de finestres en façanes laterals; substitució de paviments interiors de les naus; reparació de revestiments interiors; formació de nou cancell; instal·lació elèctrica i il·luminació i pre-instal·lació de calefacció. El pressupost previst per aquesta obra és de 13 milions i mig de pessetes.

Diverses institucions col·laboren en la restauració

L'última etapa del projecte de restauració de l'església parroquial de les Borges del Camp se cen-

trarà en el repàs i el rejuntament de murs de maçoneria de les façanes laterals, acció que comportarà una inversió de 6 milions de pessetes.

Tot aquest pla d'arranjament del temple de l'Assumpció de les Borges del Camp serà assumit per la Generalitat de Catalunya a través de la Diputació de Tarragona, i el mateix ajuntament de la localitat, molt conscienciat de la importància que té la conservació de l'edifici més emblemàtic de la vila. També hi fa aportació l'arquebisbat de Tarragona i les col·lectes dels feligresos i veïns en general. Per tal de donar facilitats a tothom qui vulgui col·laborar, s'han obert dos comptes corrents a sengles entitats creditícies, on

La façana és d'estil neoclàssic

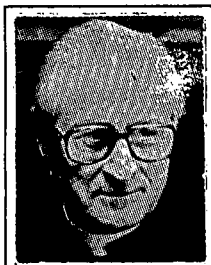
poder dipositar els donatius.

Per la seva banda, l'Ajuntament de les Borges del Camp, a més de participar en gran mesura en la restauració de l'església parroquial, té previst recuperar i enjardinar l'entorn del temple, fent-hi un passeig que realci l'obra arquitectònica.

L'església parroquial de l'As-

sumpció té una façana neoclàssica i compta amb tres naus. Va ser bastida entre el 1773 i el 1777, any de la consagració, segons consta en una làpida commemorativa situada a la cantonada sud-est de la façana, al peu del campanar. El traçat del temple s'atribueix a Valentí Reixac, que va ser vicari de la parròquia entre el 1758 i el 1772.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La comunió, condició per a l'evangelització

És una experiència reiterada dels qui estimen que la majoria de goigs i de sofriments que es viuen a fons no són pas tant els propis com els d'aquells que són estimats per nosaltres. Tant és així, que, quan l'amor és gran, es voldria compartir amb ells tota felicitat i que passés a nosaltres el sofriment d'aquells a qui estimem. És aquesta una forma de «comunió» que viuen els qui comparteixen un amor autèntic.

D'altra banda, trobar el «nom» escaient ha constituït sempre un compromís seriós per a l'ésser humà. Donar «nom» a les coses ha significat, d'Adam fins ara, fer possible la possessió i, amb ella, la comprensió de la realitat. És també una experiència generalitzada que el fet de cridar algú pel seu nom situa el trobament en un nivell de proximitat i de coneixement mutu que constitueix un element diferenciador i personalitzador i que salva l'interlocutor de la massa anònima.

Encara que el misteri de l'Església, com tots els altres misteris de la fe, suporta difícilment una definició, en la recerca d'una paraula que pugui definir

l'Església, ha assumit una gran importància els darrers anys la paraula «comunió». Un mot, present al Nou Testament i, en certa forma, també a l'Antic, com també a la patristica i a l'escolàstica posterior, que ha reeixit ben especialment en la reelaboració eclesiàstica més recent.

«Sant Pau parla de comunió (*koinonía*) per a expressar la participació del fidel en el Crist i en els béns cristians i la comunió dels fidels entre ells» (F. Hauck).

«L'Esperit Sant, que habita en els creients i omple i dirigeix tota l'Església, prediu aquella admirable comunió dels fidels i els uneix a tots íntimament en Crist, fins a esdevenir el principi de la unitat de l'Església», diu el Concili Vaticà II (UR, 2).

No sols és una realitat fonamental de l'Església, sinó una condició «sine qua non» de la seva pròpia capacitat evangelitzadora. És urgent que l'Església de Barcelona sigui cada cop més evangelitzadora, que transmeti l'Anunci als qui viuen desconecent l'amor de què són objecte per part de Déu.

L'evangelització va unida indissolublement a la comunió; encara més, aquesta la condiciona.

Aquest condicionament no és pas una opinió teològica o dels sants Pares, sinó una asseveració explícita i clara de Jesús: «Que tots siguin u —grau de comunió elevat—, perquè el món cregui.» Així doncs, per a evangelitzar, és fonamental un esforç per acréixer la comunió, per evitar de criticar l'Església, la doctrina que proposa el Papa. Hi ha actituds de disseniment que es mantenen durant molts anys i trenquen la comunió dins l'Església, i que desconcerten alguns fidels i dificulten la capacitat evangelitzadora de l'Església del Senyor. És una llàstima que la manca de comunió d'uns quants redundi en dificultat per l'evangelització de molts. Enmig d'opinions contradictòries, el criteri de comunió el dona l'acceptació de la doctrina d'aquell a qui ha estat confiat pel Senyor de realitzar la unitat de l'Església: el Sant Pare.

EL MIRACLE

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A L'ESTIU

Sota la direcció dels monjos benedictins d'El Miracle i de Montserrat i l'acolliment de les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, la CASA D'ESPIRITUALITAT D'EL MIRACLE disposa d'unes instal·lacions adients en un ambient acollidor, enmig d'una natura plàcida i solitària. És un lloc ideal per a la pau, la reflexió, la pregària i el retrobament amb Déu i amb un mateix.

■ Agost, de l'1 al 6

Director: P. Ramon Ribera, monjo.

Tema: Fruir i pregar amb l'Evangeli (de St. Lluc).

■ Agost, del 26 al 31

Director: P. Alcuí Serras, monjo.

Tema: Jesucrist.

■ Setembre, de l'11 al 17

Director: Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

■ Setembre, del 25 a l'1 d'octubre

Director: P. Oriol Diví, monjo.

Tema: El pelegrinatge pasqual.

■ Octubre, del 9 al 15

Director: P. Hilari Ragner, monjo.

Tema: Misteri del Crist, misteris del Crist.

■ Comencen i acaben a la tarda.

■ Reserva d'habitació amb la màxima anticipació.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
TEL. (973) 48 00 45 - FAX (973) 48 02 43
CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EI SOLSONÈS)

Girona

Segons Mn. Ballarín

«Els Mitjans de Comunicació són l'assignatura pendent de l'Església catalana»

Jaume Reixach

GIRONA.— Mn. Ballarín ha passat per la ciutat. Vist i no vist. Però Mn. Ballarín sempre és notícia. Ha vingut a Girona a donar una conferència sobre la importància dels mitjans de comunicació a la vida de l'Església. L'amfitrió, en aquest cas, ha estat el departament de Mitjans de Comunicació del bisbat.

Suposo que els anys pesen, encara que se sigui famós. Però a Mn. Ballarín no sembla que li pesin gaire. Va més trempat que un gínjol. I se'l veu fresc com una rosa. Sempre en té una per dir, amb el somriure a flor de llavis.

Els mitjans de comunicació són l'assignatura pendent de l'Església de casa. Hi som però hi som poc. Hi hem arribat però hi hem arribat amb retard. I com que el nostre regne no és d'aquest món, heus aquí que no ens preocupa massa —sembla ser— aquesta mancança. Malament rai! Avui dia, les coses que no són presents als mitjans —ràdio, premsa i sobretot televisió— no és gaire segur que existeixin.

Sí o no als Mitjans eclesials?

La presència dels homes de premsa en els àmbits eclesials sol resultar intimidatòria. Molts capellans s'hi mostren refractaris. I tanmateix, ells han de fer la seva feina. I si ens hi girem d'esquena, és més que lògic que la faran «a la seva manera». Després —és clar—, ens queixem. Però

no és massa clar que tinguem raó.

D'altra banda, hi ha el tema de la nostra presència als mitjans. És millor que tinguem els nostres o que llitem colze amb colze al costat dels qui creen les notícies i orienten l'opinió...? La resposta a aquesta pregunta dona peu a un debat. El debat que no hem fet. L'assignatura pendent de l'Església a casa nostra.

Amb motiu del Concili Català ja s'ha vist fins a quin punt aquest tema dels mitjans és important. Sense la seva col·laboració pactada, ningú n'hauria tingut notícia, excepte els que —setmana rere setmana— s'hi van haver de fer presents. En el Concili, d'altra banda, es va pronunciar sobre aquest debat, que cada dia guanyarà terreny. I la resposta al dilema —mitjans propis o presència als mitjans existents— es va decantar per la presència als mitjans ja existents. Única manera de no tancar-se en el propi clos.

Mossèn Ballarín, al seu pas per Girona, va ser entrevistat per Pere Madrenys. Una entrevista sucosa que va servir per posar de manifest tot el que hi ha de Mn. Tronxo en el propi Ballarín.

Solsona

Un llamp de mala fe

Lluís Badia i Torras

QUERALT.— En una d'aquestes tempestes de primavera no tot ha estat bo, aigua només. Al santuari de Queralt, un llamp hi va causar diversos i seriosos desperfectes, carregant unes despeses suplementàries i urgents a les projectades reformes que ja s'estaven duent a terme. Especialment va causar destrosses a la Cova, al campanar, a la sala del refugi i als habitatges del capellà i al dels guardians. Com que les instal·lacions elèctriques de tot el conjunt van quedar cremades, també l'equip de megafonia de l'església va ser inutilitzat.

Malgrat tot, Mn. Ramon Barniol, ha posat ja mans a la feina i espera que entre el bisbat i els molts devots de la Mare de Déu, l'ajudaran a restaurar i millorar el santuari.

Inaugurat el nou col·legi del Carme

CARDONA.— A la ciutat del castell i de les mines de sal, l'empenta de les religioses de la Mare Vedruna i de l'Associació de Pares dels seus alumnes, han aconseguit el miracle: inaugurar un edifici de nova planta, del qual els pares que opten per una educació d'inspiració cristiana per als seus fills, puguin disposar-ne. Com deia la germana Carme Bertran en l'acte d'inauguració, nosaltres també creiem que aquell edifici «és i serà sempre el símbol i el signe d'un col·lectiu cardoní que ha compartit il·lusió, esforç, donació i capacitat de lluita constant i serena... Harmonitzar la dimensió humana i cristiana és la missió d'aquest centre educatiu».

GESTIÓ

Compra - Venda

VALORACIONS

TRANSACCIONS

IMMOBILIÀRIES

ASSESSORS DE CONFIANÇA

EUROBASE - 3
BALMES Nº 152, TEL. 415 57 33

IMMOBILIÀRIA

CATALUNYA CRISTIANA

Pulgarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....

Població D.P. Província..... Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
 semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària xec nominatiu que adjunto
(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta

Urgell

Ordenació de tres nous preveres colombians

Antoni Mirabet

PUIGCERDÀ.— El bisbe Joan Martí Alanís, el dia 27 de maig va ordenar diaques els seminaristes Ricard Barba Monsalve, Josep Uriel Álvarez Bedoya i Dídac Arcadi Arévalo Herrera. La cerimònia es va celebrar a l'església parroquial de Sant Domènec de Puigcerdà, hi van assistir una bona representació del presbiteri diocesà i els fidels omplien la nau gòtica del temple.

Els tres joves han fet l'etapa d'iniciació pastoral en parròquies del Bisbat: Ricard Barba a la Seu d'Urgell, Uriel Álvarez a Puigcerdà i Dídac Arcadi a la Poble de Segur.

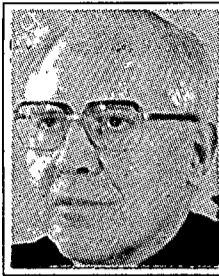
I el 24 de juny, els tres diaques van rebre l'ordenació sacerdotal a la catedral de Santa Maria de la Seu d'Urgell. Els preveres exerciran el ministeri a les mateixes parròquies on han fet l'etapa d'iniciació pastoral. Els tres preveres formen part del grup de joves colombians que van venir a ajudar la diòcesi d'Urgell en el servei pastoral. La seva identificació amb el presbiteri i el poble és exemplar i ja seran cinc els joves de Colòmbia consagrats preveres a l'església d'Urgell.

Dídac Arcadi és ordenat diaca

Fets i criteris

RAMON TORRELLA CASCANTE

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Família i societat

La família és la cèl·lula primera i vital de la societat i constitueix, podem dir, el seu mateix fonament. D'aquestes dues afirmacions se'n dedueix que la família, si vol complir la seva missió, no pot viure replegada sobre si mateixa.

Ara bé, a la pràctica, en una societat en situació canviant, amb una gran mobilitat, amb l'atractiu del consumisme i amb un corrent d'intens egoisme, la reacció de la família és d'autodefensa, de viure la seva intimitat i de tancar portes i finestres.

La família ha de ser conscient que, per a complir la seva missió social, ha de mantenir-se oberta a la societat. Tot el contrari de la temptació d'autarquia, com si la família pogués ser independent i pogués portar la seva vida separada de les altres famílies i de la societat.

En realitat una família necessita ajuda: no pot subsistir sense intercanvis amb altres famílies, sense rebre de la societat mitjans materials imprescindibles i sense ser protegida en la seva integritat.

La família també té uns deures que són essencialment educatius. En la família és on neixen els fills, on reben les primeres atencions i on desenvolupen les seves capacitats. Els pares són els primers educadors dels seus fills i no poden pas renunciar a aquest dret i deixar de complir el seu deure, tot i reconeixent que necessiten altres educadors, com els mestres i els catequistes.

Si diem que la família necessita de la societat, també hem d'afirmar que la societat necessita de la família. Molt sovint la crisi de la família repercuteix en la vida de la societat.

La primera i fonamental aportació de la família a la societat és la seva experiència de comunió i de participació. Les relacions entre els diferents membres de la família tenen com a base la comunicació sincera, el servei generós i la profunda solidaritat.

La família és la primera escola dels valors humans i cristians. En la família s'educa a lluitar contra l'enveja i contra l'egoisme, i s'aprèn a tenir sentiments nobles, de respecte i de confiança.

Els fills, amb l'exemple dels pares, comencen a entendre les coses fonamentals de la vida cristiana: l'ensenyament de l'Evangeli, l'amor a Jesucrist, la pregària cristiana i l'amor als germans.

Les famílies han de ser protagonistes en la vida social: associacions de veïns, vida de barri, acció representativa davant dels municipis. Les famílies, a través de diferents formes d'associació o per mitjà d'institucions, han de preocupar-se pels més pobres i pels més necessitats de la nostra societat.

Més de 200 alumnes han seguit el curs de l'Escola Diocesana de Teologia

A. M.

PONTS.— Una celebració eucarística en ritu hispano-mossarab va cloure el 17è curs de l'Escola Diocesana de Teologia.

Professors i 80 alumnes, dels 207 que han seguit el curs, van celebrar a Pons la cloenda de l'any acadèmic 1994-95. Quaranta-set alumnes van rebre el DEI, Diploma Eclesial d'Idoneïtat. Professors i alumnes van redactar el programa del proper curs. Estudiaran el Catecisme de

l'Església Catòlica, debatran una selecció de temes teològics d'actualitat i aprofundiran en els temes del Concili Provincial Tarraconense.

La celebració de l'Eucaristia en ritu hispano-mossarab va desvetllar la curiositat i la participació festiva d'alumnes i professors, que van acabar la trobada compartint la gresca.

L'Escola Diocesana de Teologia va posar-se en marxa fa 17 anys. Darrerament la matrícula anual sobrepassa els

200 alumnes que assisteixen a les classes a set poblacions de la diòcesi. El darrer curs, Andorra, amb 39 alumnes, reunia el grup més nombrós. L'Escola no és solament, segons testimoni dels alumnes, un programa de classes, sinó també «una trobada de cristians que compartim les mateixes inquietuds i volem aprofundir l'estudi teològic i l'experiència de vida eclesial». Entre els alumnes, la majoria són catequistes i altres fan classes de religió en centres oficials.

BREUS

Valoració positiva del Concili

J.B.B.

TORTOSA.— Durant la darrera reunió del Consell Presbiterial de la diòcesi es va valorar de manera positiva el Concili Provincial Tarraconense. El mateix bisbe Lluís Martínez i Sistach va informar de les 174 propostes aprovades a nivell consultiu. També que s'han de procurar reasumir les propostes del Sínode diocesà que es va desenvolupar des del 1984 al 1988.

D'altra banda, el rector del seminari menor, Mn. Domingo Escuder, va recordar que el 30% de les ordenacions dels darrers anys provenen del seminari menor i que

calia continuar fent un esforç en aquesta línia.

Finalment, es va comentar que el Papa vol instaurar una diada universal per a la santificació del clergat diocesà i es va decidir que a Tortosa es celebrarà juntament amb alguna altra jornada existent de l'àmbit diocesà o arxiprestal.

Ha mort un sacerdot que ha estat farmacèutic

REMOLINS.— Als 82 anys d'edat, amb 45 de sacerdoci i 39 com a vicari de la parròquia del poble, Mn. Ernesto Monfort Tena, fill de Vilafranca del Cid, ha mort. Acabats els estudis universitaris de farmàcia, va optar pel sacerdoci que va viure de manera humil, pietosa i gairebé franciscana. Aquest prevere va morir en el moment en el qual els feligresos de la seva parròquia sortien en pelegrinatge cap a l'ermita de la Mare de Déu del Llossar.

Tortosa

SIGNUM®
Treu el millor rà a les campanes!
INGENYERIA PRÒPIA
Tel. (93) 318 19 59 / 821 00 36
Ptge. Madoz, 1. 08002 BARCELONA

Barcelona

El cardenal Ricard Maria Carles rep el Xip d'Or d'Onda Cero

BARCELONA— El programa «Bienvenido mister chip», coordinat per Pedro de Miranda, de l'emissora de ràdio Onda Cero (la tercera en audiència de l'Estat espanyol i propietat de l'ONCE) ha atorgat el Xip d'Or al cardenal Ricard M. Carles, com a signe de valoració a la tasca i l'esforç que estan fent les 27 escoles adscrites a la Fundació d'Escoles Parroquials de l'Arquebisbat de Barcelona (FEP), especialment en l'ensenyament de la informàtica.

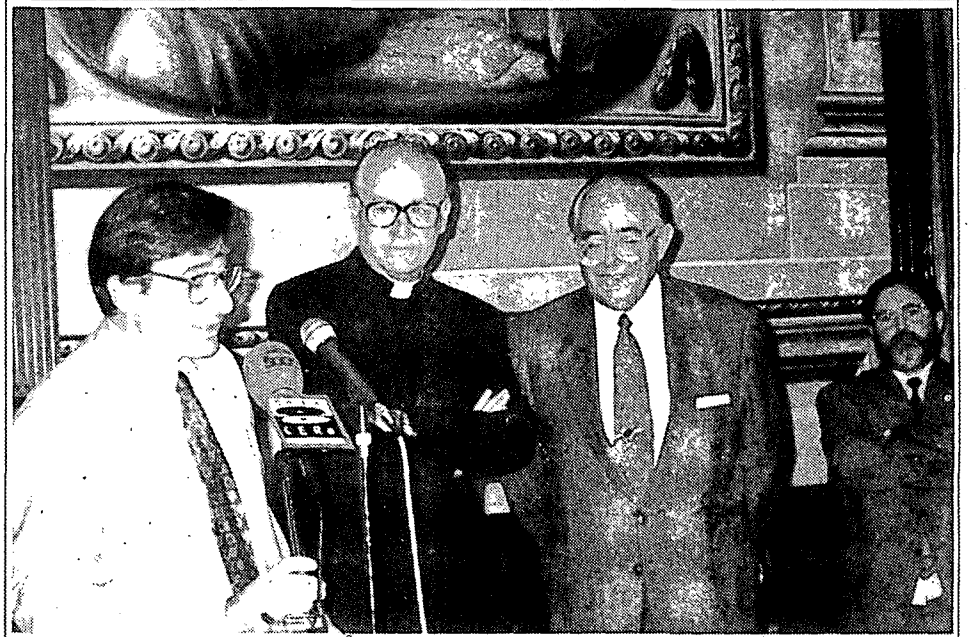
Núria Oriol i Palarea

Aquesta emissora, cada any concedeix els premis dividits en Xip d'Or, d'Argent i de Bronze. Enguany han volgut reconèixer el treball de les escoles parroquials barcelonines, que, malgrat els recursos limitats, es troben presents en les zones més necessitades de la diòcesi atenent uns 14.000 alumnes, i no han estalviat esforços per oferir als estudiants una educació d'alta qualitat tècnica, humana i cristiana. En paraules del gerent de la FEP, Ramon Lobez i Garcia: «La xarxa de les escoles és sòbria, però no petita. La tasca educativa és de gran qualitat i suposo que els agrada saber que estem integrats a la xarxa d'INTERNET».

Van ser presents a l'acte el director regi-

onal de Catalunya i Balears de l'ONCE, Manuel Fernando González Iglesias i el director territorial, Miguel Carballeda; Pedro de Miranda, coordinador de «Bienvenido mister chip»; Mn. Carles Sauró, rector de la Mare de Déu de la Bonanova; i Antoni Bescompte, ex-delegat d'economia de l'arquebisbat de Barcelona, a més de setze empreses vinculades al món de les telecomunicacions i de la informàtica com ASEDEM, BSI MULTIMEDIA, IBM, IND COMMUNICATIONS, LOTUS, SERIC'S ROOM i ZETA MULTIMEDIA, entre d'altres, que van oferir a l'arquebisbat de Barcelona diverses beques i programes per a les escoles parroquials.

El cardenal Carles va agrair la distinció i va recordar l'esforç d'aquests centres educacionals davant «la marginació

D' esquerra a dreta: Ramon Lobez, el cardenal Ricard M. Carles i Pedro de Miranda en un moment de l'acte

creixent. La finalitat d'aquestes escoles —continua dient— és l'evangelització, ja que es tracta de preparar cristians que facin la voluntat de Déu i siguin responsables en mig del món» i va demanar a les empreses presents a l'acte que dins del seu camp d'acció «segueixin buscant una

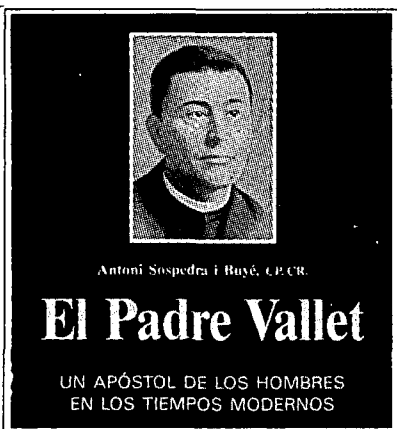
societat més justa i una tecnologia més humana».

Pedro de Miranda, per la seva part, va elogiar que «des d'un arquebisbat es porti la informàtica a barris tan senzills i es lluiti per formar de manera integral éssers humans que seran els homes del futur».

EL PADRE VALLET

1883-1947

Un apòstol de los hombres de los tiempos modernos

El Pare Antoni Sospedra i Buyé, CP.CR., presenta en aquesta obra una visió panoràmica de la vida del Fundador de la seva Congregació Religiosa.

Una vida de fidelitat vocacional, que arrossegà, darrera seu, i conduí vers Déu a milers d'homes.

Una pàgina gloriosa de l'Església a Catalunya (1922-1929) que es va repetir a Uruguai, i a França, i finalment a la capital d'Espanya, Madrid, on el Pare Vallet va acabar la seva vida el 13 d'agost de 1947.

629 pàgs. de 21 x 15 cm. Preu 3.900 ptes. Demaneu-lo al vostre llibreter.

Distribueix, LA FORMIGA D'OR, Avgda. Portal de l'Àngel, 5. 08003 Barcelona Tel. 302 39 42. Fax. 301 59 83.

El IV Premi Marcel·lí Champagnat valora la reinserció social de la dona

BARCELONA.— Recentment, va tenir lloc el lliurament del IV Premi Marcel·lí Champagnat, atorgat per la Fundació Champagnat, amb la col·laboració de l'Associació Compartir, al Projecte «Pis d'Acollida» que consisteix en un programa de reinserció social per a la dona que ha estat o està sotmesa a penes i mesures privatives de llibertat. Helena Rojas, Encarna Rodríguez i Assumpta Sesma, vinculades a l'Associació Lligam, n'han estat l'equip responsable. També s'han concedit dos accessits al Projecte «Aprendre tot jugant» i al «Reforç escolar a nens i a nenes amb problemes escolars».

N.O.P.

Respecte al primer premi, el jurat va considerar com a molt valuós el fet que cerqui la reinserció en un clima d'atenció personalitzada en el marc d'una llar acollidora i que la realització sigui a càrrec de persones voluntàries.

Del primer accessit es va valorar que l'Esplai Aura, sota la responsabilitat de Sandra Nàcher i Neus

Mases, es dediqués als nens i nenes afectats de paràlisi cerebral i altres disminucions físiques i sensorials a partir dels sis anys a la ciutat de Barcelona. I del segon, que es va desenvolupar a la residència Sant Josep de la Muntanya de la ciutat comtal, sota la coordinació de Concepció Patxot i Cardoner, es va considerar molt positiu que, voluntaris estudiants de COU i universitaris, atenguessin

de manera personal els nens i les nenes en centres col·laboradors de la Direcció General d'Atenció a la Infància

Iniciatives ciutadanes pel temps lliure

Amb aquest IV Premi, la Fundació Champagnat vol estimular aquelles iniciatives ciutadanes que, en el temps lliure, especialment de manera voluntària i gratuïta, contribueixen a crear oportunitats d'igualtat a favor de la dona —a vegades en el marc de la seva maternitat— que viu sotmesa a penes i mesures privatives de llibertat; a afavorir condicions lúdiques als nens i les nenes afectades de paràlisi cerebral i altres disminucions físiques o sensorials; i a reforçar i a desvetllar l'interès per l'estudi als nens i nenes amb problemes escolars i familiars.

Un bisbe català a Perú promou el voluntariat per anar a les missions

Veus joves

Guillem Farré

BARCELONA. Monsenyor Joan Godayol —salesià nascut a Mataró fa 51 anys, i bisbe de la prelatura de Ayabiri, al Perú, des de fa tres anys i mig— ha passat aquest mes per Catalunya promovent «un voluntariat organitzat i preparat per anar a fer una tasca amb continuïtat».

Segons el bisbe català —un dels tres del Principat que són al Perú—, aquest flux de joves pot ajudar a suscitar vocacions aquí, i comportarà un enriquiment mutu. De moment torna cap a la seva prelatura —classificació eclesiàstica d'un territori mentre no té prou clergues nadius com per fer-se càrrec— amb Jordi Ballesté, un jove de Barcelona de 23 anys, que ha estudiat mecànica.

Ballesté assegura que la decisió de marxar, d'entrada, per un any ha estat un procés dur, però que unes experiències viscudes recentment, com la Prestació Social Substitütoria en un hospital —«vaig veure que la vida és un segon, i que s'ha d'aprofitar»—, l'han convençut que ho havia de fer «ara o

mai», i «s'ha llençat».

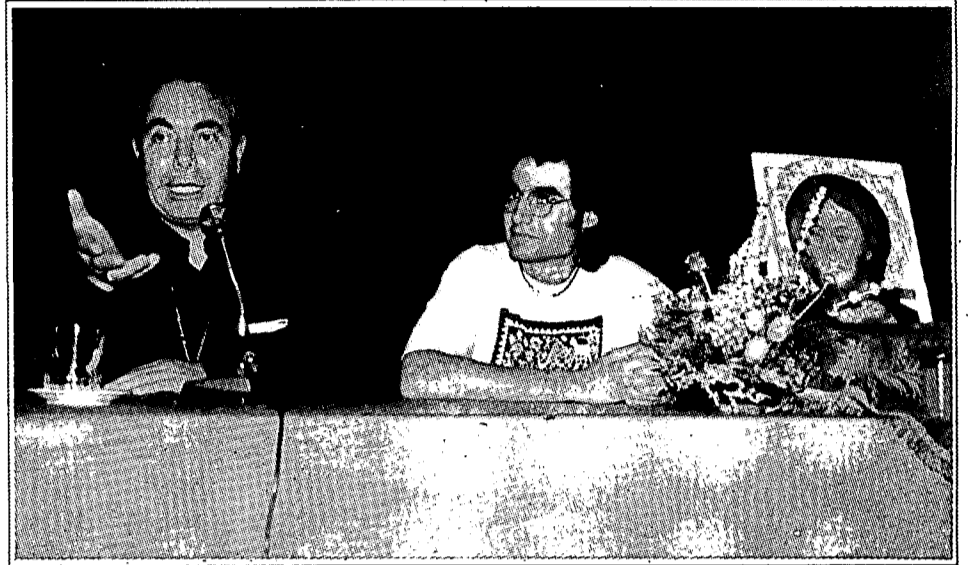
El jove col·laborarà en el projecte d'un centre de formació, i en la construcció d'un molí de vent. Alhora participarà en grups de fe, ja que vol prioritzar l'experiència personal per damunt de la professional. Encara que allargui l'estada, Jordi Ballesté vol tornar, ja que, segons diu, «la feina és a casa, perquè el que ha de canviar és aquí, no allà».

Amenaces de mort

Mons. Godayol ha estat tres vegades amenaçat de mort, i ha escapat de quatre bombes llançades, presumptament, pel moviment guerriller Sendero Luminoso. El bisbe explica que els joves de Sendero «són idealistes, però amb doctrines equivocades que pensen que són solució per tanta injustícia».

La resposta de la comunitat cristiana va ser no fer cas i evitar la provocació, i després de dos anys i mig els atacs s'han acabat. Segons Mons. Godayol, «la radicalitat de l'evangeli és la millor manera d'estar amb els pobres».

El prelat català està convençut de la relle-

Mons. Godayol i Jordi Ballesté, durant una trobada a Sant Felip Neri, dilluns passat

vància dels laics —«ens donen la creativitat de noves formes de poder estar-hi de manera encertada», assegura, del compromís social, i de la necessitat d'apropar-se al poble, assumint, per exemple, ritus tradicionals «que no tenen un enfrontament amb el missatge cris-

tià, sinó que s'integren perfectament».

Aquestes actituds ensenyen a l'església d'Europa —afirma el bisbe d'Ayabiri— «a donar més importància al fet fonamental, relativitzant moltes coses que a Occident encara ens pensem que són importants».

Una nit de celebració evangèlica es revela com una bona evangelització de joves

G.F.

BARCELONA.— Marcos Witt, cantant mexicà i predicador evangèlic, va dirigir la segona Nit de Celebració —una vetllada on es combina la música, la pregària i la predicació— amb una assistència de 4.000 persones al Palau d'Esports a finals de juny.

En un moment de l'acte —que va durar tres

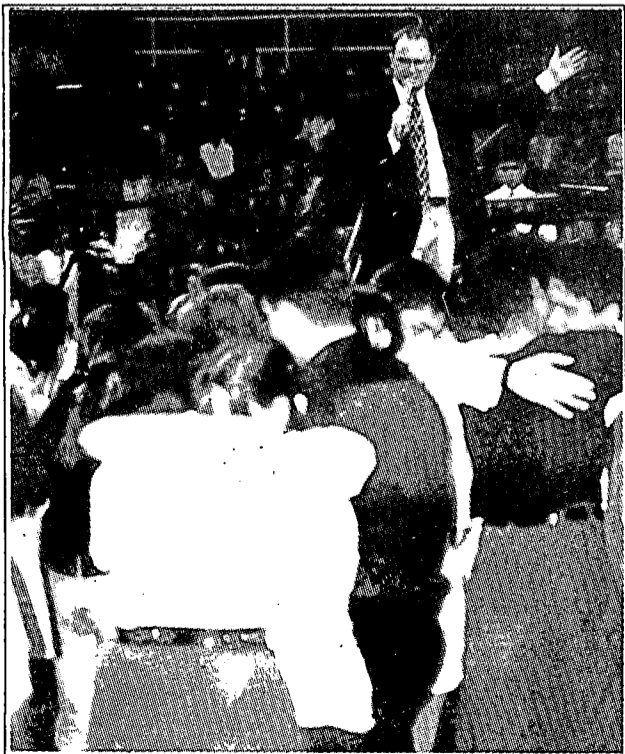
hores, amb un públic entregat— Witt va convidar a passar al davant els qui havien tingut una trobada personal amb Jesucrist. És significatiu que entre els *convertos* hi havia molts joves que havien estat portats per altres joves.

Algunes de les claus que faciliten aquesta efectivitat evangelitzadora és aprofitar l'atractiu d'un concert de música atractiva, amb un encontre de profund caire espiritual.

Segons Joan Argudo, president de la Confraternitat de Ministres de l'Evangeli de Catalunya (COMEC) —entitat que va organitzar la vetllada— no es tracta tant d'un concert com de «celebrar junts totes les coses positives que Crist ha fet per cada una de les nostres vides».

Entre els assistents hi havia grups de catòlics, i fins i tot algun seminarista. Argudo ha manifestat la seva alegria per aquesta presència, ja que té «molta simpatia pel poble catòlic, i voldria que d'una vegada per sempre poguéssim trobar elements comuns que ens uneixin».

Durant tot el dia, la Nit de Celebració es va preparar amb un Congrés sobre Adoració i Lloanxa, on Marcos Witt va exposar la necessitat de Déu de «veritables adoradors», i va reptar els presents a assumir el compromís que aquesta crida implica. Alhora, el predicador i músic va subratllar el valor de la música cristiana com autèntica pregària que «Déu escolt i la pren seriosament».

Joves desitjant-se pau després d'haver fet una opció per Déu, amb Marcos Witt al fons

La Fundació Lluís Espinal ajorna el II Curs de Formació Política

G.F.

BARCELONA.— La Fundació Lluís Espinal, vinculada a Justícia i Pau, ha ajornat fins al curs que ve el segon curs de formació política perquè, segons l'organització, la primera quinzena de juliol «és una època molt dolenta per als joves que s'hi podrien apuntar», a causa de la pluralitat d'activitats que hi ha en aquestes dates.

Les sessions es traslladen, per tant, al darrer cap de setmana de novembre —del 24 al 26—, del 19 al 21 de gener, i del 15 al 17 de març. Entre els ponents, que es mantenen, hi haurà Pilar Malla, directora de Càritas de Barcelona, i Francesc Xammar, jesuïta i exintinent d'alcalde de Tarragona, a més d'experts i professors de pastoral, història, sociologia i dret. També s'ha convidat a tertúlies nocturnes a Alfons Banda, president de la Fundació per la Pau, i a Joaquim Xicoy, president del Parlament de Catalunya.

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Fórmularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Fórmularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Sor Concepción de María Alonso, superiora de les Monges Mínimes

«Val la pena descobrir la grandesa d'una vida austera»

BARCELONA.- Les monges Mínimes celebren aquest any el cinquè Centenari de la seva fundació. Ens apropem a les filles de Sant Francesc de Paula perquè ens expliquin alguna cosa de la seva vida i ens donin a conèixer el seu carisma i ens diguin si després de cinc segles, —mig mil·lenni!—, té encara vigència la forma o l'estil de vida que heretaren del seu Fundador en el llunyà —per a elles present, o almenys molt proper— 1495. Parlem amb la superiora, Sor Concepción de María Alonso.

C.C.

—Bon dia, Mare... Superiora, Priora, Abadessa... com l'he d'anomenar?

—En realitat no és igual el nom en si, no canvia la identitat; però si amb les paraules desitgem indicar la naturalesa de les coses, llavors sí. Li he de dir que en la nostra espiritualitat el nom que rep el responsable de la Comunitat, per exprés desig del Fundador, és el de *Corrector* o *Correctora*.

—I això, per què?, quin significat té?

—En la mentalitat del nostre sant Pare, la primera fundació del responsable de la Comunitat és la d'encoratjar els germans, oferint-los el servei de la correcció fraterna, però primer els demana la pròpia correcció. Ens diu textualment en la Regla: «...no sense motiu són anomenades Correctores, perquè corregint-se a si mateixes, corregeixin amb compassió...» A mi m'agrada pensar que en donar-nos aquest nom, va tenir el nostre Pare i Fundador, davant seu, l'observació evangèlica: «... Com pots dir al teu germà: "Deixa'm que et tregui la brossa de l'ull", si tu tens una biga en el teu?» (Mt 7,4); i la plasma en aquest nom: *Corrector* per això és, específicament nostre.

—Bé, però vostès són una de tantes branques franciscanes, veritat?

—No, no; això és el que creu molta gent, fins i tot persones que viuen més endinsades en l'ambient religiós.

—Bé, doncs, llavors, expliquem-me alguna cosa de la seva història, dels seus orígens, del seu carisma... quelcom que ens

permeti conèixer la seva pròpia identitat, el ser Mínimes dins de l'Església?

—Som la segona branca de l'Orde dels Mínims que, juntament amb els frares i l'Orde Mínim seglar, formem una família religiosa fundada per Sant Francesc, que va néixer a Paula al sud d'Itàlia l'any 1416. Des de molt jove es va retirar a fer vida eremítica i al cap d'un temps se li van unir altres joves amb la qual cosa començà la branca dels frares. Als 67 anys, obeint el papa Sixt IV, se'n va anar a França per atendre Lluís XI. Hi va morir el 2 d'abril del 1507.

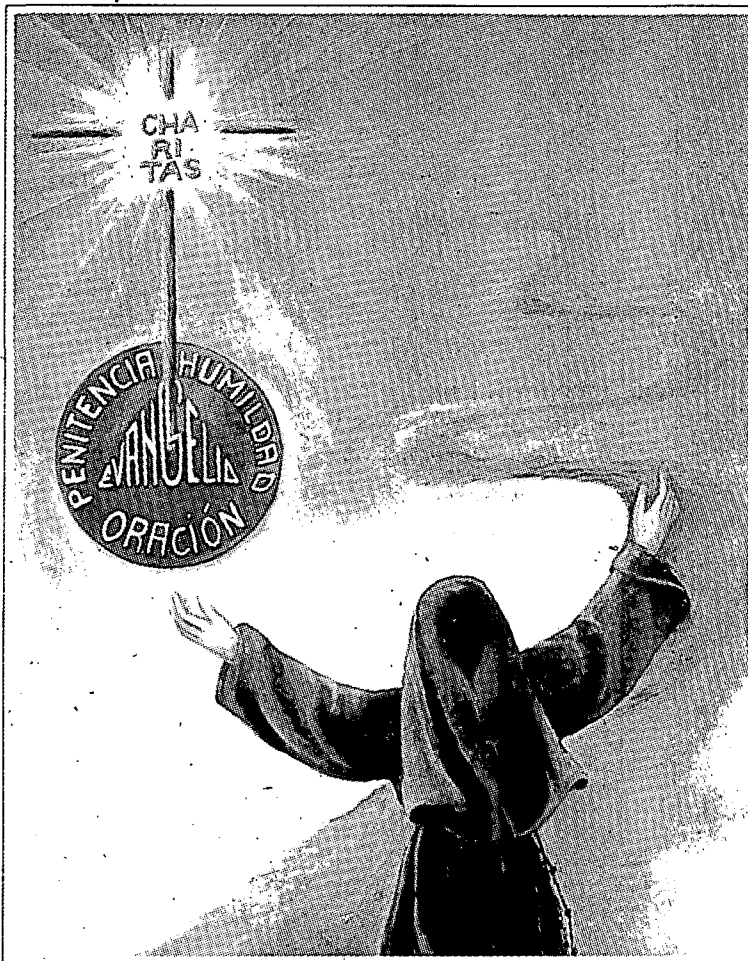
Mentre romania a França, va sorgir la branca seglar. En veure els exemples de vida del nostre Pare i Fundador, alguns desitjaren seguir-lo però sense deixar les seves obligacions socials, és a dir, comproment-se a viure el carisma del fundador en els seus propis ambients, encarnant-lo en ells.

—I vostès, com i quan començaren a existir?

—El nostre Orde, o sigui la segona branca d'aquest Orde dels Mínims, va sorgir a Andújar, (Jaén), mentre el Fundador era a França.

—Com va succeir?

—El nostre pare fundador, per mandat del Papa, se'n va anar a França per servir de consol al Rei que estava greument malalt. Va entrar en contacte amb molta gent; entre les persones que el van conèixer hi havia Pedro de Lucena, ambaixador d'Espanya a França. Quan Pedro de Lucena va tornar a la casa d'Andújar explicà a la seva família les seves impressions. En sentir-lo parlar de l'Home de Déu, s'hi aficionaren tots, però especialment les seves nétes que començaren a alimentar els desigs d'imitar el gènere de vida del sant calabrès i decidiren viure com ell ho feia.

Des de fa cinc segles, les Monges Mínimes encarnen el carisma penitencial de Sant Francesc de Paula dins l'Església

ren a alimentar els desigs d'imitar el gènere de vida del sant calabrès i decidiren viure com ell ho feia.

Les nostres primeres Mares, les nétes del Comte de Lucena, escrivien al fundador perquè les admets al seu Orde i els donés normes de vida, i alhora les acceptés com a filles i els ensenyés el seu gènere de vida. Però el Fundador s'hi resistia ja que li semblava molt dura la manera de viure per a tan delicades donzelles. Però la generosa insistència de les esmentades noies va vèncer els temors del fundador que per fi, el 25 de gener del 1489 els va escriure una carta en la qual els donava algunes orientacions i les encoratjava a mantenir-se fermes en els seus propòsits, les felicitava per «l'amor que teniu a la nostra vocació» i els predeia que la seva exemplar vida farien que moltes d'altres ànimes fossin santes. Però la meitat de la carta la va dedicar a animar-les que preguin

insistentment a Déu per la pau; i acaba la carta encorant-se a les seves pregàries, els diu: «...I recordeu-vos en les vostres pregàries del vostre pobre germà, fra Francesc de Paula, mínim dels mínims servents de Jesucrist beneït».

—Bé, i llavors, per què celebren aquest any el cinquè centenari?

—Sí, perquè va ser l'11 de juny del 1495, quan vam ser oficialment aïllades com a filles de l'Orde Mínim, i aquelles primeres germanes reberen l'Hàbit monacal. Encara que la Regla no se'ns va lliurar fins al cap d'onze anys, el 28 de juliol de 1506.

—Mare, ens pot dir quins plans tenen per a la celebració d'aquest cinquè centenari?

—Ho estem celebrant amb immensa gratitud al Senyor i a l'Església que ens va acollir i ens continua acollint. El goig i l'acció de gràcies, són especialment la característica de la nostra vida en aquesta circumstància. Però de cara a tots els que desitgen unir-se a nosaltres en aquesta acció de gràcies, ho hem organitzat amb senzillesa.

El dia 2 d'abril, commemoració de Sant Francesc de Paula, es va transmetre per RNE, l'Eucaristia, des de la parròquia de San Francisco de Paula de Entrevías, a Madrid; i TVE realitzarà una transmissió similar el 24 de setembre. Després

Testimoniatge

cada Monestir ha previst una sèrie d'actes segons les pròpies possibilitats i circumstàncies.

—Imagino que s'havien proposat objectius concrets en aquest Centenari, pot dir-nos quins són?

—Són tres principalment: 1r.— Révitalitzar el nostre carisma penitencial com a carisma de l'Església i per a l'Església, en el context del món actual, ja que la nostra vocació la vivim avui i ara. 2n.— Donar a conèixer de la millor manera possible la naturalesa de la nostra espiritualitat, com a conseqüència de la revitalització que li parlava en el primer objectiu. 3r.— Potenciar la pastoral vocacional com a compromís pràctic.

—Creu que en un món tan consumista i permissiu com el que ens ha tocat viure hi pot haver persones disposades a abraçar una vida tan austera com la seva?

—Sí, que ho crec, es tracta d'una cosa que val la pena. Es tracta només de descobrir el secret que tanca aquesta austeritat de vida, i si nosaltres el descobrim, per què d'altres joves no el poden també descobrir? Només cal apropar-se a aquesta forma de vida i anar-la veient pas a pas, per poder descobrir la seva grandesa.

—Com esteu de vocacions? Hi ha germanes joves a l'Orde?

—Gràcies a Déu tenim de tot. És veritat que l'edat avançada sobresurt, i de joves no n'hi ha tantes com necessitem, però no perdem la pau. La qüestió ens preocupa, però estem segures que el Senyor és fidel. L'obra és seva, càr la nostra vida és per a Ell. A nosaltres ens correspon, seguint el seu mandat, demanar-li insistentment que envii obrers a les messes, vocacions a la seva santa Església, i... a la nostra estimada família religiosa. I tinc la seguretat que les nostres súpliques són escoltades.

—Per acabar Mare, desitjaria afegir alguna altra cosa?

—Sí, voldria dir amb força i plena de goig que: vivim la nostra vida en soledat i silenci, pregària i penitència, duent en els nostres cors les ànsies i necessitats de tots els homes germans nostres. No volem, no podem sentir-nos lluny de la gent ni aliens als seus problemes, tots els presentem diàriament al Senyor i li supliquem que ajudi a tothom i alleugeri el dolor i l'angoixa. Però si algú desitgés d'alguna forma que expressament presentessim al Senyor les seves necessitats en concret, pot adreçar-se al monestir de Monges Mínimes. Camí de Sant Genís, a Horta, 16. 08035 Barcelona o truqueu al telèfon 429 27 57.

Igualment, si algú desitgés més informació pel que fa a la nostra espiritualitat o carisma pot posar-se en contacte amb nosaltres i l'atendrem de bon grat.

MARGARITA COMELLAS

MARGARITA COMELLAS
CENTRAL DEL AUDIFONO

L'audifon més avançat amb el 40% de descompte per a vostè.

Oferta estiu: lot de 16 piles ara a 95 ptes. unitat

Rosselló 51, ent. 4a. - 08029 Barcelona - Est. Metro Entença

Per a vostè que pateix problemes d'audició i comunicació.

Avisos i Comunicats

BARCELONA

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **PIA ASSOCIACIÓ DE SANT ENRIC.**— Dia 13 de juliol, festivitat de St. Enric, a les 20 h. se celebrarà l'Eucaristia en honor del sant patró, a l'església de Maria Auxiliadora, carrer de Sepúlveda 68, Barcelona. Es convida a tots els Enrics i Enriquetes i els seus familiars.

• **CONCERTS CORALS A LA CATEDRAL DE BARCELONA.**— Mes de juliol: Dia 7, divendres, a les 19.30

h.: *St. Catharine's College Choir.* Director: Lionel Stuart Frothingham. Organista: Julian Wilkins. Concert: dia 10, dilluns: *Chorales Litúrgiques de la Region Apost. de Midi.* Vers les 19.30 h. celebració eucarística. Animador, P. Fauroux. Dia 11, dimarts, a les 19.30 hs.: *Westminster Under School*, d'Anglaterra. Director, Jermy Walker. Concert: dia 12, dimecres, a les 19.30, *Cor jove*, de Trevuren (Bèlgica). Dia 17, dilluns, a les 19.30 hs.: *Sandbach Girls Choir.* London. Concert: dia 23, a les 19.30 hs.: *Les Petits Chanteurs de la Vierge Noire.* París. Director, Pierre Balbous. Organista: Laurent Saudain.

• **XV ESCOLA D'ESTIU PER A CATEQUISTES.**— Organitzada pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes. Tindrà lloc a Barcelona del 17 al 21 de juliol, i a Solsona, del 31 de

juliol al 5 d'agost. Per a informació adreceu-vos a M. Teresa Llach. C/ Àngels 18, 08001 Barcelona. Telf. (93) 302 10 41.

• **TROBADES A TAIZÉ, ESTIU 1995.**— Sortida de Barcelona (estació d'autobusos de Sants) cada dissabte de juliol, agost i setembre, a les 23 h. i tornada el diumenge de la setmana següent (després de l'Eucaristia, per arribar al vespre). Places limitades. Cal que n'hi hagi un mínim d'ocupades. Informació i inscripcions (fins vuit dies abans de la data de sortida). Equip de Preparació Trobades Taizé: Apartat 31052. 08080 Barcelona, i també telf. 487 39 84 (de 19 a 21 h.)

• **UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE LA PAU DE SANT CUGAT DEL VALLÈS.**— XII Convocatòria, del 16 al 22 de juliol, al

Centre Borja, amb seminaris, sessions informatives i tallers. Informació i secretària general: Mercè Cucurny, c/ Miquel Servet 9, 08193 Bellaterra. Tel. 417 53 85. Fax. 434 00 27.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a sacerdots homes i joves: unes jornades d'estudi, reflexió i oració, del dilluns 17 (a les 20 h.) al dissabte 22 (a les 18 h.); també del 14 al 19 d'agost. Inscripcions: Casa de Ntra. Sra. de Montserrat. Pl. Lleó 2, 08140 Caldes de Montbui. Tel. 865 44 96.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— De la Fraternitat Franciscana Seglar, oberts a tot hom, sobre *El cristià i la pregària*; del 30 de juliol al 5 d'agost, a la casa d'exercicis Sagrada Família, de Vallvidrera, dirigits pel P. Miquel Colom, ofm. Cap. Inscripcions: telf. 435 71 17, vespres (Leonor).

• **TANDES D'EXERCICIS (FEMENINES).**— Del 21 al 27 d'agost, dirigides per Mn. Jordi Carrera, m.d., i del 28 d'agost al 3 de setembre, dirigides pel P. Arcadi Ribelles, s.j., a la Casa de Betània, de Cornellà de Llobregat (c/Bonavista 37; metro L5. Gavarrà. Tel. 375 11 02).

NOTA IMPORTANT

D'acord amb el tancament d'edició del nostre setmanari, preguem a les parròquies i entitats que vulguin publicar avisos o anuncis dels actes que han programat, tinguin l'amabilitat d'enviar-nos la nota corresponent, **vint dies abans** de la seva celebració. Moltes gràcies.

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de juliol el Sant Pare ens demana pregàries perquè homes i dones, reconeixent la seva dignitat de persones, contribueixin a la promoció de la justícia en el món.

La pau no neix de seguida que emmudeixen els canons. La pau només creix en un conreu adobat de justícia. No concorden amb la justícia, i per això són font d'inestabilitat, les diferències escandaloses entre les persones. El desenvolupament humà és el camí per establir aquesta justícia fonament segur de la pau en el món. Tasca àrdua que demana constància i generositat a tots els homes i dones d'arreu del món.

La Conferència Mundial sobre la Dona que se celebrarà a Pequín els dies 4 al 15 de setembre serà una fita important en la lluita per la igualtat entre l'home i la dona. No es pot negar un cert progrés en aquest camp; però la igual dignitat, afirmada des de la primera pàgina de la Bíblia, ens demana la superació de les inèrcies del passat.

Intenció missional

El Sant Pare també ens demana pregàries perquè siguin reconeguts els drets de la dona, especialment en els països en vies de

desenvolupament.

Jesús sempre va defensar la dignitat de la dona: va perdonar l'adúltera, va curar una dona en dissabte, va instruir la samaritana. Avui encara ens toca progressar més en aquest camí d'igualtat i respecte. La dona encara troba el pas barrat a l'educació en certs països. En certs llocs es dona l'infanticidi de nenes fomentat per les lleis que volen disminuir la natalitat.

8 Congrés Europeu

FEDERACIÓ EUROPEA DE METGES CATÒLICS
Medicina d'avui i la nostra imatge de l'home

5-9 de juny de 1996

Praga, República de Txèquia

Secretariat
VIII Congrés Europeu de FEAMC
P.O. Box 88, Sokolská 31
120 26 Praga 2, República de Txèquia
Telèfon: 42 2/29 72 71, 29 68 89, 24 91 51 95
Fax: 42 2/29 46 10, 24 21 68 36

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

NOMÉS 340 MISSIONERS REBEN CATALUNYA CRISTIANA A TOT EL MÓN. LA RESTA, ESPEREN UN PADRI.

M ANTONI CLAVÉ
RIBERA, 590
30300 JOSÉ PEDRO VARELA
URUGUAI 25.584 Ptes.

M. TERESA MOR
SANTIAGO ESTERO
LA BANDA
ARGENTINA 25.584 Ptes.

CLAUDIA CARRILLO CASTRO
APARTADO POSTAL 248
2010 ZAPOTE
COSTA RICA 25.584 Ptes.

FERDINAND GUILLÉN
EKOAN KALASANS — PP. PIARISTES
H—10 CITE VERTE B. P. 185
YAOUNDE - CAMEROUN 25.584 Ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P. Tel.

L'import el faré efectiu mitjançant: xec que adjunto gir postal

Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

Entitat

Oficina

DC

C/C o Llibreta

Senyor director, li prego que atengui, amb càrrec al meu compte / a la meva llibreta, els rebuts que li presentarà «CATALUNYA CRISTIANA»

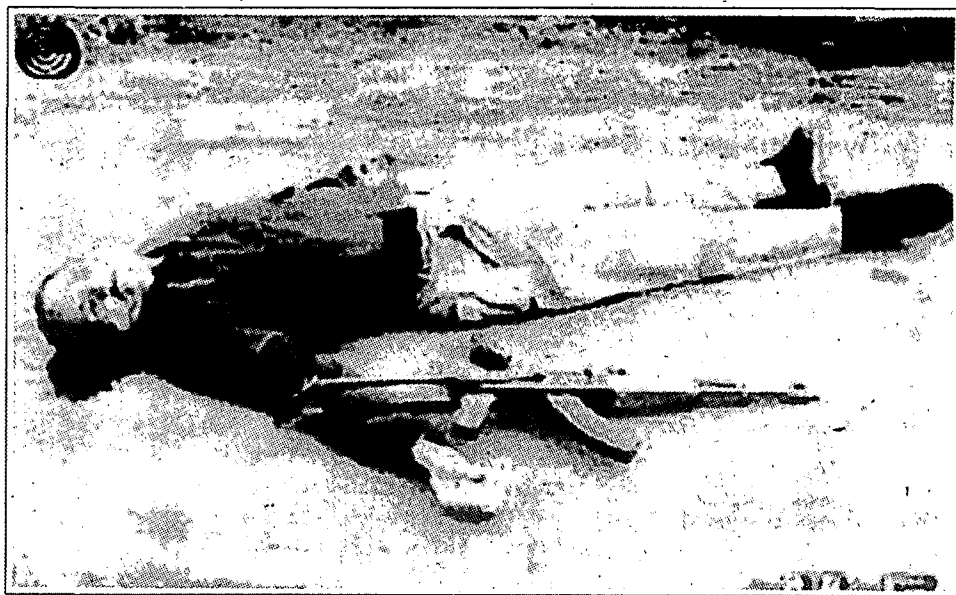
Signatura:

CATALUNYA CRISTIANA c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

Mirador

Ciutadans d'Haití fan cua per emetre el seu vot en les eleccions celebrades el diumenge dia 25 de juny

El cadàver d'un membre del comando terrorista que va intentar assassinar el president egipci Mubarak, abatut per la guàrdia personal seva, que va repel·lir l'agressió

Oriol Camps

Allò que costa d'entendre

En el transcurs d'aquests tres anys de guerra als Balcans, una guerra que no se sap com qualificar, si com a guerra civil o com un enfrontament entre nacions, però sí amb la realitat que estan millor situats els que tenen més força i han gaudit de més facilitats per mantenir-la i alimentar-la, els que en una baralla de carrer tindrien el qualificatiu de «pinxos». Ara mateix, ha estat motiu d'escàndol una carta del representant de l'ONU a Bòsnia, adreçada al cap dels serbobosnians rebels Radovan Karadzic tranquil·litant-lo sobre la missió de la Força d'Intervenció Ràpida, que no ha de témer res, etc. etc. Perquè és evident que costa d'entendre el per què s'ha embargat l'adquisició d'armes per part del govern legítim de Bòsnia, i en canvi els altres han tingut tots els mitjans per adquirir-les, a part de disposar, d'antuvi, dels grans arsenals de Belgrad... Potser les coses emprenguin ara un altre camí. Fins el present, el govern alemany no havia volgut intervenir si no era en al pla diplomàtic. Ara es disposa a enviar un contingent del seu exèrcit a Bòsnia per col·laborar en la consecució de la pau... Potser, i tot està en els «potser», l'estil militar alemany sigui més convincent i, finalment, Karadzic i els seus s'avinguin a obeir les indicacions del «gran serbi» Milosevic.

Segrestar avions

El segrestament d'un avió japonès amb més de tres-centes persones a bord, inclosa la tripulació, ha demostrat que és a l'abast

de qualsevol alienat amb gust per l'aventura i amb prou imaginació. El més sorprenent d'aquest cas és que ha estat dut a terme per un sol home, armat d'un... tornavís. Com s'ho va fer aquest ex-empleat de banca en atur? La realitat és que s'ha donat el gust de passejar-se la policia japonesa, el govern i... segurament que el mateix emperador deuria sentir-se inquiet per la possible tragèdia... Aquest japonès ha demostrat que és fàcil segrestar un avió. Possiblement la broma li costi cara. Però si que ha plantejat la necessitat de revisar tots els dispositius de seguretat haguts i per haver per evitar possibles nous segrestaments. Evidentment, aquest ha estat un cas inèdit.

Les forces d'ocupació de l'ONU a Haití detenen un revolucionari que havia intentat assassinar un interventor electoral, durant la jornada del dia 25 de juny, a Haití

El magnicidi frustrat

Els fonamentalistes islàmics no tenen atur. S'han embalat sembrant la mort en nom d'Alà, i no cessen en el seu intent d'establir Repúbliques islàmiques arreu del món musulmà, i si fos al seu abast es llançarien a la conquesta de tot el món considerat infidel... Ara li ha tocat el torn al president egipci, Hosni Mubarak que ha escapat per pèls d'un atemptat curosament preparat per

durant la seva visita a la capital d'Etiòpia, Addis Abeba, i l'ha obligat a tornar immediatament al Caire, on no s'ha estat de culpar directament el govern del Sudan, Estat amb el qual Egipte fa temps que manté relacions agres... Recordem que el Sudan fa anys que viu una guerra interior, animada pel govern, i dirigida a aconseguir que en tot el territori no hi hagi més religió que l'islamisme més tancat. Tota aquesta activitat dels fonamentalistes ha posat també en guàrdia els Estats de la Unió Europea i, a França i a Itàlia, la policia s'ha vist obligada a controlar i detenir en alguns casos, els individus pertanyents als grups integristes procedents del nord d'Àfrica, per evitar, fins on sigui possible, la seva activitat criminal.

Eleccions a Haití

Després d'un llarg silenci, continuació de la reposició del president legítim de la República d'Haití, Bertrand Aristide i del final de la dictadura militar, continuació d'altres dictadures de mal record. I la notícia ha estat la celebració de les primeres eleccions legislatives que, de fet, s'han convertit en la revàlida política del president. Sembla que dels tres milions i mig d'inscrits al cens electoral, un 50% ha fet ús del seu dret i ha expressat les seves preferències. Les eleccions han estat «vigilades» per 400 observadors de l'ONU, a més de totes les forces (l'exèrcit d'ocupació i la policia) que han vetllat per l'ordre durant la jornada electoral. Sembla que, apart d'alguns incidents aïllats, tothom ha funcionat dins la possible normalitat.

El paper actual de les Nacions Unides

Miquel Àngel Codina

L'Organització de les Nacions Unides (ONU) va celebrar la setmana passada el seu cinquantè aniversari, en plena crisi d'identitat. Són moltes les veus que han demanat en els darrers temps una reestructuració transcendental per a la seva supervivència. El món de 1995 no és, certament, el de 1945. Mentre els estats que integren l'ONU no la dotin dels mitjans adients perquè sigui operativa, el màxim organisme internacional seguirà condemnat a ser un —encara que important— fòrum de debats a remolc dels diferents esdeveniments polítics, econòmics i socials.

Un dels temes que susciten més controvèrsia és possible —ampliació del Consell de Seguretat— òrgan suprem de direcció de les Nacions Unides— per tal que reflecteixi de manera efectiva l'actual situació mundial, després de la fi de la guerra freda, amb l'esfondrada de la Unió Soviètica i el fracàs del comunisme. Són cinc els membres permanents que en formen part (Estats Units, França, Gran Bretanya, Rússia i Xina) però la realitat és que en aquest selectiu cercle també hi haurien de ser presents dues grans potències com Alemanya i el Japó.

L'ONU va sorgir del consens entre els vencedors de la Segona Guerra Mundial. Va ser fundada el 26 de juny de

1945 per la Carta de San Francisco amb l'objectiu d'aixecar els fonaments d'un sistema de seguretat col·lectiu basat en la democràcia i en la defensa dels drets humans. Segons el preàmbul de la Carta, es proposa «preservar les generacions futures del flagell de la guerra...; crear les condicions necessàries per al manteniment de la justícia i el respecte de les obligacions nascudes dels tractats...; afavorir el progrés social i instaurar millors condicions de vida dins d'una més gran llibertat».

Angola, Haití, l'ex-Iugoslàvia, Jerusalem, Moçambic, Rwanda, Sàhara o Xipre són alguns dels indrets on l'ONU té desplegats cascos blaus en missió de pau. Cal tenir en compte que gairebé sempre es limita a actuar com el legitimador de les intervencions, no com el seu actor principal. Un paper que hauria de reivindicar i fer-se'l seu d'ara endavant.

Reaccions d'alguns sectors socials a la intervenció del Nunci a la cloenda del Concili

Un discurs polèmic

La referència als «nacionalismes exacerbats» que va fer el Nunci apostòlic a Espanya, Mario Tagliaferri, durant la cloenda del Concili Provincial Tarraconense, que es va fer a la Catedral de Tarragona, ha provocat la reacció de diversos sectors de la societat catalana, la majoria crítics amb la postura reflectida pel representant pontifici.

C.C.

Un dels primers a reaccionar fou el president Pujol, que va qualificar de «desafortunades» les paraules del Nunci, a la vegada que li recomenava de llegir el discurs que el Sant Pare va fer, el juny de 1980, a la seu de la UNESCO, en el qual va dir que els pobles, en la seva plenitud, són un fet de llengua, de cultura i d'identitat en el sentit més positiu i, al mateix temps, en el sentit més universal. Pujol ha enviat al Nunci un exemplar del llibre *Blanquerna* de Ramon Llull, per mostrar-li que Catalunya no és un invent d'ara, i una carta en què li diu que no té raó de ser parlar de nacionalisme exacerbats.

Posteriorment s'ha donat a conèixer a l'opinió pública la carta de set destacades personalitats de la cultura catalana que manifestaren la seva sorpresa i dolor pel sermó del Nunci. Els signants, després d'agradir-li que fos el primer Nunci que ha parlat en català a Catalunya i d'una manera repetida, afirmen que els va doldre molt la seva intervenció. «És trist —diu la carta— que al·ludi directament als catalans quan parlu de "nacionalismes exacerbats". Catalunya és agredida diàriament per un nacionalisme exacerbats que té un dels paradigmes a la Cadena Cope». També lamenten que el Nunci afirmés que la unitat pastoral de Catalunya no ha de ser política i li recorden que no ho ha estat mai «perquè la Tarraconense abasta altres territoris fora dels nostres límits administratius i la seva raó de ser i la seva força és precisament la vida religiosa en comú, no pas cap altra».

Els impulsors del manifest aprofiten l'avinentesa per blasmar la proposta del Nunci —que sí consideren política i no pastoral— de reduir la mil·lenària Tarra-

conense als límits político-administratius, tot cedint a Barbastre l'anomenada zona de «la Franja de Ponent», en una part de la qual es parla català.

Els signants demanen al Nunci que aclareixi públicament aquestes dues preses de posició perquè consideren que ha afeblit la nostra església, i afegeixen que molts catalans no s'expliquen com un diplomàtic pontifici pot caure en aquesta mena de parany. La carta és signada per: Antoni Bascompte, president d'Enciclopèdia Catalana i ex-responsable de la delegació diocesana d'economia; Josep Benet, director del centre d'Estudis d'Història Contemporània; Joan Batlles, prevere i fundador del Centre d'Estudis Pastoral; Josep Espar i Tíoc, empresari i promotor cultural; Maria Martinell, ex-directora de l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona; Antoni Maria Badia i Margarit, ex-rector de la Universitat de Barcelona i ex-president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat; Frederic Bayer, membre de la comissió diocesana d'economia de Barcelona i ex-gerent de la Facultat de Teologia de Catalunya, i Joan Triadú, pedagog i premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Tolerància i concòrdia a Catalunya

L'entitat Òmnium Cultural també ha fet públic un comunicat en el qual considera que l'advertència del Nunci sobre un possible ressorgiment dels particularismes i dels naciona-

lismes exacerbats és un alarmisme injustificat en el cas de Catalunya, ja que el poble català i la seva església han demostrat històricament una clara voluntat de concòrdia i tolerància.

Òmnium Cultural lamenta que el Concili no s'hagi atrevit a presentar a la Santa Seu la proposta d'una Conferència Catalana, independent de l'espanyola, tot i que hi està relacionada. La Tarraconense —afirma el comunicat— mereix un tractament diferenciat, diferència que es fonamenta en la història (la general i l'eclesiàstica), en la tradició eclesiàstica de Catalunya i en la cultura i en la llengua.

Òmnium vol fer arribar 35.000 targetes al Nunci per manifestar el rebuig a la seva intervenció. Per aquest motiu, s'han enviat targetes a rectors, preveres, entitats i partits polítics. S'hi demana que els qui estiguin d'acord amb els plantejaments d'Òmnium, les facin arribar al Nunci.

En realitat, el paràgraf tan criticat pertany a la recent carta apostòlica *Orientalis Lumen*, en la qual el Papa precisament afirma, després de reconèixer el dret de tot

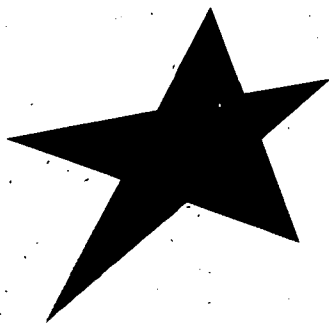

El Nunci, durant el discurs que va pronunciar a la cloenda del Concili

poble a expressar-se d'acord amb la seva cultura i pensament, la necessitat que aquesta identitat s'obri a la universalitat i no-la contradigui. Aquesta afirmació, doncs, que en els documents papals ja és recurrent, i que sempre és a favor del dret dels pobles a reconèixer-se nacions i a defensar la seva llengua i la seva cultura, al ser pronunciada en el context de la cloenda del nostre Concili, ha propiciat, però, interpretacions del tot oposades a la intencionalitat del qui realment les va escriure, que es el Papa Joan Pau, el pensament del qual sobre aquests temes creiem està fora de tota sospita.

Les paraules del Nunci

(...) «Aquesta assemblea conciliar, és fruit de l'autoconsciència que tenen les Esglésies catalanes de la seva unitat pastoral. La Santa Seu l'ha reconegut també en autoritzar-hi la participació de l'Arxidiòcesi de Barcelona. Evidentment el concepte d'unitat pastoral de les diòcesis catalanes no pot, no ha de tenir, en aquesta assemblea sagrada, en aquest lloc sant i en els llavis del representant pontifici cap sentit polític. Ha de tenir un sentit estrictament eclesial. Joan Pau II, en la seva recent carta apostòlica *Orientalis Lumen* (núm. 7), reconeix que "és fonamental el dret de qualsevol poble a expressar-se d'acord amb el seu patrimoni de cultura i de pensament" però també afirma que "si volem evitar el ressorgiment de particularismes i també de nacionalismes exacerbats, hem de comprendre que l'anunci de l'Evangeli ha d'estar profundament arrelat en el caràcter específic de les cultures i; també, obert a confluïr en una universalitat que és un intercanvi per a un enriquiment comú". » (...)

Estiu Estel

Del 15 de juliol al 15 de setembre,
i d'11 a 1 de la nit

Ràdio Estel us oferirà el magazine

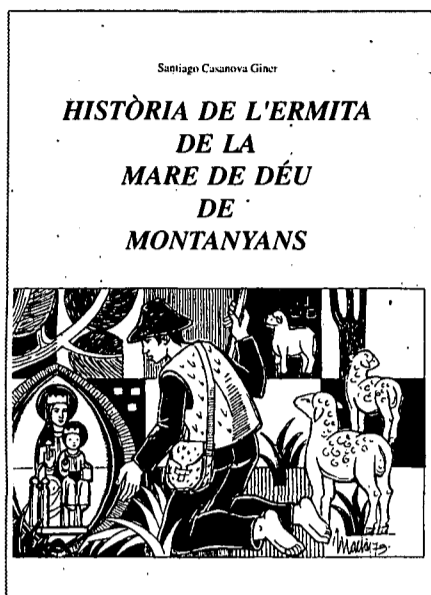
L'arca de Noé

perquè, també a l'estiu, la bona música i la informació serena són compatibles amb la solidaritat i la defensa dels valors cristians

ESTIU ESTEL, ESTIL ESTEL

Llibres

Una restauració exemplar

Santiago Casanova Giner
**HISTÒRIA DE L'ERMITA
 DE LA
 MARE DE DÉU
 DE
 MONTANYANS**

Santiago Casanova Giner,
*Història de l'Ermita de la Mare
 de Déu de Montanyans,*
 Sitges 1995.

canalitzat vers la reconstrucció i enriquiment de l'ermita de la Mare de Déu de Montanyans. Aquesta ermita, on hi ha hagut culte a la Mare de Déu des del segle X, està situada al mateix llinar dels límits de l'arquebisbat de Barcelona amb el de Tarragona; en el punt de trobada de les comarques de l'Alt i Baix Penedès amb la del Garraf.

El cardenal Jubany, que coneix i estima Montanyans des que era bisbe auxiliar de Barcelona, en el pròleg d'aquest interessant i profusament il·lustrat llibre, ens presenta l'obra de restauració d'aquesta ermita com un exemple per realitzar obres semblants a altres santuaris de Catalunya.

Ignasi Segarra, pvre.

Entre el grup de preveres que enguany celebren les noces d'or del seu sacerdoci es troba l'autor del llibre que avui presentem. Mn. Santiago Casanova Giner ha treballat, amb una dedicació admirable, en diversos camps de la cultura: la geologia i paleontologia. Li han estat dedicats un parell de fòssils: *Casanovina forcali* i *Tornatellaea Casanovai*, i és el president dels Amics del Museu Geològic del Seminari de Barcelona.

Tots els aspectes de l'activitat de Mn. Santiago es resumeixen en el seu amor als santuaris i ermites. Ell mateix es confessa: «un enamorat de les ermites» des que era petit. El llibre que ens ofereix, *Història de l'ermita de la Mare de Déu de Montanyans*, és certament una obra seva que integra meravellosament totes aquelles afeccions que hem esmentat.

Mn. Casanova és un sacerdot cent per cent que, amb una entrega religiosa, ha sabut promoure amb entusiasme la cultura i la pietat religioses. I els millors dels seus esforços, des del dia que va arribar a Sant Marçal per prendre possessió de la parròquia l'any 1954, s'han

Testimonis de fe i caritat

C.C.

L'autor d'aquest llibre va ser el responsable de l'obra *Martirologi solsoní*, que va retre homenatge a una sèrie de persones que mostraren una actitud exemplar i coherent en unes circumstàncies ben difícils.

Va descobrir, mentre feia la seva tasca de recerca, l'exemplar actitud de la mare i germanes d'un dels màrtirs de la persecució, el claretià Ramon Rius. Això el va animar a escriure aquest llibre que recull una sèrie d'apunts biogràfics de la família del Castell, que deixen constància del seu coratge, valor i fe en uns moments en els quals actuar en cristià suposava jugar-se la vida terrenal.

La mare Josefa i les seves filles varen acollir durant gairebé tres anys sacerdots, religiosos i laics que eren perseguits. Als Castell tenien Jesús permanentment en un sagrari; s'hi solia dir missa diàriament, varen batejar-hi tres criatures, i fins i tot hi varen fer una primera comunió. Foren unes dones cristianes i valentes, íntegres en la seva fe i generoses en la seva caritat.

**LA BONA GENT DEL
 CASTELL DE SANTA FE**
 (La Segarra)

LLUÍS BADIA I TORRES

**Lluís Badia i Torres. La bona
 gent del Castell de Santa Fe.**
 Ed. La Formiga d'Or.

Per què beuen els joves?

F.P.

Un 70 per cent dels joves entre 14 i 19 anys d'edat es declaren bevedors ocasionals o habituals d'alcohol.

El llibre *Los jóvenes y el alcohol* constitueix el treball més complet, publicat fins ara, sobre aquest tema, ja que en ell queden reflectits innumerables dades que fins ara romanien disperses i, en la seva majoria, difícilment accessibles per la societat en general i per als joves en particular.

És, a més a més, una obra que vol ser el germen de converses entre pares i fills perquè junts puguin fer front els perjudicis de l'hàbit de l'alcohol. Com diu l'autor: coneixement i responsabilitat són els millors, potser els únics, mitjans d'aconseguir la veritable llibertat.

José Ignacio de Arana. Los jóvenes y el alcohol.
 Ed. Palabra.

JOSÉ IGNACIO DE ARANA

**Los Jóvenes
 y el Alcohol**

FAMILIA
 libros MIC

Claret

Editorial Claret · Roger de Llúria, 5 · 08010 Barcelona
 Tel. (93) 301 08 87 · Fax (93) 317 48 30

Joan Pau II
EVANGELIUM VITAE
L'Evangeli de la vida

La recent encíclica del sant Pare vol ser una confirmació precisa i ferma del valor de la vida humana i del seu caràcter inviolable, davant la creixent multiplicació i agudització de les amenaces a la vida de les persones i dels pobles, especialment quan aquesta és feble i indefensa.

En paraules de Joan Pau II, es tracta de la meua invitació més urgent perquè, junts, puguem oferir a aquest món nostre nous signes d'esperança, treballant perquè augmentin la justícia i la solidaritat i s'afirmi una nova cultura de la vida humana.

**EVANGELIUM
 VITAE**

Carta encíclica de Joan Pau II

Editorial Claret

Col. Documents del
 Magisteri 27, 192
 pàgs.

XV Concurs de narracions «Frater 95-96»

Convoca: Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids de Lleida (Frater).

Lliurament dels treballs: Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids de Lleida. C. de Maragall, 4, baixos. Tel. (973) 2667 53. 25003 Lleida (Segrià).

Resum de les bases: Podrà participar-hi qualsevol persona de nacionalitat espanyola o estrangera, amb obres originals i inèdites que tractin sobre el món del malalt i/o minusvàlid, escrites en llengua catalana o castellana.

Extensió: de 6 a 10 folis.

Els treballs es trametan per correu certificat i per quintuplicat, mecanografiats a doble espai i per una sola cara. S'acompanyaran d'un sobre a l'interior del qual figuraran el nom, DNI, telèfon i adreça de l'autor i, a l'exterior, el títol de l'obra.

També es convoquen tres premis per a escolars

fins a 15 anys, que podran concursar amb narracions d'una extensió d'entre 1 i 3 folis mecanografiats a doble espai. Els autors que optin als premis escolars hauran de fer-ho constar a l'exterior del sobre que conté les dades personals, amb la indicació *Escolars*.

Per a qualsevol aclariment, podeu adreçar-vos a l'entitat convocant.

Termini de presentació de treballs: 9.01.96.

Veredict: El veredict del Jurat es farà públic durant el mes de febrer de 1996.

Dotació: S'atorgaran els següents premis:

Primer premi: 30.000 ptes., placa i lot de llibres.

Segon premi: 15.000 ptes., placa i lot de llibres.

Tercer premi: 5.000 ptes., placa i lot de llibres.

Tres premis per a escolars fins a 15 anys:

—Primer premi: 5.000 ptes. i lot de llibres.

—Segon i tercer premis: lots de llibres.

Es tracta d'obres de Santiago Rusiñol, Ramon Casas i Joaquim Sunyer

La pinacoteca de Sitges exposa 50 obres restaurades

J.F.

La nova Pinacoteca Municipal de Sitges, instal·lada al Palau Maricel, exhibeix per primera vegada des de fa 50 anys una col·lecció de 50 pintures de Santiago Rusiñol, Ramon Casas, Joaquim Sunyer i altres artistes del modernisme, romanticisme, noucentisme i l'Escola Luminista.

Aquestes obres, que estaven emmagatzemades en un dipòsit municipal juntament amb unes altres 150 pintures des de fa mig segle, tenen un «gran valor», tant econòmic com artístic.

La inauguració de la Pinacoteca ha estat el primer fruit de la recent creació del Consorci del Patrimoni de Sitges, integrat per la Diputació de Barcelona i l'ajuntament de Sitges, amb la finalitat de divulgar el patrimoni artístic de la ciutat i potenciar el seu turisme.

Les 50 obres restaurades s'afegeixen al conjunt patrimonial *valiosíssim* que es pot contemplar a Sitges, i que inclou pintures, dibuixos o escultures d'artistes tan destacats com Rusiñol, Casas, Utrillo, Nonell, Anglada, Camarasa, Picasso, Zuloaga, Sert, Manolo Hugué, Llimona, Rebull o Clarasó.

Per potenciar la promoció cultural de tot aquest patrimoni artístic, el Consorci ha posat en marxa a partir d'aquest estiu una entrada combinada, a un preu de 600 pessetes i amb una validesa d'un mes, que permetrà visitar els tres museus de Sitges: el Cau Ferrat, el Maricel i el Romàntic Can Llopis.

El Cau Ferrat conté diverses col·leccions de pintures pròpies així com els quadres *La Magdalena* i *Sant Pere* de El Greco, i pintures, dibuixos i escultures de Ramon Casas, Joan Llimona, Picasso i Manolo Hugué, entre altres.

El museu Maricel, inaugurat el 1970 i on hi ha integrada físicament la nova Pinacoteca Municipal, compta amb una àmplia representació d'obres d'èpoques i estils diferents: des de pintures murals romàniques, passant per pintures, talles i retaules de segles posteriors, fins algunes obres d'art modern.

A la Pinacoteca es poden contemplar les obres d'autors catalans vinculats al Romanticisme, com Joaquim Espalter, a l'Escola Luminista de Sitges, com Joan Roig, Arcadi Mas o Joaquim de Miró, al Modernisme, com Santiago Rusiñol, al Noucentisme, com Joaquim Sunyer, i al Nou Segle, com Pere Pruna o Artur Carbonell.

L'altre centre cultural de Sitges és el Museu Romàntic Can Llopis, una masia d'una família benestant de Sitges traspasada el 1935 a la Generalitat, i que des de 1943 gestiona la Diputació de Barcelona.

La sardana i la dansa

Concursos de colles sardanistes

Josep Ventura

Ja ens hem endinsat de ple en l'estiu i, com és habitual en aquesta època, proliferen les activitats sardanistes arreu del país. El bon temps predisposa a sortir de casa, a la conversa tranquil·la al carrer i, també, a la ballada de sardanes. El passat cap de setmana es van organitzar concursos de colles a Castellbell i el Vilar, Vilafranca del Penedès, Calella, Rubí, Polinyà, Premià de Mar, Sant Jaume dels Domenys i Tossa de Mar.

L'activitat, tanmateix, no decau i té continuïtat aquest cap de setmana, en el qual s'organitzen els concursos següents:

Encamp (Andorra): dissabte, 8, a la tarda, a la plaça dels Arinsols, limitat a 25 colles lliures, amb sardana de punts lliures.

Argelers de la Marenda (Catalunya Nord): dissabte, 8, a la nit, al camp d'esports Marasquer, per a colles infantils, juvenils i grans.

Rellinars: dissabte, 8, a la nit, al poliesportiu, classificat territorial comarques barcelonines per a colles grans, filials i lliures limitades.

Vic: dissabte, 8, a la nit, a la plaça Major, classificació Honor grup 3 i Honor Veterans, per a colles filials i lliures limitades, amb sardana de punts lliures.

Importància dels vegetals de temporada en la cuina tradicional i en la nostra salut

La cuina tradicional ha sabut combinar els llegums, els cereals, les verdures i les fruites; aprofitant les reserves de les collites i els productes de l'hort que variaran al llarg de l'any.

La base de l'alimentació mundial serà la bona combinació de proteïnes procedents de diferents aliments. Així assolirem una millor digestió i aprofitament del seu valor nutricional. Això ho aconseguirem per exemple quan prenguem llet i ous, llegums i llet o llegums i cereals.

La combinació dels llegums amb els cereals ens proporcionarà una *proteïna d'excel·lent qualitat*. Aquesta complementació la trobarem per exemple en les lletanies amb arròs.

Les hortalisses són una important font de vitamines, d'elements minerals i de fibra.

Afortunadament en la nostra societat no es donen les mancances greus de vitamines, però sí que s'aprecien deficiències, i aquestes produiran trastorns que aniran augmentant de gravetat amb l'edat. Cal remarcar la importància del consum de la vitamina C, que la trobarem en les verdures com el pebrot, el julivert; la col i tots els cítrics (taronges, llimones, etc). La vitamina A, que és present en la majoria de les hortalisses en forma de provitamina serà també molt important (especialment abundant en les pastanagues, espinacs i julivert).

També els minerals han disminuït en la nostra alimentació, i com diu la nostra gran

especialista en Dietètica i Nutrició M. Josep Roselló, això està provocat a causa de l'empobriment dels sòls, el refinament dels aliments i alguns mètodes culinaris.

Tindrem en compte la importància del magnesi que forma part de la molècula de clorofil·la i es troba per tant en totes les plantes verdes. Però la sequetat excessiva o la pluja en abundància provocarà una pèrdua de magnesi que ho notarem pel color menys verd dels vegetals.

Totes les hortalisses són també riques en fibra. Component no assimilable que té un efecte regulador intestinal i provoca un augment de la bola alimentària i per tant, la mobilitat intestinal; aconseguir unes grans millores en l'estrenyiment, en

els nivells de colesterol, la disminució de sucre a la sang i és un factor de prevenció en el càncer de colòn.

Per tant és interessant de consumir hortalisses i fruites regularment, i que el seu consum sigui variat segons la temporada; ja que això ens proporcionarà un bon equilibri en la nostra dieta i una millor relació qualitat preu. Per tant serà recomanable el consum de col a l'hivern i el consum de tomàquets a l'estiu.

Així, doncs, la dieta tradicional que suposava un consum alt de llegums, cereals, verdures i fruites fresques de temporada, era una dieta baixa en greixos, rica en fibra, vitamines i minerals, i econòmica. Donant com a resultat una població sana amb pocs problemes de colesterol i d'altres malalties avui dia tan comunes.

És aconsellable, doncs, retrobar-nos amb una cuina tradicional, adaptada a la nostra vida moderna.

Emília Mas i Ortega

EL MENÚ DE LA SETMANA

1r plat

PASTANAGUES A LA SALSINA D'ALVOCAT

Ingredients:

150 gr. de pastanagues
50 gr. d'alvocat
1 cullerada de salsa Tamari
1/2 ou dur
1 culleradeta de suc de llimona
sal i pebre

Preparació:

Ratlleu les pastanagues. Barregeu batent l'alvocat, la salsa Tamari, el suc de llimona i una mica de sal i pebre. Afegiu-hi el mig rovell d'ou, fins que quedi una salsa espesa semblant a maionesa. Cobriu les pastanagues amb aquesta salsa i decoreu-les amb el rovell d'ou trinxat.

2n plat

FILETS DE POLLASTRE AMB PEBROTS

Ingredients:

120 gr. de pollastre sense pell
200 gr. de pebrot
1 cullerada d'oli

Preparació:

Talleu el pollastre a filets fins i el pebrot a tires. En un paper d'alumini col·loqueu-hi una capa de pebrots, una altra de filets i així aneu-ho alternant. Prèviament s'hauran salat els ingredients. Tanqueu-ho bé fent un paquet i coeu-ho durant uns 3/4 d'hora al forn. Destapeu-ho i col·loqueu en un cassó, afegiu-hi l'oli i coeu-ho uns minuts més.

Postres

NESPRES

Ingredients:

200gr. de nespres.

cal. = 511

g. de prot. = 50

g. de líp. = 10,5

Cinema

Prêt-à-Porter

Director: Robert Altman. Intèrprets: Kim Basinger, Marcello Mastroianni, Sophia Loren.

J.M. Aresté

(Aceprensa)

La moda està de moda. Robert Altman aprofita aquesta ocasió per fer un film coral, en el qual nombrosos personatges es reuneixen a París per mostrar o veure les últimes creacions. Le seves històries s'entrecruen en una manera d'explicar recurrent en el director de Nashville o Short Cuts.

Què li falla al fim d'Altman? Una cosa molt important: el guió: No hi ha un substrat sòlid, capaç de vertebrar dues hores llargues de pel·lícula, que es redueixen a una col·lecció d'anècdotes soltes. La dificultat de vendre a l'espectador una pel·lícula com aquesta és patent en la publicitat: es tracta de convertir Prêt-a-Porter en un film policíac, cosa que, de fet, no ho és.

Altman dona una visió corrosiva i amoral del món de la passarel·la, al qual acusa sense embuts de frivolitat: per això sorprèn que molts professionals de la moda hagin col·laborat en el film. Fidel al seu marcat pessimisme, el director no salva a cap personatge de la crema que organitza; la qual es completa amb un excés eròtic final que pretén ser enginyós. Davant d'aquest ambient degradat —simbolitzat de manera esgotadora amb excrements de gos— Altman sembla dir que només cal arronsar-se d'espatlles i dir: «Així són les coses».

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 04.15 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 08.00 *Últimas preguntas*.

Diumenge 10.30 *Pueblo de Dios*.

11.00 *La Missa*: amb la participació dels Amics del Cant de la Múnia (Alt Penedès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Frederic Prat; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programa fins al setembre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 07/07 22.45 *Creure avui*: Tema d'avui: parlem amb el bisbe Joan Godayol de Mataró, bisbe a la parròquia d'Ayaviri (Perú). Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 10/07 15.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 14/07 22.45 *Creure avui*: Tema d'avui: Qui és Jesucrist? Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

Crònica televisiva

Un joc per a tothom

Miquel Àngel Codina

Un dels estudis de Televisió Espanyola a Sant Cugat del Vallès és l'escenari on es desenvolupa el concurs *Aquí jugamos todos*, que s'emet de dilluns a divendres, mitja hora abans de l'inici de l'informatiu del migdia. Dirigit per Joan Trius i presentat per la dinàmica, alegre i desmesurada Míriam Díaz Aroca, aquest nou programa de cultura general posa a prova la rapidesa de coneixements i de reflexos dels —ni més ni menys— 200 concursants que hi participen. L'espai, una coproducció de TVE i Zeppelin TV-Reg Grundy, és important de la cadena pública francesa Antenne 2.

El programa s'estructura en tota una sèrie de preguntes tipus test (una vintena per cada emissió) les quals comprenen matèries tan diverses com geografia o art que els 200 convidats han de contestar alhora mitjançant un teclat individual. Un sistema informàtic s'encarrega de codificar a l'instant les respostes. Només els que responen correctament passen a la fase següent, i així successivament fins arribar a un sol finalista que guanya un viatge —des del començament el destí ha estat l'illa caribenya de Cuba— i opta automàticament a una darrera qüestió, amb la que pot aconseguir mig milió de ptes. Ara bé, si no l'encerta, la resta dels concursants ja eliminats (199, per tant) que la contestin es reparteixen 100.000 ptes.

Una mecànica senzilla per a un concurs amè i entretingut, on els televidents podem assabentar-nos de quins són els països més extensos del món, els rius més llargs del continent europeu o els noms dels primers presidents dels Estats Units. La franja horària televisiva del migdia, de gran audiència, sempre ha comptat a la seva programació amb concursos l'objectiu essencial del qual és cercar la complicitat del telespectador. Recordem, per exemple, *3 x 4* o *No te rías que es peor* que van consagrar com a comunicadors a Julia Otero i Ramón García, respectivament. Ara és el torn d'*Aquí jugamos todos* i de la seva esborrajada presentadora. Un joc per a tothom.

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

00.30 *Dietari de música i músics.*

00.35 *Ràdio Vaticana.*

00.55 *Espurna d'alba.*

Dilluns

22.05 *Diàleg d'Església.*

22.30 *Vida sana.*

23.00 *Panorama de cinema.*

00.00 *Sons i ressons.*

Dimarts

22.05 *Versió original.*

22.30 *Perfil.*

23.00 *Temps d'acció.*

00.00 *Novetats a cau d'orella.*

Dimecres

22.05 *Els veïns de l'escala.*

22.30 *Converses amb la ciència.*

23.00 *Panorama cultural.*

00.00 *Nit d'estels.*

Dijous

22.05 *De persona a persona.*

22.30 *Temps de Paraula.*

23.00 *La família per dins i per fora.*

00.00 *Deliciosament instrumental.*

Divendres

22.05 *Set dies a l'Església.*

22.30 *Calaix de sastre.*

23.00 *Mots encruats.*

00.05 *Swingèneris.*

Dissabte

23.00 *Paraules d'amor:* Qüestions d'interès particular per als pares són, cada setmana, objecte de diàleg.

00.00 *Estels de colors.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia.*

20.05 *Contemporània.*

20.30 *Cant Gregorià.*

21.05 *Música del Nou Món.*

21.55 *Raons per viure.*

22.05 *Mosaic.*

23.00 *Amb molt de gust.*

00.00 *Estel de Colors.*

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: Es ist das Heil uns kommen her (Ens ha arribat la salvació), cantata BWV 9, de Bach; Les Benaurances (Vuitena benaurança), de Franck.*

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Letra y música:* de temes religiosos.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.00 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia:* informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa:

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista: amb la Dra. Montserrat Pérez, dermatòloga i lepròloga de l'Hospital de la Sta. Creu i Sant Pau de Barcelona i membre del Departament de Salut Pública de la Conselleria de Sanitat de la Generalitat de Catalunya; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CÉRVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 104.4)

Diumenge

09.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM-106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar (diumenges 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio Begur (diumenge 9.30h). Ràdio Besalú (diumenge 11.30h). Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan (dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiari.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h). Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h). Ràdio Begur (per determinar). Ràdio Besalú (diumenge 12.00h). Ràdio la Vall (diumenge 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PAROLA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Amèlida de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.</

En Ricard

En Ricard és un amic meu molt eixerit i trempat. Viu a prop de casa i moltes vegades hem anat l'un a casa de l'altre a jugar. L'altre dia em trucà per telèfon.

- Riiiiiiiiing...
- Digueu!
- Ets l'Eixerit?
- Sí, ets en Ricard, oi? Hola!, com estàs?
- Escolta, et truco per donar-te una notícia molt bona.
- Sí? Quina és?
- Els meus pares, el mossèn de la Catequesi i jo, hem decidit que aquest any celebri la Primera Comunió.
- Escolta, me n'alegro molt, eh? Estic content que m'hagis trucat.
- Et truco perquè he volgut que fossis el primer a saber-ho, i perquè m'agradaria que tu també hi

participessis.

—Gràcies, home. En parlaré amb els meus pares, i ja veuràs com diran que sí. Ells també et coneixen i t'estimen. El pare sempre em pregunta: què fa el teu amic Ricard?

Jo estava tip de quedar-me al banc, mentre els altres combregaven. A més (això t'ho dic només a tu, eh?), quan el mossèn m'ha preguntat: Estimes Jesucrist? Li he dit: Sí, i m'agradaria rebre'l.

—Ben dit. És una resposta ferma. Adéu, Ricard.

—Adéu. Ja ens veurem.

«Senyor, feu que tots els Eixerits i Eixerides siguem cristians de debò i us estimem cada dia més.»

L'Eixerit

L'orella del gegant

—Rondalla de mossèn Cinto—

Una vegada era un pobre home que no tenia sinó un fill. Aquest fill li digué que volia anar pel món a cercar fortuna.

—Ves-hi —li digué son pare— a la bona de Déu.

Se n'anà, camí enllà i després de moltes tortes i marrades, es trobà dintre un gran bosc. Començà de seguir el bosc a dreta i esquerra, i d'ací d'allà, a l'últim hi veu un palau i se n'hi entrà. Quan és a dins del palau veu eixir una dama que li diu:

—Què fas aquí malhorós? El gegant vindrà i et matarà com una formiga.

—No el podria matar jo a ell?

—No sé si portes bones armes. Ell vindrà i et farà present d'un sabre perquè et batis amb ell. Tu no el vulguis de cap manera: serveix-te del teu. Encara et donaré un altre consell: si li pots tallar l'orella esquerra, ja el tindràs desarmat i vençut.

La dama es retirà per un cantó i per altre no trigà a sentir-se el gegant que venia. Així que veu el minyó sobrevingut, li diu:

—Què fas aquí, malhorós?

—M'hi estic.

—Si vols estar aquí has de batallar amb mi. Vet aquí un sabre.

I dient-li això, li tirà per terra.

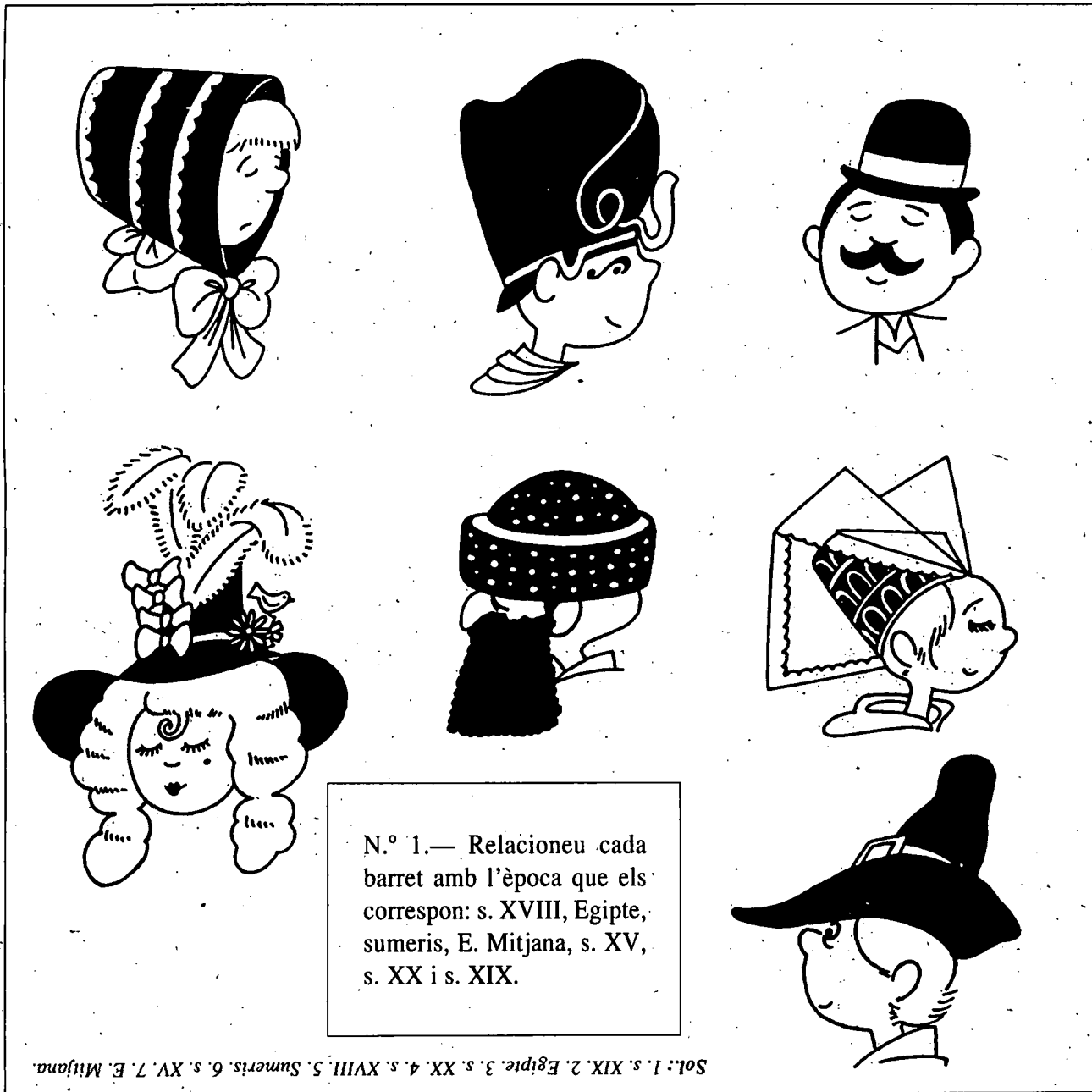
—De sabre ja en tinc.

S'envesteixen l'un a l'altre. Al primer cop el minyó fa caure a terra l'orella del gegant. La cull i se la fica a la butxaca i sentí una veu petita, petita, que deia: «mana». Es gira i no veu ningú. Es torna a ficar la mà a la butxaca i torna a sentir la veueta que li deia: «mana».

Aleshores ell digué:

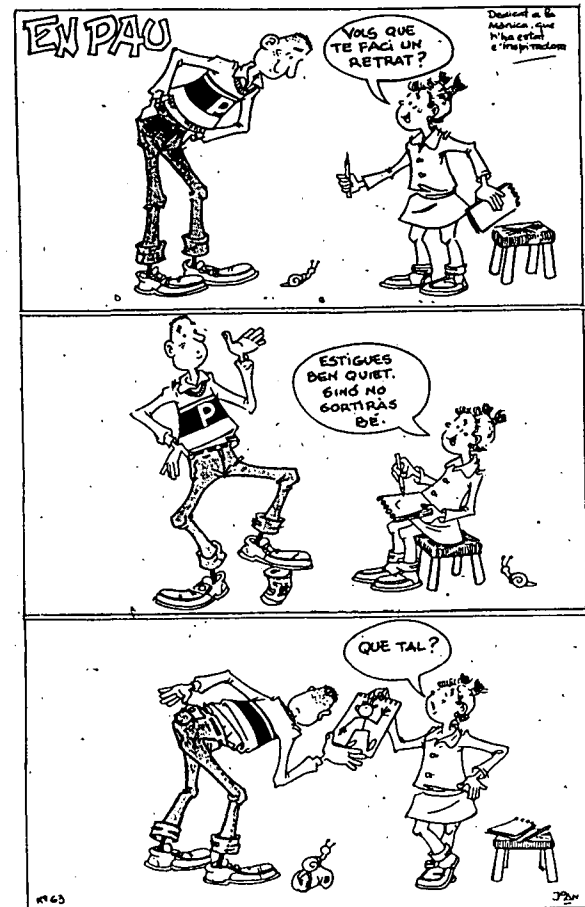
—Que em duguis tot seguit a casa del meu pare.

I tal com ho desitjava, en un dir Jesús, sense saber com, es trobà a casa del seu pare, tan pobre, tan pelat, com sempre.

N.º 1.— Relacioneu cada barret amb l'època que els correspon: s. XVIII, Egipte, sumeris, E. Mitjana, s. XV, s. XX i s. XIX.

Sol.: 1. s. XIX 2. Egipte 3. s. XX 4. s. XVIII 5. Sumeris 6. s. XV 7. E. Mitjana.

Petiïts anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

CAMPAMENTS de l'Arca de Lanza del Vasto, 23-30 juliol, Alt Ripollès: 13.000 ptes. amb xerrades, pregària i règim vegetarià. Inf.: Consol. Tel. 379 09 53.

BUSCO masia abandonada o semi per viure la pau de Déu. Tel. 317 41 06 contest.

AUX. CLÍNICA s'ofereix amb referències. Imma 300 60 24.

COMPRO segells, monedes, postals i objc. anticš. Tel. 357 83 94.

S'OFEREIX interina. Tel. 310 31 84.

PROFESSIONAL 47 anys. Assessor, adminstr, comptable empreses. Desitjaria feina a temps parcial. Tel. 232 07 71 de 4 a 6.

SEGELLS COL·LECCIÓ valoro i compro, pago al comptat, passo a domicili. Te. 357 83 94.

ORGANISTA per a casaments i altres cerimònies. Tel. 232 29 31.

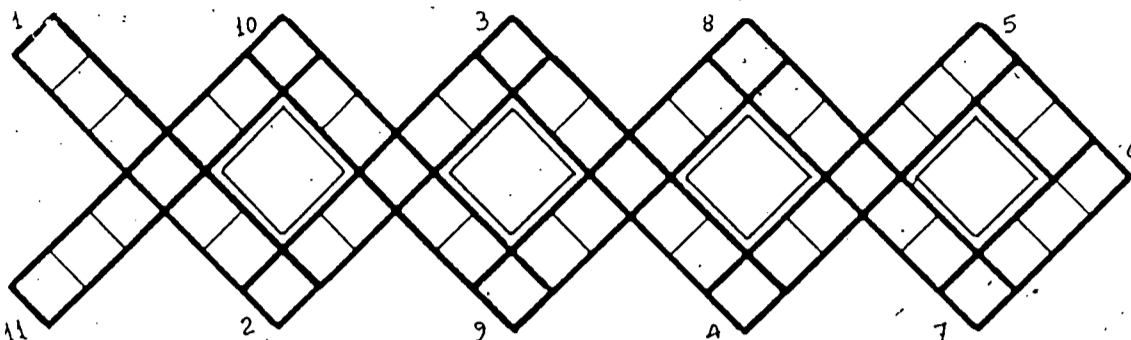
DISA us ofereix servei assistencial a domicili, 3a edat, 24 h al dia, 7 dies a la setmana. Tel. 454 63 00. Urgències: 908 942 089.

Passatemps

per Rosa Collell

ENCREUATS

LA TRENA

Començar pel número u —a dalt— d'esquerra a dreta i arribant al 5-6 continuar de la mateixa manera ara de dreta a esquerra, segons les definicions

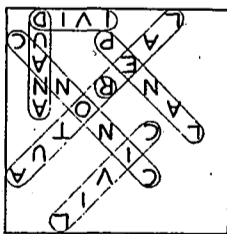
1. Fer saber en confiança.
2. Relatiu o pertanyent als rabins.
3. Timó d'arada.
4. Acostar un vaixell a un altre, entrar-hi en col·lisió.
5. La santa de les coses impossibles.
6. Company de confiança.
7. Cursa.
8. Cadascuna de les parts d'una publicació col·lectiva.
9. Mamífer de l'ordre dels monotremes, de la família dels taquiglòssids semblant a l'erico.
10. Espècie de cotó o de seda amb lligat pla.

Solució:
1. Confiar. 2. Rabínic. 3. Can-
missa. 4. Abordar. 5. Rita.
6. Amic. 7. Carrera. 8. Arti-
cle. 9. Equidna. 10. Alfajeta.

SOPA DE LLETRES
per Montserrat Albert

PARLANT DE DRET I DELS
DRETS QUE TENIM, POTS
DIR-NE 7?

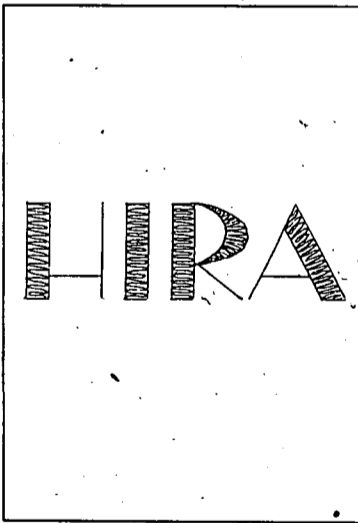
S I O U X A L L O T
E B L A U S I I A R
D E O C A V O S L A
A L L U I S I X U S
L L I C O N P T R E
L U A D A N O I A R
I S A N B R M N N P
P C E I E T A U A I
I E V A V P S C U C
C E L R O I V I D O

Canònic. Penal. Real. Civil. Autor.
Divi. Duana.

JEROGLÍFIC
per Núria Albert

QUAN VAS TROBAR-LO?

Solució al 823

O; pals
Opals

FILATÈLIA
per Enric Graupera

El reliquiari de Sant Taurin

La filatèlia francesa, aquest any 1995, fa honor a un dels millors tresors d'Evreux: el reliquiari de Sant Taurin. Aquesta Santa Capella en miniatura, que ens apropa al regnat de sant Lluís, marca un gir en l'art dels orfebres de la Edat Mitjana. Aquest és un dels reliquiariis en forma d'església que ens ha arribat fins als nostres dies. Segons la tradició, aquest petit monument, fet de plata daurada i enganxat amb pedres precioses, va consagrar l'elecció de l'abat Gilbert de Sant Martí el 1240.

AJUDEM EL POBLE DE TXETXÈNIA

La seva victòria són els teus

MEDICAMENTS.

Els paquets de medicaments i ajut salvaran la vida de gent

SENSE ESPERANÇA

AMB EL SUPORT DE:

FEU LES VOSTRES APORTACIONS A:
LA CAIXA - 2100 - 0879 - 16 - 0200472502

Tel: (93) 302.01.44

ESCACS

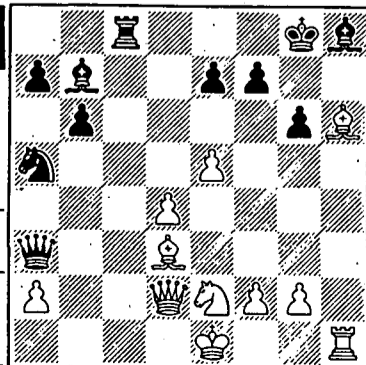
per Jaume Mora

Diagrama 593

Blanques juguen i guanyen
Ara sí que no s'hi val a badar. Si m'embrutes t'emmascaro.

Solució al diagrama 592

1 T7R+ RxD, 2 DxPA+ R2D, 3 T3D DxT, 4 AxDR1D, 5 A4A
T2R, 6 AxPA R1D, 7 D6CD+ R1R, 8 A4T+ R2A, 9 D8D 1-0

Animadors Joves de Joves

Curs d'Animadors en la Pastoral Juvenil

Tel. (93) 410 16 02

Opcions:

- ✕ Intensiu setembre**
- ✕ Caps de setmana setembre-novembre**
- ✕ Semi-intensiu Nadal**

ARQUEBÍSBAT DE BARCELONA
DELEGACIÓ DIOCESANA DE PASTORAL DE JOVENTUT

Numància, 149-151 08029 Barcelona
Tel. (93) 410 16 02 Fax. (93) 419 62 68

FUNDACIÓ PERE TARRÉS
■ Escola del'Esplai ■

afinant

Llindar

Yves Congar, teòleg de la reforma eclesial

Manuel Valls i Serra
 director

Quan el 27 de juny vaig llegir a *El País* que, en una acció sense precedents, 125.000 catòlics austríacs havien signat una *Petició Popular* de reforma de l'Església, em vaig recordar de la gran figura del teòleg Yves Congar, mort a París cinc dies abans. ¿Com hauria reaccionat davant el catàleg de quatre punts (abolició del celibat obligatori, ordenació de dones, dret a vetar bisbes, solidaritat amb els divorciats) per al qual la plataforma organitzadora *Nosaltres som l'Església* demanava l'adhesió dels fidels? Perquè Yves Congar fou, entre altres títols, el gran teòleg de la reforma eclesial sobre la qual ens va llegar el 1950 el preciós volum *Vrai et fausse réforme dans l'Eglise*. Es tracta d'una fina anàlisi i d'una madura reflexió que continuen tenint una gran actualitat.

Hi ha cap dubte que «nosaltres som l'Església»? És quelcom que Congar va posar de manifest en el seu llibre, el sentit de «poble de Déu» i la corresponsabilitat dels laics en la marxa de l'Església. No obstant, crec que hauria refusat per complet la punta d'arrogància que, per les circumstàncies i el to utilitzat en aquest i en altres casos, sembla voler besllumar a vegades una afirmació semblant. «El veritable profeta, el profeta segons l'Esperit que anima l'Església, sap adoptar les formes justes i és escoltat. Hi ha, certament, un to que no induïx a engany i que l'Església discerneix», deia Congar. I, per aclarir-ho, va escriure al començament de la seva obra: «Es cometria un gran error si s'interpretés el nostre tractat com una crida al canvi pel canvi i una relativització de la vida de l'Església en una successió de

formes històriques transitòries».

És veritat que Congar va recordar una vegada i una altra l'obligació que incumbeix a les estructures estàtiques de l'Església d'obrir-se a la crida profètica i com el centre ha d'escoltar la perifèria, però amb no menys èmfasi i vigor va afirmar també el deure que incumbeix «als elements dinàmics i reactius de cercar una integració en la unitat». El nostre teòleg es va mostrar sempre al·lèrgic a qualsevol reforma que reflecteixi un punt de vista subjectiu, un sistema ideològic, una obra de la pròpia intel·ligència, o que sigui el resultat d'un mer exercici crític. Estava convençut que una reforma que s'alimenti d'aquest tarannà mena gairebé sempre a alguna cosa que traeix la realitat concreta de l'Església o que oblidada l'Església existent, com a dada concreta i real. Per a Congar el cristianisme és sempre una *realitat*: «t'ha estat donat com una vida que es rep i que s'exercita i no simplement com un text al qual hom es remet».

En la segona part de la seva obra *Vrai et fausse réforme dans l'Eglise*, el teòleg

Congar va formular amb encert les condicions «per a una reforma sense cisma». Val la pena evocar-les de nou en les actuals circumstàncies. La primera condició rau en el *primat de la caritat i de la dimensió pastoral*: El sentit apostòlic i pastoral —al marge d'un mer laboratori intel·lectual— ajuda al assumptiu d'una postura equilibrada i realista. La segona condició: *romandre en la comunió del tot*. Una comunió, és clar, que no significa una actitud servil o d'obediència mecànica, sinó «una referència vivent a l'autoritat apostòlica volguda pel Senyor per estructurar la seva Església tant en el pla local com en l'universal». La tercera condició: *la paciència; el respecte de l'espera*. La impaciència, en efecte, sempre ha causat estralls. I per últim: *una veritable renovació mitjançant un retorn al principi de la tradició, no la introducció d'una «novetat» mitjançant una adaptació mecànica*. Congar ja va denunciar llavors que la nostra època contemporània ha vist aparèixer encara un tipus de «programes de modernització de l'Església mitjançant substitució

mecànica de la tradició per idees conformes a les conclusions d'una crítica precipitada o completament cerebral».

En una nota introduïda al final de la seva obra, escrita per a l'edició enriquida de 1968 —i encara sota l'impacte de l'ona contestatària del famós *maig* francès— Yves Congar, tot i acceptar aquella mena de contestació que «implica que tothom pugui expressar-se i ser escoltat» (en nom de la unitat —deia— no es pot, evidentment, reprimir tota discussió o crítica), va establir tanmateix els límits d'una *contestació en l'Església*. Són unes observacions molt interessants, i al mateix temps molt actuals, que diuen molt de la seva saviesa i moderació. Per a Congar allò que mai no pot fer una *contestació en l'Església* és: 1) destruir la caritat o actuar d'una manera que fereixi la caritat del cor; 2) posar en causa l'estructura pastoral jeràrquica de l'Església tal i com deriva de la Institució del Senyor; 3) negar o posar en discussió de manera precipitada o irresponsable articles de la doctrina pel quals hom hauria d'estar disposat a lliurar la pròpia vida; 4) classificar per sempre més, i sense atendre al necessari «marge de fraternitat», aquells que pensen d'una manera diferent a la nostra, en la categoria dels dolents o irrecuperables; 5) aprofitar-se de les celebracions litúrgiques i les homilies per realitzar-la, la qual cosa crearia en l'assemblea un clima insuportable d'irritació o de tensió.

La teologia d'Yves Congar ens il·luminarà encara, sense cap dubte, durant molt de temps. I és que aquest gran teòleg, com ha escrit el Papa en un telegrama al superior general dels dominics «va posar tot el seu cor i tota la seva intel·ligència en aprofundir el misteri de l'Església i a servir la causa de la unitat».

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Dades sobre l'ex-Iugoslàvia (1)

Cinc noves repúbliques

Tots ens sentim interpel·lats —fa molt de temps— per la situació de l'ex-Iugoslàvia i últimament, sobretot, per la de Bòsnia. Resulta desmoralitzador que la Unió Europea de les nostres il·lusions no pugui evitar que cada dia la població civil d'aquell país, inclosos molts nens, mori sota les bombes. Però hi ha un altre aspecte de la qüestió: ha arribat un moment que resulta difícil veure clarament què ha passat i què passa en aquells pobles. Es parla, i amb raó, d'excessos nacionalistes. La pregunta és: quins? Veladament cada u en fa una lectura diferent... Aquí hi ha una de les causes de la incapacitat d'Europa per evitar la inacabable guerra dels Balcans. Per això convé recordar les dades en joc i cercar-hi enmig la línia discontinua de la veritat i la justícia. Voldria contribuir a aquesta clarificació amb la màxima simplicitat possible. Sé de moltes persones que troben difícil fer-se càrrec de l'estat de la qüestió en l'entrellat de notícies contradictòries i de noms enrevessats que ens subministren els diaris...

De l'antiga Iugoslàvia que el mariscal Tito va mantenir unida per la força del partit i de l'exèrcit comunistes han sorgit, amb la caiguda del bloc soviètic, cinc Repúbliques.

1. *Eslovènia*, amb capital a Lubiana. Té dos milions d'habitants, dels quals el 90,5% són eslovèns, el 12,9% són croates, el 2,2% són serbis, el 0,5% són hongaresos i el 0,1%, són italians. El seu president és Milos Cukan. El setembre de 1989 va incloure en la seva Constitució democràtica el dret a separar-se de Iugoslàvia. El 1990 aprova en referèndum l'opció per la independència. Aquesta és declarada el 1991. La Unió Europea reconeix el nou estat independent el 1992. Eslovènia és la república que va arribar a la independència amb menys conflictivitat.

2. *Croàcia*, capital Zagreb. Compta amb 4.800.000 habitants. D'ells, un 77,9% són croates i un 12,2% són serbis. El seu president és Franjo Tudjman. El camí cap a la independència seguit per aquesta república va ser idèntic al

Es parla, i amb raó, d'excessos nacionalistes. La pregunta és: quins? Veladament cada u en fa una lectura diferent... Aquí hi ha una de les causes de la incapacitat d'Europa per evitar la inacabable guerra dels Balcans.

d'Eslovènia, amb dos anys de diferència. Però els croates després es van veure immersos en lluites cruentes.

3. *Bòsnia-Herzegovina*, amb capital a Sarajevo, té 4.400.000 habitants, dels quals el 43,7% són musulmans (la religió, aquí, pren el lloc de la nacionalitat), el 31,3% són serbis, el 17,3% són croates. Alija Izetbegovic és el president d'aquesta república, esdevinguda independent, també després d'un referèndum, el 1992.

4. *República Federal de Iugoslàvia o Serbo-montenegrina*. La seva capital és Belgrad. Té 10.400.000 habitants amb un 62,3% de serbis, un 16,6% d'albanesos, un 5% de montenegrins, un 3,3% de magiars, un 3,2% de musulmans, un 1,1% de croats, un 1,3% de rumèns, un 0,6% d'eslovacs, un 0,5% de macedonis, un 0,2% de búlgars. Aquesta Federació comprèn dues repúbliques federades, Sèrbia (amb dues regions autònomes, Vojvodina i Kosovo) que té per president Milosevic; i Montenegro, de la qual és president Bulatovic. Són les dues nacionalitats que restaren a l'antiga Iugoslàvia quan les altres s'independitzaren. En lloc de seguir aquest camí, constituïren totes dues una república federal que es considera continuadora de la fundada per Tito.

5. *Macedònia* té uns 2.000.000 d'habitants: el 64% macedonis, el 21% albanesos, el 4,8% turcs, el 2,7% rumèns, el 2,5% musulmans, el 2,2% serbis. El seu president és Kiro Gligorov.

Totes aquestes repúbliques han estat reconegudes per la Unió Europea i han entrat a les Nacions Unides. La de Macedònia amb una mica de retard, a causa dels entrebancs posats per Grècia a l'acceptació del seu nom que coincideix amb el d'una regió grega.

Convé fer dues observacions importants: a totes aquestes repúbliques hi viuen ciutadans de les altres; la posició de la República Federal de Iugoslàvia és la inversa de les altres quatre. Les conseqüències són òbvies...

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Possible concurs

Els infants de l'escola, de vegades, em diuen que prestar serveis a casa se'ls fa molt difícil. Parar la taula els costa, ajudar els amics també, servir voluntàriament no els crida pas gaire l'atenció... Són sincers i ho expliquen amb ganes de canviar. Que Déu els conservi aquestes ganes i els faci realment generosos en el servei!

Els recordo sempre aquella escena tan impressionant de l'Evangelí. Jesús anuncia la seva Passió, i els apòstols, arrabassats per una vanitosa i absurda idea, no capten el que en realitat era la tasca messiànica del Crist, Servent de Déu per a donar vida als homes. La mort del Mestre truca la porta i ells encara s'entesten a discutir qui és el més important. Jesús els ho retreu i les galtes se'ls tornen vermelles. Ara, però, sí que escoltaran. Els crida a tots dotze i els diu: «Si algú vol ser el primer, es farà el darrer de tots i el servidor de tots».

Els creients, malgrat tot somiadors de grandeses i perseguidors de vanitats, hem de saber que no hi ha res tan evangèlic com l'esperit i la realitat del servei als germans. «És tan important això, dic als meus amics infants, que hauríem d'estar contents sempre que ens demanen de servir. Fins i tot hem de desitjar servir i avançar-nos a ser servidors dels germans. Per què no intentem de fer com un concurs, en el si de cada família i en altres indrets, sobre qui aconsegueix servir més?»

Impromptu

Oriol Camps

Malaguanyada ironia

Diuen que els humoristes del llapis o de la ploma són uns-amargats o uns frustrats. Ves a saber perquè. També diuen que els pallassos són gent íntimament trista. Potser sí. I per saber-ho segur hauríem de posar-nos dins la seva pell, i no sé si en sortiríem gaire airosos del nostre intent investigador.

Però crida l'atenció la tendència que tenen de burlar-se de gent digníssima, de persones que han sabut portar amb rectitud el seu viure, des del seu treball, des del lloc més enlairat humanament possible. Una vida sense estridències, sense embolics de sexe o de negocis, es veu que no encaixa en la mentalitat d'aquests ironistes. Una vida lliurada al proïsme, i precisament des d'un catolicisme professat sincerament, provoca la seva hilaritat... qui sap si això no és una disfressa de la seva impotència per arribar-hi...

Dic tot això, perquè el difunt rei dels belgues, Balduí I, ha merescut l'atenció d'un d'aquests ironistes des de les pàgines de l'AVUI. I em sembla que l'ironista s'ha passat. Perquè qui va merèixer l'afecte sincer del seu poble, com palesament s'ha demostrat, mereix, almenys, el respecte dels qui no el visqueren directament. I molt menys ironitzar, de retop, sobre la vídua del difunt, també mereixedora del mateix respecte.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

França, encara la «filla predilecta» de l'Església?

La frase «França és la filla predilecta de l'Església» ja no té sentit perquè no correspon a la realitat, afirmen molts cristians francesos. Amb tot, Gérard Cholvy, professor d'Història a la universitat de Montpeller matisa l'expressió. En unes declaracions a *Pelerin* diu que a França hi ha una crisi evident de fe, però també evidents símptomes d'una represa religiosa.

L'any 1943, els abats Godin i Daniel, autors del llibre *França, país de missió?* s'interrogaven sobre el distanciament que separava l'Església catòlica d'amplis sectors de la societat. Gérard Cholvy opina que la cosa ve de lluny: de la Revolució Francesa. I recorda uns fets: L'any 1810, després de quatre visites pastorals, el bisbe de Montpeller afirmava: «Jesucrist és un desconegut entre molts de nosaltres». I l'any següent insistia: «El compliment pasqual s'ha abandonat per una majoria de catòlics». En aquelles èpoques, continua dient l'historiador francès, els infants no eren catequitzats; la religió era proscri-

ta, postergats els capellans, i una mena de religió natural i filosòfica revivia a escala nacional. Avui hi ha una inflació de tendències. «No es tracta de grans coses, ja que les premisses són més d'ordre qualitatiu que quantitatiu, però jo crec que a partir dels anys 1975-77 les coses han canviat». L'exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi* de Pau VI marca una fita en aquesta direcció. «Les certeses ideològiques comencen a fracturar-se i es palesa una nova aspiració a l'espiritualitat i al fet religiós».

Gérard Cholvy assenyala alguns signes que, tot i ser discrets i fràgils, hi són: «La renovació carismàtica, l'interès per la vida dels contemplatius, el dinamisme renovat de la JOC, l'escoltisme catòlic, el treball dut a terme pels sínodes diocesans, la set de cultura i formació cristiana. Des de fa vuit anys, a Montpeller es fan uns cursets —tres hores a la setmana— d'iniciació al cristianisme, on s'hi inscriuen més de 200 estudiants lliurement cada any. Hi ha encara altres llocs de França on els cristians hi tenen una àmplia audiència i molt a dir.»

**OLEGARIO
GONZÁLEZ
DE CARDEDAL**

**Catedràtic de
Teologia de la
Universitat
Pontificia de
Salamanca**

Yves Congar

La Teologia s'ha construït una nova casa a l'Església catòlica durant el segle XX, amb quatre grans columnes: Lubac, Congar, Rahner, Balthasar. Ells també han estat xarneres i frontisses de les seves portes. Per això, Pau VI i Joan Pau II els han nomenat justament cardenals, en el sentit més etimològic. Perquè a l'Església hi ha moltes xarneres i moltes formes d'autoritat i, per això, moltes categories de cardenals. El nomenament reconegué la veritat, necessitat i fecunditat de la Teologia que en grau diferent cultivaren aquests homes. Llàstima que Rahner no fos també nomenat! No va acceptar? No se'l va proposar?

Congar és francès i dominic. Profundament i arreladament les dues coses. Un sentit de la grandesa del seu país i de la seva llengua, de la seva cultura i de la seva missió eclesial l'animaven. Com a dominic tenia la convicció de la necessitat de la intel·ligència per a la Fe i de la fecunditat creadora de la santedat per a la Teologia. La seva mort m'ha trobat amb la «Summa Theologica» de Sant Tomàs oberta per la qüestió dels dons de l'Esperit Sant, més exactament pel do de la intel·ligència, que és l'específic dels teòlegs, com el de la saviesa és l'específic dels místics.

Havia crescut en la tradició hereva de Sant Tomàs, d'Eckhardt, de Lacordaire, de Denifle, de Gardeil, de Lagrange, de Sertillanges, de Chenu. ¿Quin miracle ha encoratjat els dominics francesos d'aquest segle perquè s'hagin sentit tan fraters de la cultura, tan sensibles a la història, tan liberals amb l'home que cerca i, per això, tan fidelment amorosos d'una llibertat que segella l'home com a imatge de Déu?

Tot això li féu possible a Congar ser un apassionat de l'Església com a família dels fills de Déu, germans en la fracció del pa, oients de l'única Paraula, enviats a l'única missió. I així va néixer el seu ecumenisme i el seu primer llibre guia: *Cristians desunits* (1939), que es consuma amb *Cristians en diàleg* vint-i-cinc anys després (1964).

Ho ha estudiat tot: la Teologia (el seu article *Teologia*

del Diccionari de Teologia Catòlica (1940) continua essent un clàssic), la Història, la Teologia Fonamental, l'Eclesiologia, la Cristologia, la Pneumatologia, la Història de les Institucions, el mateix Dret Canònic. «En el camp de l'Eclesiologia, presa en el seu més ampli sentit, no solament ho ha llegit tot, sinó que ell mateix ha suscitat, o en tot cas comprès i animat gairebé tot allò de valuós que s'ha fet en l'últim mig segle» (Lluís Bouyer).

Des de la seva primera obra pionera: *Veritable i falsa reforma en l'Església* (1950) ha fet un llarg camí, repensant, ampliant, corregint. Com per a tots, el Vaticà II també fou per ell un eixamplament de cor i una esperança certa en ordre a una Església més missionera, més amorosa de la història, més fidel a Crist pobre. Aquesta pobresa solidària i crucificada revela el Pare que en la Resurrecció de Jesús ens ha manifestat el seu amor pel món i la redempció de cada home.

Reformulant una frase de Sant Lluís, ell ha parlat dels seus tres amors: l'Església, els sacerdots, els seglars. L'Església era la família en la qual, arrelat i arrelador, va viure. Perquè es poden visitar molts llocs i viatjar per molts països, però d'habitar només se n'habita un i de família només se'n té una. I això diferencia l'ànima eclesial, que viu a l'Església com a casa seva. No la mira des de fora, no l'objectiva més enllà dels propis murs, no la hipostasia amb res d'extern. D'ella ho exigeix tot, ho espera tot, ho creu tot, ho estima tot i tot ho reflexiona fins al caire de la crítica. Però si un filòsof és algú que, fins i tot enmig de categòriques afirmacions, en el fons sempre pregunta, un teòleg al contrari és algú que enmig de categòriques interrogacions o crítiques sempre afirma. Afirma amb la suprema forma d'amor que és el sofriment amb l'Església i per l'Església. Com Job que reptà Déu des de la fe i desafià Déu des del dolor. El seu amor fundà la seva llibertat i la seva llibertat s'acredità en la responsabilitat.

Els espanyols hem desconegut Congar quan més valia la pena de llegir-lo i l'hem exalcat en excés quan ja no el necessitàvem. ¿Perquè els qui insultaren Lubac, Chenu, Maritain, Gilson i Congar quan eren els providencials pioners que Déu donava a la seva Església per ser contemporània del segle XX, ara els exalcan fent d'ells una arma contra altres proïsmes? Això fou integrista aleshores i és arcaisme ara. La seva «Veritable i falsa reforma» es va publicar no en un editorial de l'Església, sinó a l'Institut d'Estudis Polítics (1953), traduït per Carmen Castro de Zubiri a la col·lecció *En el nivel del tiempo*. Davant l'autoritat ell sempre

tingué una paraula clara amb un comportament religiós i submis. Ni plegament covard ni fugida feréstega. La grandesa de Congar deriva de la seva saviesa, de la seva virtut, del seu entossudiment laboral amb deu i onze hores diàries de treball, malgrat la captivitat, l'exili i la malaltia que l'acompanyà tota la vida. Treballà i pregà sempre, fins poder afirmar benedictinament: «Dec a la litúrgia la meitat de la Teologia que sé».

Congar va assistir a les Converses Internacionals de San Sebastián, el cinquantenari de les quals celebrem aquest any, per tothom gairebé oblidades, per repressió i ignorància de la nostra millor història. Pels anys 50 venia a Àvila i visitava a Don Alfonso Querejazu, ànima de les Converses Catòliques de Gredos. Amb tremolosa veneració he tingut entre les meves mans l'exemplar de *Vraie et fausse réforme* que li va dedicar, posat en el mateix prestatge al costat de «Study of History» de Toynbee, també dedicat!

El seu immens coneixement de la història de l'Església i la Teologia l'apropà a l'Ortodoxia, de la qual n'aprengué el sentit del misteri, de la celebració, de la Teologia apofàtica, del significat dels sants, del lloc essencial de l'Esperit Sant, que ha fet possible el diari naixement de l'Església en la seva virginal novetat, enfront de tot enduriment legalista, virtualista o moralista. Però no s'apropà menys al que va significar la Reforma luterana: sentit de la immediatesa de cada home davant Déu, de la responsabilitat inalienable, de l'Escritura com a Paraula engendradora de l'Església, alhora que fruit de les seves entranyes. ¿Com va reviure l'encontre entre Luter i el legat pontifici, el cardenal dominic

Gaietà! Allí s'estava decidint donar una forma renovada a l'Església de sempre o fer una altra Església.

Jo no seria qui sóc si en la meua primera joventut no hagués llegit Congar, si no hagués conviscut deu anys amb ell a la Comissió Teològica Internacional, si no l'hagués portat a la Universitat Pontificia de Salamanca. Tan bon teòleg com mal caràcter. D'ell vaig aprendre mesures de saviesa, magnanimitat i eclesialitat. Ja no confondré les al-

tures del Mont Blanc, de Gredos o de l'Himalaia amb els serrats del meu poble. Qui ens dona la mesura de les coses ens fa homes.

Qui ens dona la mesura del que és Déu i allò que espera de nosaltres, i alhora d'allò que nosaltres podem arribar a ser en la llum del seu Fill i en l'amor de la seva Església, aquest ens ha fet, primer cristians, i després teòlegs.

**¿Perquè els qui insultaren
Lubac, Chenu, Maritain,
Gilson i Congar quan eren els
providencials pioners que
Déu donava a la seva Església
per ser contemporània del
segle XX, ara els exalcan fent
d'ells una arma contra altres
proïsmes?**

Respir

Miquel Estradé

Missió a complir

Tots ens sabem servidors al servei d'una necessitat concreta. La necessitat que nosaltres hem d'atendre és la fam de Déu que tenen els homes; potser no precisament la fam que tenen, sinó la que necessiten tenir. Estem al servei de desvetllar-los la fam de Déu. Em sembla que ens ho hem de dir molt clarament, sense vergonyes, ni timideses. De la mateixa manera ens haurem de dir que no ho podem fer directament en la majoria dels casos. Probablement haurem de desvetllar altres fams; potser fins haurem d'ensenyar a tenir gana. O a descobrir la fam amagada que arrosseguen. Encara i com conseqüència necessària, el nostre servei és procurar aliments que saciïn la gana. Els joves i els grans s'abeuren a aigües de totes les fonts. M'ho deia un dia en Rovirosa: *M'he abeurat a l'aigua de totes les fonts, abans de descobrir Jesucrist*. I m'estremeixo de pensar que donem els cristians de vegades per a menjar i per a beure als homes que se'ns acosten!

Acudit

Identificació del fragment més antic dels Evangelis

Un paper revolucionari: 7Q5

Enric Martínez

Quan foren escrits els Evangelis? Es van redactar tan tard que no descriuen el que va succeir, sinó simples llegendes dels primers cristians? Un petit paper de només 3,9 x 2,7 cm. trobat a les coves de Qumran, ha revolucionat les investigacions sobre l'antiguitat dels Evangelis.

Bé, anem per parts. Què és Qumran? Avui és un paratge rocós situat a les immediacions de la mar Morta, a uns 23 km. de Jerusalem. En l'època de Jesús, però, era l'assentament més important dels essenis, uns ascetes dedicats a l'estudi de la Sagrada Escripura i enfrontat al judaisme oficial. L'any 68 d.C. els monjos essenis van haver d'abandonar Qumran en vista a l'arribada de les llegendes romanes de Vespasià, que es dirigien cap a Jerusalem per assetjar-la. Abans, però, guardaren tots els seus escrits en àmfores que amagaren en unes grutes properes. I l'extraordinària biblioteca es va mantenir durant segles completament oblidada. Però el març de 1947 un jove beduí de catorze anys, anomenat Muhammed el llop, buscant una cabra que se li havia perdut, va descobrir una de les grutes i els tresors que amagava. Van començar poc després les investigacions arqueològiques, localitzant-se un total d'onze coves i una infinitat de papirs i pergamins; impressionant és el rotlle d'Isaïes, de més de set metres de llarg, escrit en 17 pells d'ovelles cosides entre elles. Des d'aleshores els manuscrits de la mar Morta han passat a ocupar un lloc central en els estudis sobre el judaisme i els orígens del cristianisme. La seva importància ha transcendit, fins i tot, a l'àmbit polític. Així, les relacions d'Israel amb Jordània o amb la Santa Seu s'han vist dificultades o afavorides a causa dels manuscrits; fa un any, per exemple, les autoritats israelianes exposaren els rotllés en els Museus Vaticans com a símbol d'una nova època en les relacions entre ambdós.

A Qumran s'ha trobat el fragment més antic dels Evangelis. Segons ell, pocs anys després de la mort i resurrecció de Crist, Marc escrivia: «És que no havien entès allò dels pans: tenien l'enteneïment ofuscat. Quan hagueren fet la travessia del llac, Jesús i els seus deixebles tocaren terra a Genesaret» (Mc 6,52-53)

7Q5: un encreuat amb infinites possibilitats

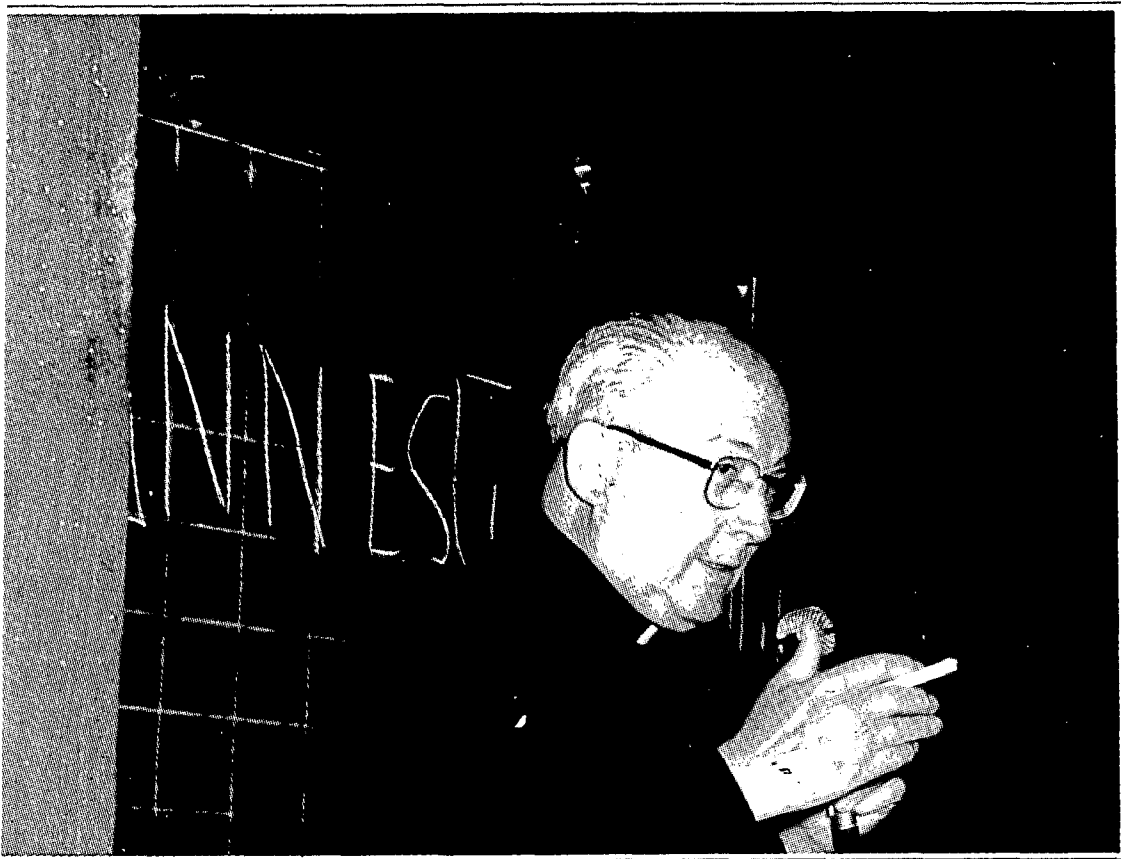
A Qumran la majoria dels manuscrits són en hebreu i arameu, excepte els de la setena cova. Els disset fragments estan escrits en grec. Dos d'ells foren fàcilment identificats com de l'Antic Testament. Això va atreure el 1971 la curiositat d'un papiròleg espanyol de cognom irlandès, el jesuïta Josèp O'Callaghan, professor de l'Institut Bíblic de Roma i adjunt del Centre Borja de Sant Cugat, el qual feia aleshores un catàleg dels manuscrits veterotestamentaris en grec. El cinquè fragment, anomenat per això 7Q5, consistia en un petit paper ocre pertanyent a un rotlle i amb només vint lletres distribuïdes en cinc

línies: interessant repte per a O'Callaghan afeccionat a resoldre encreuats en grec. A la quarta línia hi havia quatre lletres seguides: *nnes*. Va pensar aleshores en el terme *egennesen* (engendrà), molt usat en les genealogies bíbliques; i durant tres mesos va buscar sense èxit en l'Antic Testament. Li va venir aleshores la intuïció: podria ser *Gennesaret*, nom amb què els Evangelis anomenen el llac de Tiberíades? Però això era del tot impossible, ja que per l'estil usat —*Zierstil* clàssic— havia de datar el fragment vers l'any 50 d.C. i, segons l'exègesi moderna més benèvola, els Evangelis són de finals de segle. No obstant, la recerca va ser positiva: 7Q5 concordava perfectament amb dos versets de l'Evangelí de Sant Marc —Mc 6,52-53—. La

bomba estava servida.

EIP. O'Callaghan s'ha caracteritzat sempre per una notable prudència, sobretot pel que fa a les conclusions científiques, per l'aversion a la popularitat. Per això va buscar de seguida l'opinió, entre altres, del llavors rector de l'Institut Bíblic actual arquebisbe de Milà, monsenyor Carlo M. Martini, i de Sergio Davis, papiròleg de la Universitat de Trieste. La seva resposta favorable l'anima a fer públic el seu descobriment en una conferència a la Balmesiana, institució barcelonina de la qual havia estat director, i a escriure un prudent article a la revista *Bíblica*, el qual va desencadenar una polèmica. Van ser molts els que es van oposar des d'aleshores a la identificació de 7Q5 com un frag-

El P. O'Callaghan explicant recentment a la Balmesiana les darreres confirmacions sobre la identificació d'un papir de Sant Marc a Qumran

sols avança la data en què es creia que havia estat escrit —de finals a mitjan segle I—, sinó que refuta la conjectura que els Evangelis són el producte de la imaginació de les primeres comunitats; al contrari, Marc va escriure pocs anys després de la mort i la resurrecció de Crist, i molts testimonis podien encara desmentir-li si queia en imprecisions o mitificacions. Com ha assegurat el cardenal Ratzinger: «El Catecisme confia en la paraula bíblica. Considera el Crist dels Evangelis com el Jesús real... L'haver reduït el testimoni bíblic sobre Jesús a simples imatges reconstruïdes ha dut a un espantós empobriment de la figura de Jesús, fent gairebé impossible la relació viva amb la seva persona... Quan em preguntó quina és la causa que fa que es buidin les nostres esglésies, que la fe vagi apagant-se silenciosament, m'agradaria respondre que el motiu central és el procés buidat de la figura de Jesús».

Marc va escriure a Roma el que va sentir dir a Pere

D'aquesta manera, el descobriment del P. O'Callaghan ha vingut a avalar la tesi tradicional sobre l'elaboració de l'Evangelí de Marc a Roma a partir de la predicació de l'Apòstol Pere. Dóna suport a aquesta interpretació la historiadora Marta Sordi qui, basant-se en altres troballes de la cova 7, ha mostrat la relació entre Qumran i Roma. Vers l'any 43, ja que, després d'haver estat alliberat miraculosament a Jerusalem de la presó d'Herodes Agripa i «partir cap a un altre lloc» (Fets 12,7), Pere hauria arribat a Roma. Així ho assegura Papius de Hieràpolis en el s. II, situant l'escena a començaments del regnat de Claudi —anys quaranta—; i afegeix que allí «Marc, l'interpret de Pere, va posar puntualment per escrit, encara que no per ordre, tot el que va recordar referent al que va dir i als fets del Senyor». Confirma això darrer Climent d'Alexandria en el s. II, explicant que «Marc, sol·licitat per alguns cesarians —lliberts imperials— i cavallers, perquè aquests poguessin recordar el que havien sentit, va escriure l'Evangelí a partir de les coses que va dir Pere». Això hauria succeït vers l'any 50, després del viatge de Marc a Xipre amb el seu cosí Bernabé (Fets 15,39), cosa que concorda amb la datació del 7Q5. I aquest Evangelí es difondria ràpidament entre les primeres comunitats cristianes, ja que es tractava del testimoni de l'Apòstol Pere, el qui un dia digué davant el Sanedrí: «Nosaltres no podem deixar d'anunciar el que hem vist i sentit» (Fets 4,20).

aquest descobriment? No certament a objeccions científiques; les reaccions en contra, com indica el mateix O'Callaghan, han estat «plenes de prejudicis». La resposta ens la dóna un professor luterà, Carsten Peter Thiede, que es basa en el 7Q5 per criticar l'exègesi de Bultmann, la *Formgeschichte*: «Il·lustres exegetes i teòlegs, tant catòlics com protestants, convidaven a considerar fets tan importants de la vida de Jesús, com els miracles

o, fins i tot, la resurrecció, com a simples llegendes, mites elaborats per la comunitat cristiana que va seguir els primers apòstols. Descobrir, en canvi, que el qui va escriure aquestes narracions fou un testimoni, o va recollir el testimoni directe de qui havia vist i sentit, els es incomprendible. I es neguen, per defensar aquests prejudicis, a acceptar la realitat científica». En efecte, la verificació científica que 7Q5 pertany a l'Evangelí de Sant Marc no

La vall de Qumran, a la riba de la mar Morta

ment de Marc: tanmateix, cada vegada pareixen més confirmacions. Així, experts de la policia criminal de Jerusalem, ent servir instruments de precisió, han donat la raó a O'Callaghan en llegir en el papir *auton* (d'ells) i no *autoi* (per a ell); això ha permès introduir correctament les lletres a l'ordinador, i el resultat ha estat que l'únic passatge possible en el conjunt de tota la literatura grega és Mc 6,52-53. D'altra banda, l'eminent papiròloga de Milà, Orsolina Mottevecchi, ha refusat unes altres objeccions, com l'absència al 7Q5 de tres paraules del text evangèlic *epi ten gen* = cap a terra) i el canvi d'una *au* (t) per un *delta* (d): en primer lloc, dir «cap a terra» quan hom travessa un llac és superflu, i en els papirs bíblics és freqüent l'omissió de textos innecessaris; i, en alguns llocs, és també habitual en aquests manuscrits trobar errors de pronunciació, atès que els textos es dictaven. Segons Mottevecchi, la identificació del terme *Jennesaret*, la presència a l'inici d'un paràgraf de la «y» (*kai*, en grec) típica de Marc i la coincidència d'un *paragraphos* o espai en blanc entre dues lletres per indicar el nostre punt i a part, fan «extremadament improbable la correspondència amb un altre text». I, a més a més, aquesta probabilitat l'ha calculat recentment el P. Dou, catedràtic emèrit d'Història de les Matemàtiques de la Universitat Autònoma de Barcelona; sintetitzant els seus complexos càlculs, la conclusió és que la probabilitat de trobar un text literari que correspongui amb el 7Q5 és d'1 contra deu mil milions. Per això, el P. Dou afirma que, amb certesa, es pot parlar d'una identificació correcta. Recentment, el P. O'Callaghan ha explicat aquestes darreres confirmacions en una conferència a la Balmesiana.

Revolució en l'exègesi dels Evangelis

Però a què es deu una oposició tan obstinada, i en certes ocasions rabiosa, a

Cartes

◆ Perills dels nacionalismes exacerbats

Sr. Director,

A poc a poc els catalans ens anem refent a l'ensurt que vam tenir arran del discurs del Nunci Mons. Tagliaferri a l'acte de clausura del Sínode, tot advertint-nos dels perills que els nacionalismes exacerbats suposen per a la universalitat de l'Església. Molta gent ha tingut la impressió que el Nunci es va equivocar de país. A Catalunya si alguna bona qualitat se'ns reconeix és la capacitat, a bastament demostrada, per assolir nivells molt bons de convivència entre les persones nascudes aquí i les que han vingut d'altres terres. Tenim arrels nacionals diferents i no parlem la mateixa llengua, però ens sentim un sol poble. Llevat d'uns pocs caps calents que tant poden parlar castellà com català, perquè de tot hi ha a la vinya del Senyor, aquí la immensa majoria de gent vivim bé.

Cal pensar que el discurs del Nunci s'hauria d'haver fet a altres indrets del món on

certament hi ha dificultats greus de convivència. Però si no volia anar lluny podia haver-lo fet a les emissores de la COPE abans de qualsevol d'aquestes tertúlies que s'hi fan i que són tan poc respectuoses amb la realitat plurinacional de l'Estat. Escau recordar que la «Conferència Episcopal Espanyola és l'accionista principal i que per tant té greus responsabilitats amb la seva manca de rigor al tractar qüestions relatives a Catalunya i amb els intents d'exacerbar els ànims.

Per cert que ara que hem tornat a fer la creu a la declaració de la Renda, una altra vegada hem hagut de superar molts escrúpols abans de fer-la. És amb els diners nostres que són possibles certes emissions de la COPE amb mal estil de *reality show* o amb actituds esbiaixades vers la realitat plurinacional? Valdria la pena que els nostres bisbes expliquessin detalladament i pública, quines gestions han fet en aquest sentit i quines garanties podem tenir els catalans que les nostres aportacions no consoliden mitjans, que si poden ser un perill per a la bona convivència.

FAMÍLIA PONT-MONTANER
Terrass

◆ Genfest'95

Sr. Director,

No tinc paraules per descriure la joia viscuda durant la retransmissió del Genfest'95. Bategava tota jo, endinsada en la fraterna harmonia pluricultural per un món unit. D'altra banda, tan contrastat amb el materialisme consumista i amoralista en el qual ens trobem tots immersos.

La simfonia del compromís lliure de tants milers de joves d'arreu del món, que viuen l'ideal de la cultura del donar; genera un esclat d'acció de gràcies al Pare Déu, per fer vibrar la seva crida a través de la irradiació agermanadora de vivificants testimonis, tot vetllant, perquè no resti cap cèl·lula humana perduda de la plenitud emanadora de Crist.

Tinguem present l'observació feta per la nostra estimada Kiara: l'únic obstacle que s'interposa per conuiu la unitat planetària vers la pau, és el nostre jo.

Felicito i dono les gràcies a TVF per oferir-nos la connexió.

MARIA ROSA FONTAN i RAULERA
Figueres

◆ Agraïment

Sr. Director,

En el número de *Catalunya Cristiana*, del 4 de maig, hi surt una ressenya del meu llibre *Records i vivències d'un santboià del segle XX* que li agraeixo molt, tant pel relleu tipogràfic que se li ha donat com per l'elogiós comentari que, sincerament, considero immerescut.

No ha estat mai però la meua intenció de deixar encara la gent que estimo. Per ara Déu em conserva una bona salut tot i que hagi esdevingut hemiplègic a causa d'una embòlia cerebral. La Providència m'ha compensat la limitació de moviments i la necessitat que tinc de dependre dels altres amb una vida afectiva i participativa més intensa i gratificant entre tots els membres de la família i els amics.

Confio, doncs, poder continuar llegint encara força temps la nostra extraordinària revista i, així, anar fent via en aquest joies pelegrinatge vers la terra promesa, tot el temps que Déu em vulgui concedir.

PERE PUJADES i FARRÉS
Sant Boi de Llobregat

Retalls

Pueblos del tercer Mundo (Juny 1995)

Argentina exigeix a la seva Església un examen de consciència

El «cas» Pío Laghi

(...) Les acusacions contra Pío Laghi han estat d'allò més sonades. Havia estat Nunci Apostòlic a Argentina entre els anys 74 i 80, en plena dictadura militar. Actualment, és cardenal, a Roma, on presideix la Congregació per a l'Educació Catòlica. La seva actuació va ser posada en evidència per la vídua d'un periodista desaparegut, Lulian Delgado. Des del diari *Página 12*, la vídua, María Ignacia Cercos de Delgado, assegura que el

Nunci Apostòlic coneixia molt bé tot allò que estava passant en els soterranis de la Escuela de Mecànica de l'Armada, un dels principals centres de tortura, al bell mig de Buenos Aires. El Nunci, assegura l'acusadora, podia investigar els noms dels qui estaven segregats. I assegura quelcom molt més terrible: el Nunci Pío Laghi va ser en alguna ocasió consultat per Armando Lambruschini, comandant en cap de l'Armada, sobre què caldria fer —deixar amb vida o matar— els desapareguts que li havia confiat el comandant Massera, un dels integrants de la Junta Militar...

El cardenal Laghi ha desmentit, des de Roma, tots aquests càrrecs. A l'Argentina, cinc bisbes —alguns dels més progressistes del país— han sortit en defensa del Nunci. «Vam ser testimonis —diuen— de la seva agosarada lluita pels drets humans en aquests difi-

cils temps. Eñs consten les seves fortes intervencions a favor de la vida».

En aquesta defensa del cardenal Pío Laghi s'hi ha sumat l'actual president de la conferència Episcopal Argentina, monsenyor Antonio Quarracino. També ho ha fet —i la seva presa de postura és molt significativa— el bisbe Jaime de Navares per al qual el Nunci Apostòlic «va fer tot el que va poder» a l'hora de defensar els drets humans. I més encara: el propi almirant Massera que va ser membre de la Junta Militar, ha afirmat que el Nunci Laghi «sempre es va preocupar —igual que els altres bisbes— per la sort dels detinguts».

Ha continuat la polèmica, malgrat aquesta tancada defensa. El qui va ser rector de la Universitat de Luján, Emilio Mignone, catòlic practicant, ha recordat una conversa amb el Nunci. Mignone li demanava que investigués sobre el para-

dor d'una de les seves filles, donada per desapareguda. «Tinc molta por, manifestà monsenyor Laghi, perquè m'hàn amenaçat». A la qual cosa li va respondre el rector: «Si a vostè el maten, se n'hauria d'alegrar; perquè, segons Jesús, el bon pastor dóna la vida per les seves ovelles. I vostè és pastor abans que Nunci».

Sí, hi va haver bisbes que arribaren a donar la vida en defensa del poble. Tots recorden, actualment, la mort del bisbe de La Rioja, monsenyor Enrique Angeleli. La versió oficial va dictaminar que la seva mort, en accident de cotxe, havia estat fortuïta; però llavors i ara molts pensaren i continuen pensant que l'accident havia estat provocat per les Forces Armades. I una cosa semblant va passar amb l'accident del bisbe de San Nicolás, monsenyor Carlos Ponce de León... També trobaren la mort, per amor al seu poble, uns vint sacerdots i algunes religioses. I foren molt nombrosos els catequistes i militants seglars que pagaren amb les seves vides el suport donat a la subversió contra la dictadura o foren víctimes de la repressió militar. Emeterio Gallego ha evocat, des de les pàgines del setmanari *Ecclesia*, com va veure ell, personalment, a un grup de sacerdots en el penal de La Plata, detinguts per la presumpta col·laboració amb els guerrillers. Entre els detinguts hi havia tres sacerdots espanyols; només un formava part de les milícies guerrilleres. «Els tres —escriu— foren retornats a Espanya gràcies a les gestions dels bisbes, la Nunciatura i l'ambaixada».

Entre els que més s'esforçaren

per salvar la vida als perseguits per la dictadura militar sobresurt l'arquebisbe de Córdoba, cardenal Primatesta. Va actuar amb molta discreció, però molt eficaçment.

Pel que fa al Nunci Apostòlic, Pío Laghi, cal afirmar que va sofrir moltes amenaces per part dels grups més o menys nazis d'aquells anys. Els seus bons oficis davant les autoritats militars a favor dels presos polítics i per demanar informació sobre els desapareguts foren durament criticats pels sectors més ultradretans de la societat argentina, particularment des de les pàgines de la revista *Ecabildo*, publicació que no va estalviar les amenaces de mort contra el representant pontifici...

En el document, ja evocat, dels cinc bisbes en defensa del Nunci Apostòlic es llegeixen aquests dos paràgrafs: «En un llibre de seixanta pàgines l'episcopat ha recollit les reiterades i en alguns casos fortíssimes declaracions d'aquella època. Foren moltíssims els bisbes i sacerdots que feren l'impossible per salvar vides, realitzar gestions, investigacions, parlar amb uns i amb d'altres per trobar camins de pau enmig de tant horror...». Però també escriuen: «Podríem haver fet encara molt més? Sens dubte! Segurament, durant tota la nostra vida carregarem en les nostres consciències el penediment per no haver fet més per impedir que joves pertanyents a la nostra Església optessin per la violència guerrillera i per evitar que els repressors incorreguessin en aquestes aberracions contra els drets humans».

Aquests dos paràgrafs poden servir de resumen o balanç.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfrent n. 31)	08023	Barcelona
Kiosko Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona

Reserva el teu exemplar, ara!

Testimonis d'adolescents

Pere Tena

bisbe auxiliar de Barcelona

«Reflexionant sobre la meua vida, m'ado-
no que poques vegades actuo com una ver-
tadera cristiana. Sovint sento que Déu em
crida, que m'allarga la mà, i es manifesta
cada dia per una multitud de signes, però jo
m'atreveixo poques vegades a obrir-li el
meu cor. Tanmateix, jo sé que el Senyor ha
sembrat en mi una llavor i espera veure-la
germinar i desenvolupar-se.

Alguns membres de la meua família vi-
uen, o han viscut, en constant recerca de
l'Amor, i a mi m'agradaria tenir el coratge i
la força de seguir les seves petjades. Des que
era molt petita, he participat en reunions de
reflexió, cursos de catecisme, que cada ve-
gada em portaven una petita il·luminació
interior. Perquè aquesta flama que brilla en
mi no s'apagui quan surti de l'església, i
continui creixent, demano acollir l'Esperit
Sant en el meu cor pel sagrament de la
confirmació. Tant de bo aquest compromís
suplementari amb Déu m'ajudi a afirmar
cada dia una mica més la meua fe, gràcies a
l'ajuda de l'Esperit. M'agradaria poder es-
devenir, jo mateixa, un constructor al servei
de Déu i ajudar a desenvolupar les llavors
d'amor que hi ha en el cor de cadascun dels
meus germans».

«Em dic (noi) i visc a Barcelona. La fina-
litat d'aquesta carta és la preparació per a la
confirmació... Tinc catorze anys i per això
crec que m'ha arribat l'hora d'entrar en la
plenitud de la vida cristiana i per això vull fer
la confirmació. Si he de ser sincer, cada
vegada vaig menys a missa però hi ha dies
que se'm fa necessari anar-hi. El fet de ser
més gran em fa viure amb més intensitat tot
el que és la Confirmació. Els dos altres
sagraments es pot dir que no els vaig decidir
jo, sinó que van ser els meus pares qui ho van
triar per mi, perquè devien pensar, i amb raó,
que era el millor per a mi. Ara som (dic som
perquè en el grup som més o menys... perso-
nes) en una casa que hi ha a... Hem vingut
aquí per entendre què és en realitat la Confir-
mació i a mida que passen els dies ho entenc
millor. Bé, ara crec que he de plegar però
sobretot gràcies per haver llegit aquesta car-
ta.

P.D. Ja sé que escrit amb ordinador és més
fred però d'aquesta manera vostè pot enten-
dre millor la meua carta».

«Jo (noi) vaig a la catequesi fa molt de
temps gràcies sobretot als meus pares que

han buscat sempre per a mi un curs de
catequesi organitzat. És això que m'ha per-
mès d'entrar cada vegada més en el món i en
l'atmosfera dels cristians. Jo no ho entenc
pas tot a la missa, els diumenges, però m'ado-
no que progresso, i que les diferents lectures
de la missa em semblen més fàcils. Pel que
fa als sagraments, tinc la sort d'haver-hi
estat preparat per bons catequistes. Per con-
tinuar el camí de cristià —jo tinc ara quinze
anys— demano rebre el sagrament de la
confirmació, conscient dels compromisos
envers Déu. Jo espero poder complir el mi-
llor possible el desig de Déu i estimar tots els
homes i dones amb el mateix amor de Crist».

«Quan era petita, i veia que les meves
germanes grans es preparaven per a la con-
firmació, jo tenia la impressió que això feia
gran. Per això, quan m'han proposat de
demander la confirmació, jo he consentit es-
pontàniament. Tanmateix, he cercat d'assa-
bentar-me en què consistia. La major part de
les persones a les quals m'adreçava em de-
ien que això era la renovació del baptisme.
Però el que em preocupava era que ja m'ha-
vien dit el mateix per altres coses. En el curs
de les reunions que hem tingut, he après que
era la vinguda de l'Esperit Sant en nosaltres.

A cada reunió aprenia més coses, i avui em
sento certa que vull fer-la, no pas perquè
això "fa gran", sinó perquè vull renovar la
meua fe i estar encara més a prop del Senyor,
i estar sempre amb ell».

«Per a un adolescent és difícil seguir fidel-
ment les lleis cristianes; no sempre fem el
millor en algunes situacions. Per això ma-
teix, per declarar que he pecat i per reafirmar
la meua posició davant de Déu, m'agradaria
rebre la Confirmació.

El meu bateig va ser una decisió dels meus
pares i la comunió va ser més una espècie de
tradicció que una voluntat meua; és per això
que m'omple d'orgull el poder dir que la
decisió de rebre la Confirmació l'he presa jo.

No diré que vaig cada dissabte a missa ja
que mentiria, però procuro no faltar-hi massa,
i pregar més que de costum si no hi vaig...».

Conclusió

I així, tota una colla de textos d'un grup
d'adolescents, adreçats al bisbe que els con-
firmarà. Són un testimoni que convida a
reflexionar sobre molts aspectes, i a donar
gràcies a l'Esperit, que continua il·luminant
els cors dels senzills i petits.

Lectures Bíbliques

Diurnenge XIV de durant l'any

Lectura primera

Is 66:10-14c

passaren el riu a peu eixut.
Ell és la nostra alegria,
ell, que sempre governa amb el seu poder. **R.**

Evangelí

Lc 10:1-12, 17-20

La pau que li desitgeu reposarà en ell

Lectura del llibre d'Isaïes

Alegreu-vos amb Jerusalem, feu festa, tots els qui l'esti-
meu. Estigueu contents amb ella tots els qui portàveu dol per
ella; sereu alletats amb l'abundància del seu consol, i xuclareu
les delícies de la seva llet. Això diu el Senyor: «Jo
decantaré cap a ella, com un riu, la pau i el benestar, la
riquesa de les nacions, com un torrent desbordant. Els teus
nodrissons seran portats al braç, i amanyagats sobre els
genolls. Com una mare consola el seu fill, jo també us
consolaré: a Jerusalem sereu consolats. Quan ho veureu, el
vostre cor batejarà de goig i reviuran com l'herba els vostres
ossos». La mà del Senyor es farà conèixer als seus servents.

Salm responsorial 65:1-3a, 4-5, 6-7a, 16 i 20 (R.: 14)

Aclama Déu, tota la terra.

Canteu la glòria del seu nom,

canteu la seva fama gloriosa.

Digueu a Déu:

«Que en són, d'admirables, les vostres obres!».

R.: Aclama Déu, tota la terra.

«Tota la terra es prosterna davant vostre

i canta la glòria del vostre nom».

Veniu a contemplar les gestes de Déu.

Que n'és d'admirable el que fa amb els homes! **R.**

Convertí la mar en terra ferma,

Veniu, fidels de Déu, escolteu-me;

us contaré el que ha fet per mi.

Beneït sigui Déu:

No ha refusat la meua súplica,

ni m'ha negat el seu amor. **R.**

Lectura segona

Ga 6:14-18

*Jo porto en el meu cos les marques distintives
del nostre Senyor Jesucrist*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia

Germans, Déu me'n guard de gloriar-me en res que no
sigui la creu de nostre Senyor Jesucrist. En ella, és com si el
món fos crucificat per a mi i jo per al món. Ni la circumcisió
ni la incircumcisió no tenen cap valor. L'únic que val és que
hàgim estat creats de nou. Que la pau i la misericòrdia de Déu
reposin sobre tots els qui mantenen aquest criteri i sobre
l'Israel de Déu. A part això, que ningú no m'amoini, perquè
jo porto en el meu cos les marques distintives de Jesús.
Germans, que la gràcia de nostre Senyor Jesucrist sigui amb
el vostre esperit. Amén.

Al·leluia

Col 3:16a

Que la paraula de Crist, en tota la seva riquesa,
tingui estada entre vosaltres.

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç

En aquell temps, el Senyor en designà encara setanta-dos,
i els envià que s'avancesin de dos en dos cap a cada poble
i a cada lloc on el mateix havia d'anar. Els deia: «Hi ha molt
a segar i pocs segadors: demaneu a l'amo dels sembrats que
envii homes a segar-los. Aneu. Us envio com anyells enmig
de llops. No porteu bossa, ni sarró, ni calçat, no us atureu a
saludar ningú pel camí. Quan entreu en una casa digueu
primer: Pau en aquesta casa. Si hi viu un home de pau, la pau
que li desitgeu reposarà en ell; si no, retornarà a vosaltres.
Quedeu-vos en aquella casa, i compatiu allò que tinguin per
menjar i beure: els treballadors bé es mereixen el seu jornal.
No aneu de casa en casa. Si en un poble us reben bé, mengeu
el que us posin a taula, cureu els malalts que hi hagi i digueu
a la gent d'aquell lloc: El Regne de Déu és a prop vostre.

[Però si en un poble no us volen rebre, sortiu als carrers i
digueu: Fins la pols d'aquest poble que se'ns ha posat als
peus, us la deixem. Però sapigueu això: El Regne de Déu és
a prop. Us asseguro que quan vingui el gran dia, la sort de
Sodoma serà més suportable que la d'aquell poble». Els
setanta-dos tornaren tots contents i deien: «Senyor, fins els
dimonis se'ns sotmeten pel poder del vostre nom». Jesús els
digué: «Sí, jo veia Satanàs que queia del cel com un llamp.
Us he donat poder de trepitjar les serps i els escorpins i totes
les forces de l'enemic: res no us podrà fer mal. Però no us
alegreu que els esperits se sotmetin a vosaltres; alegreu-vos
que els vostres noms estiguin escrits en el cel»].

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle dominical: C; ferial 1)
Setmana XIV de durant l'any
(Salteri: setmana 2)

JULIOL

9. Diumenge XIV de durant l'any. Lectures: Isaïes 66:10-16c / Salm 65 / Gàlates 6:14-18 / Lluç 10:1-12.

ALTRES CELEBRACIONS: *Nostra Senyora Reina de la Pau*; Sts. Ciril, b. mr.; Brici, b.; Patermuci, mr.; Zenó, sold. i comps. mrs.; Stes. Anatòlia, vg. mr.; Verònica de Julianis, francisc; Everilda, vg.

Festa Major: a Arenys de Mar.

10. Dilluns. Fèria: Gènesi 28:10-22a / Salm 90 / Mateu 9:18-26

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Cristòfol, mr.; Sts. Gener, Fèlix, Silvà, Vidal, Marçal i germs. mrs. Stes. Rufina i Segona vgs. mrs.; Amelberga i Amàlia, vgs.; Amèlia, vda.

Festa Major: a Cunit, Erill-la-vall, Lliçà de Vall, Premià de Mar, Súria, Toses i Vallfogona de Riucorb.

11. Dimarts. Sant Benet, abat i fund. (F). Lectures: Proverbis 2:1-9 / Salm 22 / Mateu 19:27-29.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Pius I, p. mr.; Abundi i Cindeu pyre. mr.; Sabí, conf.; Gener, mr.; Stes. Pelagia, mr.; Olga, reina.

Festa Major: a Pallejà i Lledó d'Empordà.

12. Dimecres. Fèria: Gènesi 41:55-57; 42:5-7a / Salm 32 / Mateu 10:1-7

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Joan Gualbert, ab. fdr.; Nabor i Fèlix, mrs.; Jàson, deix. de Jesús; Vivenciol i Hermàgoras, bs.; Stes. Marciana, vg. mr.; Epifana, mr.

13. Dijous. Fèria. Lectures: Gènesi 44:18-21.23b-29; 45:1-5 / Salm 104 / Mateu 10:7-15. Si es vol: *Sant Enric emperador* (MLI).

ALTRES CELEBRACIONS: Anaclet, p. mr.; Joel i Esdras, profets. Silas, deix. dels Apòstols; Salutari, diaca; Stes. Sara, vg.; Miropes, mr.

14. Divendres. Fèria. Lectures: Gènesi 46:1-7.26-30 / Salm 36 / Mateu 10:16-23. Si es vol: *Sant Camil de Lel·lis* (MLI).

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Focas, b. mr.; Optacià, b.; Just, sold. mr.; Francesc Solano, franc.; Sta. Adela, vda.

15. Dissabte. *Sant Bonaventura* (MO). Lectures: Gènesi 49:29-32; 50:15-26a / Salm 104 / Mateu 10:24-33.

ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Antíoc, metge, mr.; Pompili M. Pirrotti, escolapi; Abudemi, mr.; Stes Zòsima i Bonosa, mrs. Festa Major: a Torredembarra i Vinyoles.

Retrats bíblics intencionats

Obèlix a la Bíblia?

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

El nét del Gran Patriarca sortia del sud de Canaan vers un llunyà país on esperava trobar refugi. Temia al seu germà que proferia amenaces contra ell. Amb la seva astúcia plena d'enganys, li havia arrabassat la benedicció del seu pare, alguna cosa així com si l'hagués despulat d'un futur gloriós, com en efecte va esdevenir-se, i d'aquí el seu enutjament.

Molt abans d'arribar al final del seu viatge va haver de dormir en un lloc que avui els palestins anomenen Beitin. S'havia fet de nit, estava cansat i tenia son. Per aquest prosaic motiu s'hi va quedar, perquè els Patriarques, com tothom, es cansen, descansen, dormen, somien i es desper-ten.

El que li va passar allà, això sí que no li passa a qualsevol.

Tot un somni de tal mena que ni el mateix Freud hagués pogut interpretar-lo. És molt natural que el senyor psicoanalista no hagués sabut dir-ne res, ja que aquest somni no emergia de revolucionàries intervencions del subconscient. En realitat era un missatge en forma de visió, arribat per les autopistes còsmiques de la informació, com dirien avui dia, una revelació, diem nosaltres, i així ens entenem i quedem més tranquils. Veia una llarga i solemne escalinata que sorgia dels seus peus i s'elevava fins al més alt del firmament. Per ella pujaven i baixaven àngels, treien i duïen encàrrecs, que aquest sembla ser el seu ofici més comú. L'Altíssim en aquesta ocasió va voler prescindir-ne i parlar directament. Li va dir solemnement que aquella terra seria per a ell i per als seus i, com que en aquell temps no hi havia problemes demogràfics, sinó tot el contrari, li va assegurar una nombrosa descendència. Fou aleshores quan el nostre personatge es despertà, i com que el molt

bèstia havia utilitzat com a coixí una pedra, en recordar la visió interior, sense sortir de la seva sorpresa i per no oblidar-se'n i que tampoc no ho oblidessin els altres, aixecà la pedra, la plantà com un pilar i vessà amb gestos rituals oli d'olives sobre ella, i així va quedar satisfet. El monument quedava allí erigit per a perpètua memòria.

Jo he anat a Beitin i he buscat el menhir que Jacob va posar, però només he trobat pedres soltes, no sé si són trossos del que hi va deixar el nét del Patriarca o és que algun Obèlix (l'amic d'Astèrix, el de la indòmita tribu de Gals mai sotmesa als romans) ho ha dut en aquestes terres i és un d'aquests que hi trobem. Quan passeu per algun lloc que anomenen Pedrafita o Perafita, no deixeu de buscar la roca dreta que amb tota seguretat hi ha en aquell entorn i, quan la trobeu, recordeu-vos que una com aquella fou la que plantà Jacob i que conta la Bíblia en el capítol 28 de llibre del Gènesi.

La Jerusalem messiànica dels darrers temps

(Is 66:10-14c)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

Som al darrer capítol del llibre d'Isaïes. El profeta ens ofereix un poema apocalíptic. Vol ser la revelació d'allò que ha de passar als darrers temps. Jahveh triomfarà amb la seva obra de salvació. Jerusalem, no la ciutat estrictament històrica, cor i arxiu de les grandeses del poble fidel i de les misèries del poble idolàtric, sinó la nova Jerusalem sorgida de la voluntat salvadora de Jahveh a través la purificació històrica. Una vegada més és posada en relleu la gratuïtat de la salvació: allò que els homes ni han sabut ni han pogut fer, ho ha fet Déu i ha obert la ciutat a tota la humanitat: «La mà del Senyor es farà conèixer als seus servents» (v. 14b). El poema s'obre amb un judici condemnatori contra el culte —el temple (vv. 1-2), els sacrificis (vv. 3a-b) i el refús de Jahveh per part del poble (vv. 3c-4)—, amb la proclamació de la sentència (vv. 5-6). Segueix la revelació del restabliment de la ciutat (vv. 7-14), que és d'on el leccionari litúrgic treu avui la nostra perícopa. És un petit poema ple de tendresa, en el qual Jerusalem és presentada sota la imatge d'una dona que inesperadament infanta tot un poble per la força de Jahveh (vv. 7-9) i és felicitada i obsequiada per familiars i amics (vv. 10-14).

La nova Jerusalem

La nova Jerusalem és una ciutat ideal, tota ella realitat salvada i lloc de salvació. Ve a ser com la imatge de la resurrecció de tota la humanitat. Després de tots els sofriments de mort, l'exili ha acabat amb el retorn dels fills a la ciutat de Déu. N'hi ha, però, molts, molts més que no pas els que han retornat a la terra promesa, que resten i restaran escampats pel món. Israel, a partir d'ara, serà sobretot un poble en diàspora. La ciutat-mare però no oblidarà els seus fills. I vindrà el dia que aquests retornaran a la seva falda. Serà el dia darrer. El gran dia de la resurrecció, quan la glòria de Déu brillarà amb tota la seva grandesa. I la glòria de Jahveh és la salvació del poble, que ja no cap dintre les esquifides muralles de la ciutat material, capital d'un regne arruïnada. Per això Jahveh l'obre —la fa infantar— a ser capital del món salvat. Aquell dia serà un jorn de festa per a tots aquells

La Bíblia a l'abast

que han cregut en la veritat i en la força de Jahveh, malgrat les maltempsades i les hores fosques i tristes. «Alegreu-vos amb Jerusalem, feu festa, tots els qui l'estimeu» (v. 10a). Sobretot els qui havien compartit el sofriment del poble i havien assistit a la devastació de Jerusalem i a l'exili dels seus fills amb dolor de mort i amb compunció de cor, són ara convidats a compartir la seva victòria: «Estigueu contents amb ella tots els qui portàveu dol per ella» (v. 10b).

Imatge de l'Església

El v. 11 ens presenta la nova Jerusalem com una mare que alimenta els seus nadons: «Sereu alletats amb l'abundància del seu consol, i xuclareu les delícies de la seva llet». És d'aquest text que la primera comunitat cristiana en traurà la imatge de l'Església-mare que alimenta amb «la llet pura de la Paraula», que fa créixer i porta la salvació, els fills acabats de néixer de l'aigua i de l'Esperit en el baptisme (1Pe 2:2). L'oracle de Jahveh ens diu com la Jerusalem messiànica, tipus i imatge de l'Església, és inundada per la pau i el benestar, que no són obra dels homes sinó do de Déu: «Jo decantaré cap ella, com un riu, la pau i el benestar» (v. 12a). Tot en ella seran manyagueries i consolació, en oposició a la violència i a l'opressió: «Els teus nodrissons seran portats al braç, i amanyagats sobre els genolls» (v. 12b). En el v. 13 Déu s'identifica amb la mare que acull i consola els seus fills: «Com una mare consola el seu fill, jo també us consolaré» (v. 13 Cf. 49:15). És una imatge femenina —maternal— de Déu, que és transportada tot seguit a la Jerusalem-Església, lloc de resurrecció: «A Jerusalem sereu consolats; quan ho veureu, el vostre cor bategarà de goig i reviuran com l'herba els vostres ossos» (vv. 13b-14). El ciutadà de la nova Jerusalem ha deixat de ser un ningú en terra d'exili, per ocupar el lloc de més intimitat que hi ha en la casa, el lloc de l'infant, protegit i estimat per la mare-Déu. És amb aquesta revelació, visió anticipada, que ens cal nodrir l'esperança enmig de la duresa de la lluita que la vida, també la religiosa i eclesial, comporta. El dol d'ara es tornarà goig. El Senyor hi està compromès. Els jueus retornats de l'exili constataren que la realitat de la seva nova vida en la pàtria estava molt lluny de ser engrescadora. Per això havien de lluitar contra el pessimisme. I la seva lluita no era gens utòpica. És des de dins que cal empènyer i reformar l'ambient on es viu. I això també és camí de salvació que transforma. Perquè «la mà del Senyor es farà conèixer als seus servents». Són la fe, l'esperança i l'amor els pilars de la salvació —realització— dels homes i dels pobles, com també de l'Església. Do de Déu.